

Gorenjski Glas

PETEK, 29. JUNIJA 2012

LETO LXV, ŠT. 52, CENA 1,50 EUR, 13 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Požar ponoči uničil dva milijona evrov

V sredinem požaru v skladišču podjetja Trgos v Lescah je menda nastalo za dva milijona evrov škode.

SIMON ŠUBIC

Lesce - V noči na sredo, nekaj minut pred 1. uro zjutraj, je v skladiščnih prostorih blejskega podjetja Trgos v Lescah izbruhnil požar, ki je za seboj pustil ogromno premoženjsko škodo. Policija ocenjuje, da je škoda za okoli pol milijona evrov, medtem ko lastnik Trgosa **Stane Pokljukar** ocenjuje, da je nastala škoda precej večja - okoli dva milijona evrov. Vzrok požara policija še ugotavlja, po Lescah pa se šušlja, da je ogenj podtaknila roka požigalca.

Policijska uprava Kranj pojasnjuje, da so bili v sredo okoli 0.50 obveščeni, da je v Lescah zagorelo ostrešje gospodarskega poslojja, v katerem so tudi skladišni prostori podjetja Trgos, ki se ukvarja s prodajo zaščitnih oblek in druge zaščitne opreme. »Požar nam je vzel vse zaloge, ničesar nam ni uspelo rešiti. Škoda je ogromna, mislim, da okoli dva milijona evrov,« je naslednje dopoldne, ko so gasilci krotili še manjša žarišča požara, povedal lastnik Trgosa **Stane Pokljukar**.

► 12. stran

Ko so prvi gasilci prispeli na kraj požara, je ogenj že prebil ostrešje. / Foto: GZ Radovljica

Leški gasilci so manjša žarišča gasili še enajst ur po nastanku požara. / Foto: Simon Šubic

Odpadki odslej v novi zbirni center

V sredo so v poslovni coni Žirovnica odprli novozgrajeni zbirni center za odpadke Žirovnica, ki bo sprejemal kosovne in druge odpadke z območja žirovniške občine.

ANDRAŽ SODJA

Žirovnica – To je še ena pomembna pridobitev v zgodbi ravnanja z odpadki v občini. Zbirni center je namenjen varovanju okolja pred odpadki, ki vanj ne sodijo, temveč sodijo v zbirni center, v katerega bodo občani lahko odlagali vse vrste odpadkov brez dodatnih stroškov,“ je ob slavnostnem odprtju zbirnega centra Žirovnica povedal žirovniški župan **Leopold Pogačar**. Projekt je bil vreden 350 tisoč evrov, zemljišče pa je občini preneslo podjetje RP Investicije, ki je zgradilo poslovno cono Žirovnica, kjer je zbirni center. Zbirni center je hkrati tudi prvi dokončani objekt v poslovni

Prve odpadke po slavnostnem odprtju zbirnega centra v zabojnike odvrkla žirovniški župan **Leopold Pogačar** in vodja sektorja za komunalne dejavnosti **Jeko-IN Nuša Jelenc**.

coni, v zaključni fazi pa je tudi že gradnja proizvodnega objekta podjetja Saxonica Franke.

Komunalne storitve v občini Žirovnica opravlja jeseniško podjetje Jeko-IN, ki bo tudi upravljalo z novim zbirnim centrom. Po besedah direktorja **Jeko-IN Ivana Hočevarja** je s tem izpolnjen še zadnji pogoj, ki ga je občina morala izpolniti zaradi zakonskih obveznosti pri ravnanju z odpadki. Od uvedbe ločenega zbiranja odpadkov smo naleteli na zelo spodbudne rezultate, sedaj pa pričakujemo, da bodo tudi drugi odpadki našli pravo mesto,“ je še dodal **Hočevar**.

► 5. stran

0 kmetih, zakonih in prijaznejši javni upravi

URŠKA PETERNEL

Jesenice – »Marija Terezija je zakone dala brat kmetom, in če so jih razumeli, jih je sprejela,« je med drugim dejal tržiški župan **Borut Sajovic** predstavnicama ministrstva za pravosodje in javno upravo **Renati Zatljer** in **Nevenki Vratnarič**, ki sta se v sredo na Jesenicah srečali z gorenjskimi župani. »In tudi pri nas bi zakoni morali biti bolj jasni in preprosti!« je dodal **Sajovic**, eden bolj kritičnih udeležencev srečanja, na katerem naj bi predstavniki občin predstavili svoje predloge, kako naj državna uprava postane bolj prijazna in manj birokratska. Svoje predloge so podali tudi župani **Jesenic, Naklega, Bleda, Žirovnice** ter predstavniki še

nekaterih gorenjskih občin. Kot izhaja iz njihovih pripomb, imajo občine največ težav na področju urejanja prostora, kjer postopki trajajo nenormalno dolgo, nekatere občine zaradi nenehnih novih zahtev države in sprememb zakonodaje občinske prostorske načrte sprejemajo že več let. Veliko težav je tudi s pridobivanjem gradbenih dovoljenj, tudi za pomembne občinske projekte, kjer je v igri evropski denar. Kritični so bili zlasti do nekaterih referentov na gorenjskih upravnih enotah, ki so po osnovni izobrazbi denimo zgodovinar, socialna delavka, in tako brez gradbene izobrazbe odločajo o milijonskih gradbenih projektih v občini.

► 4. stran

AKTUALNO

Prednost ceni pred udobjem

Najbolj priljubljen počitniški cilj Gorenjcev ostaja Hrvaška, na izbiro počitniških aranžmajev pa najbolj vpliva cena, opažajo pri turističnih agencijah.

3

KMETIJSTVO

Od soboslikarja do kmeta

Dušan Beber iz Podbrezj je po dvajsetih letih z grenkobo opustil obrtniško delo soboslikarja in postal kmet, ki goji ameriške borovnice in češnje ter ima velike načrte tudi v čebelarstvu.

8

GG+

Hudiček me je kdaj že pocukal

Jamarsko društvo Carnium iz Kranja je ob deseti obletnici za častnega člana izvolilo dolgoletnega jamarja **Mira Preisingerja**. Bil je del ekipe, ki je razvila varnostno vravno zavoro, ki se danes s pridom uporablja po svetu.

17

ZADNJA

Veliko glodavcev, več mišje mrzlice

Inštitut za varovanje zdravja je do petnajstega junija prejel prijavo o 76 primerih mišje mrzlice. Največ bolnikov je bilo starih od 20 do 44 let, vsi so se zdravili v bolnišnici.

32

VREME

Danes bo sončno, čez dan bo nekaj kopaste oblačnosti. Jutri in v nedeljo bo pretežno jasno in vroče.

16/32°C

jutri: pretežno jasno

Vljudno Vas vabimo na

SLAVNOSTNO AKADEMIJO OB OBČINSKEM PRAZNIKU OBČINE ŠKOFJA LOKA,

ki bo potekala v soboto, 30. junija,
ob 19.30 na Loškem gradu.

Kulturni program:
Trio Quartet in Anja Bukovec z orkestrom

V primeru slabega vremena bo akademija v Kulturnem centru Škofja Loka,
Sokolski dom.

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelji
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme MARIJA VEHOVEC iz Šenčurja.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Festival Bled 2012

Včeraj se je z gala odprtjem začel tradicionalni Festival Bled, ki bo turistični biser do sredine julija oplemenitil s klasičnimi, jazz koncerti ter manj znano glasbeno zvrstjo cross over. Po dva naročnika Gorenjskega glasa si v paru lahko ogledata koncert po izbiri, na dopisnice ali v e-sporočilo napišite le, kateri koncert si želite ogledati. Če bo interesentov več, bomo prejemnika vstopnic izžrebali. Prosimo vas, da nam svoje želje pošljete vsaj nekaj dni pred izbranim koncertom. Pričakujemo jih na naslovu: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj ali na: koticek@g-glas.si.

Dobrodelna akcija Pokloni zvezek

Bralci Gorenjskega glasa smo priskočili na pomoč Slovenski karitas, v kateri so otroci iz osnovnih šol in vrtcev od maja zbirali zvezke ter razmišljali o stiskah, ki jih doživljajo njihovi socialno ogroženi sovrstniki. V akcijo se je vključilo več kot 224 osnovnih in podružničnih šol iz cele Slovenije ter več kot 46 vrtcev, vsi skupaj pa so zbrali 19.773 zvezkov. S pomočjo vas, dragi bralci Gorenjskega glasa, pa bomo nasmeh na obraz narisali še 54 učencem, saj smo zbrali kar 51 velikih in 3 male zvezke. Iskrena hvala!

Glasovanje za Kmečko ohcet v Bohinju

Glasovanje se je že začelo in glasovnice se že počasi nabirajo. Da boste imeli s tem kar najmanj dela, naj vam povemo, da glasovnic ni treba lepiti na dopisnice (lahko jih, če vi tako želite) in da jih lahko oddate tudi po več skupaj v eni kuverti. Če se želite izogniti stroškom pošiljanja, jih lahko oddate tudi v nabiralnik, ki stoji na vhodu pred našo poslovno stavbo. Glasovnice bodo objavljene v vsaki številki Gorenjskega glasa vključno s torkom, 10. julija, pri štetju pa bomo upoštevali vse originalne glasovnice, ki bodo k nam prispele do petka, 13. julija, do 10. ure. Zdaj pa le hitro glasujte za »naj« par!

Nagrajenke

Koncert Perpetuum Jazzile si je ogledala naročnica Branka Potočnik iz Preddvora, na predstavi Županova Micka pa bosta uživali Sonja Gregorič iz Kranja in Kristina Gartner iz Škofje Loke. Čestitke!

»Pogovori se morajo nadaljevati«

Na kratkem obisku v Kranju je bil izraelski veleposlanik Shmuel Meiom. Z njim smo se v sredo, 20. junija, pogovarjali o permanentni vojaški krizi na Bližnjem vzhodu, pritegnila pa ga je tudi nagrajena fotografska razstava Matica Zormana Zgodbe izza zidu, ki je na ogled v Mestni knjižnici.

SAMO LESJAK

Kateri so glavni razlogi vašega obiska v Sloveniji oziroma v Kranju?

»Trenutno sem na obisku le nekaj dni, udeležil sem se nekaterih protokolarnih dogodkov ter obiskal butični hotel Actum, nad katerim sem navdušen in ki po mojem mnenju predstavlja veliko pridobitev za mesto Kranj ter širšo okolico. Sicer pa se v Slovenijo vrnem v kratkem, saj bom spremljal izraelskega ministra za turizem, ki bo tukaj na delovnem obisku.«

V kranjski Mestni knjižnici ste si ogledali tudi fotografsko razstavo o Gazi. Kakšno je vaše mnenje o njej?

»Veliko sem slišal o tej razstavi, zato sem se odločil, da si jo ogledam tudi sam. Najprej moram reči, da gre za izredno kakovostnega fotografa. Seveda pa moram tudi dodati, da razstava po vsebinski plati med ljudi vnaša napačno sporočilo. Na fotografijah so namreč prikazane številne trpeče palestinske družine in ustvarja se vtis, kot da smo Izraelci krivi za to stanje. Da bi bila razstava objektivna, bi bilo treba dodati tudi fotografije z izraelske strani. Ravno pred

Izraelski veleposlanik Shmuel Meiom / Foto: Samo Lesjak

kratkim je prišlo do ponovnega bombardiranja s strani Palestincev in Izrael ob tem seveda ne more ostati zgolj brezbrizen opazovalec, temveč se mora braniti in zaščititi svoje prebivalstvo.«

Se vam ne zdi, da je razstava vendarle objektivna, če predstavlja dopolnilo vsem klišejskim fotografijam, ki jih lahko zasledimo v večini medijev: temačni, do zob oboroženi Palestinci ter na drugi strani njihove trpeče žrtve. Razstava Matica Zormana

pokaže, da je situacija bolj kompleksna.

»Vsekakor, toda ustvarja se slika, kot da je Gaza okupiran teritorij in da je zgolj Izrael kriv za to stanje, kar pa ne drži. Res je, da jim ne dovolimo dostopa do Izraela, toda lahko odidejo v Egipt, če želijo. Na Zahodnem Bregu je prišlo do sožitja in želimo si, da se vojno stanje čim prej odpravi tudi v Gazi.«

Pred kratkim so prav tako v Mestni knjižnici predvajali dokumentarni film o

izraelskem intelektualcu in pisatelju Amosu Ozu. Oz pravi, da obstajata dve ravni izraelsko-palestinskega konflikta: po eni strani gre za boj Palestincev za svobodo, katerega bi moral podpreti vsak zdravorazumski človek, po drugi strani pa smo priča napadom fanatičnih fundamentalistov – tem moramo nasprotovati. Se strinjate s to opredelitvijo?

»Popolnoma se strinjam s tem. Palestincem ponujamo roko za mir, vendar pa se morajo prej izpolniti določeni pogoji. Vsekakor pa se morajo pogajanja ter pogovori za mir nadaljevati, čeprav je to s Hamasom pogosto nemogoče, saj nadaljujejo bombne napade, na katere smo se prisiljeni odzvati. Če pa želimo doseči mir, moramo nadaljevati pogovore.«

Kako bi ocenili odnose med Izraelom in Slovenijo?

»Odnosi med državama so zelo dobri, čeprav se lahko še izboljšajo, zlasti na področjih ekonomije in turizma. Prav zato želimo ljudem v Sloveniji ter tudi drugod po svetu razložiti, da je Izrael miroljubna država. Vljudno vas vabimo, da nas obiščete in se o tem prepričate sami.«

Šestindvajset tisoč upokojencev z nižjimi pokojninami

Pokojnine, za katere ni podlage v vplačanih prispevkih, se bodo večini znižale za od sto do tristo petdeset evrov.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Okrog šestindvajset tisoč upokojencev je pred dnevi od Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije prejelo obvestilo, da se jim bo znižala pokojnina. Po zakonu o uravnoteženju javnih financ se bodo znižale upokojencem, ki prejemajo pokojnino, za katero ni podlage v vplačanih prispevkih, ampak denar za pokojnino v celoti ali delno prispeva država iz proračuna. Med takšne sodijo pokojnine udeležencev NOV, vojni veterani, bivših vojaških zavarovancev (JLA), internirancev, beguncev, delovnih deportirancev, prisilno mobiliziranih in upravičencev po zakonu o popravilnih krivic, izjemne pokojnine in

še nekatere druge vrste pokojnin, izvzete pa so pokojnine pripadnikov teritorialne obrambe, policistov, operativnih delavcev kriminalistične in obveščevalne varnostne službe, oboroženih pripadnikov narodne zaščite ter pripadnikov enot za

pokojnin. Pokojnine se jim bodo znižale od sto do tristo petdeset evrov, štiriinštiridesetim upokojencem v državi tudi več.

Osnova za znižanje je višina pokojnine in delež pokojnine, za katero prispeva denar država iz proračuna, pri

Država bo upokojencem izplačala letni dodatek julija, a drugače kot v prejšnjih letih ga bodo prejeli le tisti s pokojninami do 622 evrov. Dodatek bo, odvisno od višine pokojnine, znašal 166, 224 ali 368 evrov.

zveze, ki so v vojaški agresiji od 26. junija do 18. julija 1991 opravljali dolžnosti pri obrambi države, pokojnine žrtev dahavskih procesov, pokojnine delavcev pri proizvodnji ter predelavi azbesta, ki so delali z azbestom in oboleli, ter še nekatere vrste

tem pa se znižujejo le pokojnine, višje od 622 evrov. Če znaša pokojnina do 777,50 evra, se zniža za celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do sto evrov, pri tem pa se ne sme znižati pod 622 evrov. Pokojnina v znesku do 933

evrov se zniža za celoten državni prispevek, vendar največ za 150 evrov. Če znaša pokojnina do 1088,50 evra, se lahko zniža največ do dvesto evrov. Pokojnina v znesku do 1244 evrov se znižuje največ do 250 evrov, pokojnina v znesku do 1450 evrov za največ tristo evrov in pokojnina, višja od 1450 evrov, največ za 350 evrov. Če pokojnina, ki predstavlja obveznost proračuna, tudi po izvedeni negativni uskladitvi še vedno presega 1450 evrov, se zmanjša za toliko, da ne znaša več kot 1450 evrov. Tako se del pokojnine, ki predstavlja obveznost proračuna, ne izplača, če pokojnina, pridobljena izključno na podlagi vplačanih prispevkov, presega 1450 evrov.

Prednost ceni pred udobjem

Najbolj priljubljen počitniški cilj Gorenjcev ostaja Hrvaška, na izbiro počitniških aranžmajev pa najbolj vpliva cena, opažajo pri turističnih agencijah.

MATEJA RANT

Kranj – Počitniške navade Gorenjcev so se v zadnjih letih precej spremenile, opažajo v turističnih agencijah. Kot kaže, je to tudi posledica gospodarske krize, saj večina išče cenejše namestitve in so se na ta račun pripravljene odpovedati tudi udobju. Med najbolj priljubljenimi počitniškimi cilji je še vedno za nas najbližja Hrvaška.

»Ljudje še vedno grede na dopust, a ta je zdaj krajši. Namesto enega tedna ali več si zdaj počitnice rezervirajo zgolj za nekaj dni ali podaljšan konec tedna, recimo, sploh v bližnjih krajih na Hrvaškem,« je poudaril produktivni vodja v turistični agenciji Odisej Aleksander Gašperlin. Vedno bolj pomembna je tudi cena turističnih aranžmajev, tako da zaznavajo vedno večje povpraševanje po hotelih zgolj z dvema ali tremi zvezdicami, pa tudi apartmajih, ki zlasti za družine v primerjavi s hoteli predstavljajo cenovno ugodnejšo namestitev. »Prej je imelo prednost udobje, zdaj pa cena,«

Tudi Gorenjci počitnice še vedno najraje preživljajo na hrvaški obali. / Foto: Tina Dokl

počitniški cilji Gorenjcev, če sodi po rezervacijah v njihovi agenciji, tudi Tunizija, Turčija in Egipt. Podobno ugotavljajo v turistični poslovalnici Kompas Kranj, kjer med najbolj priljubljenimi počitniškimi cilji prav tako prednjači Hrvaška, na odločitev za določeno počitniško destinacijo pa najbolj vpliva cena. Vendar pa je za nekoga, ki si želi bi-

škotskem, Irskem in Skandinaviji, navajajo v poslovalnici Kompas Kranj.

Medtem ko so se ljudje včasih pogosto odločali za počitnice v zadnjem hipu, so zdaj vedno bolj popularne zgodnje rezervacije, je poudarila izvršna direktorica v Relax turizmu Aida Dugonjič. »Tako si je namreč mogoče zagotoviti nižje cene tudi za boljše objekte, saj so cene za zgodnje rezervacije ugodnejše. Ponudba v zadnjem hipu namreč pogosto obsega le še slabše objekte.« Kot ugotavlja, je namreč ljudem vse bolj pomembno, da za čimmanj denarja dobijo čim več. »Letos imamo pet odstotkov več rezervacij kot lani, saj smo usmerjeni predvsem v družinske počitnice, kar pomeni, da ponujamo namestitve v počitniških objektih, v katerih otroci vsaj do dvanajstega ali celo petnajstega leta bivajo brezplačno,« je poudarila Aida Dugonjič. Tudi pri njih se

ljudje največkrat odločajo za počitnice na Hrvaškem, pa tudi v Turčiji, Egiptu ter Bolgariji in Romuniji, kar združijo z obiskom gradu grofa Drakule. Podobno ugotavljajo še v agenciji M Holidays. »Gospodarska kriza vpliva na spremembe v počitniških navadah vseh Slovencev, ki pa se kljub zaostrenim gospodarskim razmeram odločajo za počitnice, a jih prilagodijo razmeram in svojim finančnim zmožnostim. Zato se bolj odločajo za krajša bivanja v bližnjih destinacijah po ugodnejših cenah,« so razložili v M Holidays in dodali, da so se pripravili na spremenjeno povpraševanje in temu prilagodili svojo ponudbo. Gorenjci v poletni sezoni, ugotavljajo v M Holidays, najraje dopustujejo ob slovenski in hrvaški obali, v slovenskih termah ter na različnih destinacijah v Sredozemlju, kot so Turčija, Grčija, Severni Ciper, Tunizija in Egipt.

»Gospodarska kriza vpliva na spremembe v počitniških navadah vseh Slovencev, ki pa se kljub zaostrenim gospodarskim razmeram odločajo za počitnice, a jih prilagodijo razmeram in svojim finančnim zmožnostim.«

je povzel spremenjene počitniške navade. Temu se zelo počasi, dodaja Gašperlin, prilagaja tudi slovensko tržišče, ki v zadnjem času tako ponuja vedno več počitnic po akcijskih cenah. Zaradi relativno ugodne cene, je še dodal, so priljubljeni

vati v hotelu višje kategorije, to lahko potem celo dražje kot počitnice v Grčiji, recimo. Zaradi tega se še vedno številni odločijo za počitnice v Sredozemlju. Poleti so razen tega priljubljeni izleti v evropske prestolnice, pa tudi potovanja po

GOZD-MARTULJEK

Kolesarski most gotov, steza še to poletje

Kolesarski most v Gozd-Martuljku, ki bo kolesarje speljal proč od najnevarnejšega dela kolesarske poti med Mojstrano in Ratečami, je dokončan, a še ne odprt za promet. Pred odprtjem morajo namreč zgraditi še približno tristo metrov kolesarske poti, ki bo most povezala z obstoječo kolesarsko stezo. »Razlog za zamudo je v dejstvu, da je bil v začetku leta kar tri mesece zamrznjen državni proračun, zato Direkcija za ceste ni mogla objaviti javnega razpisa,« zadrego pojasnjuje kranjskogorski župan Jure Žerjav. »Direkcija je še v istem tednu, ko je bil sprejet rebalans proračuna, objavila razpis, tako da je izvajalec zdaj izbran. Upam, da pritožb ne bo, in pričakujem, da bodo vsak čas začeli delati, tako da bo ta odsek še sredi poletja končan.« Gre za okoli tristo metrov poti po terenu, ki je že utrjen, saj je speljana po trasi nekdanje železniške proge, po kateri tudi sicer teče vse leto zelo dobro obiskana kolesarska pot od Mojstrane do Rateč. Pot se na državni meji naprej navezuje na italijanske in avstrijske kolesarske poti. Nadaljujejo pa se tudi prizadevanja za podaljšanje poti na slovenski strani, kjer je projektiran tudi naslednji odsek od Mojstrane do Hrušice. **M. A.**

Novi most bo kolesarje speljal proč od do sedaj najnevarnejšega odseka kolesarske poti v Gozd-Martuljku, kjer so morali Savo Dolinko prečkati kar med avtomobili po nevarni regionalni cesti.

LJUBLJANA

Danes posvetitev, nato nove maše

Slovenski škofje bodo danes, 29. junija, na praznik apostolov Petra in Pavla, diakone posvetili v duhovnike, ki so druga od treh stopenj zakramenta svetega reda v katoliški cerkvi. Prva stopnja so diakoni, druga duhovniki in tretja škofje. Letos bo v katoliški Cerkvi na Slovenskem posvečenih sedem novomašnikov: v celjski in koprski škofiji po eden, v ljubljanski nadškofiji pa pet. Kar je še posebej zanimivo, so vsi rojeni na Gorenjskem. Danes bodo v duhovnike posvečeni Matevž Mehle iz župnije Mengeš, ki bo za razliko od drugih »škofijski duhovnik«, saj ni član nobene redovne skupnosti, frančiškan Jan Cvetek iz župnije Bohinjska Bistrica, salezijanec Gašper Otrin iz župnije Domžale, lazarist Borut Pohar iz župnije Selca in minorit Andrej Sotler iz župnije Radovljica. Duhovniškemu posvečenju bodo sledile nove maše v domačih župnijah. Cvetek, Mehle in Otrin jih bodo darovali že v nedeljo, 1. julija, ob 10. uri, Pohar in Sotler pa prihodnjo nedeljo, 8. julija, ob desetih dopoldne. Novi duhovniki bodo po posvetitvi prejeli tudi škofov dekret, v katerih župnijah bodo delovali kot kaplani ali nadaljevali študij. **J. K.**

KAMNIK

Zavod za turizem in šport z novo direktorico

Kamniški svetniki so potrdili v. d. direktorice Zavoda za turizem in šport Kamnik. Dosedanjo direktorico dr. Andrejo Eržen, ki je po nesoglasjih z vodstvom občine pred dnevi podala odstopno izjavo, bo do javnega razpisa nadomestila Urška Kolar, ki jo je podprl tudi svet zavoda. Nekateri svetniki so izrazili skrb, da do tako pomembnih sprememb prihaja tik pred začetkom glavne turistične sezone, in začudenje, da funkcije v. d. ni zavel nekdo od zaposlenih, kot je to običajno. Urška Kolar v Kamniku živi dve leti, diplomirala je iz mednarodnega trženja, poklicno kariero pa je gradila v kanadskem zabaviščnem parku, v Avstraliji s trženjem gorskega turizma in v marketingu nekaterih slovenskih podjetij. **J. P.**

KRANJ

Kranjska vojašnica bo Vojašnica Petra Petriča

Minister za obrambo **Aleš Hojs** je pred dnevom državnosti podpisal tri odredbe o imenovanju treh vojašnic Slovenske vojske po pripadnikih Teritorialne obrambe, ki so življenje izgubili med osamosvojitveno vojno leta 1991. Preimenoval so se vojašnice v Kranju, Novem mestu in Slovenski Bistrici. Kranjska se tako odslej imenuje Vojašnica Petra Petriča, po teritorialcu, ki je izgubil življenje pri obleganju brniškega letališča. Ministrstvo za obrambo je za poimenovanje vojašnic pridobilo soglasja svojcev. Razglasitve imenovanja vojašnic bodo slovesno opravljene najpozneje v mesecu dni od uveljavitve odredbe. **D. Ž.**

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Ana Hartman, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Matjaž Gregorič, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina 2012: 157,50 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

0 kmetih, zakonih in prijaznejši javni upravi

◀ 1. stran

Občine imajo težave tudi z zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine, ki po njihovem mnenju objekte varuje tako dolgo, dokler zaradi nemogočih zahtev ti ne – propadejo. Kot sta zatrđili predstavnici ministrstva, ki sta se srečali tudi z načelniki gorenjskih upravnih enot, gospodarstveniki in

nevladnimi organizacijami, so takšni pogovori koristni, saj je tudi cilj države zmanjšanje administrativnih ovir in izboljšanje delovanja javne uprave. Obisk naj bi ponovili čez leto dni in takrat preverili, ali se je stanje kaj izboljšalo. Ob tem pa je tržiški župan Sajovic pripomnil, da takšna srečanja običajno prinesejo bolj malo: »Tresla se je gora, rodila se je miš«

Renata Zatlter, v. d. generalne direktorice Direktorata za upravne procese, in Nevenka Vratnarić, vodja Službe za lokalno samoupravo na ministrstvu za pravosodje in javno upravo, sta se srečali z gorenjskimi župani.

ŠKOFJA LOKA

Javna razsvetljava ne deluje

Neznani storilci so v noči na sredo v Škofji Loki z drogov javne razsvetljave ukradli približno 180 metrov električnega kabla. Povzročene škode je v skupni vrednosti okoli 2.700 evrov. **S. Š.**

Evropska komisija objavlja razpis za zbiranje predlogov za izbor gostiteljskih struktur v obdobju 2013–2017 za gostitev informacijskih točk mreže Europe Direct.

Vse informacije in razpisno dokumentacijo najdete na:

http://www.ec.europa.eu/slovenija/hp/2012-0625-razpis-ed_tocke_sl.htm

Rok za predložitev predlogov je **10. september 2012.**

Zdravljenje z bioenergijo - po metodi Zdenka Domančiča

Redna cena trdo vezane knjige je 20 EUR, mehka vezava 15 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena za trdo vezavo 17 EUR + poštnina.

17 €
trda vezava + poštnina

Knjiga je namenjena vsem, ki vas zanimajo učinki bioenergije na dobro počutje, na zdravje in na bolezn. Namenjena je mladim in stariim obeh spolov, ne glede na stopnjo izobrazbe, vernim in nevernim, revnim in bogatim, zdravim in bolnim. V knjigi zdravnik uradne medicine skuša razložiti bioenergijo in odgovoriti na vprašanja o življenjski energiji. Zanimivo in poučno branje!

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

Letos še kopalci, prihodnje leto gradbeniki

Tržiški letni bazen v lepem vremenu že privablja kopalce, v uradniških prostorih pa potekajo aktivnosti za ureditev kulturno turističnega centra na tem območju. Občina bo za ureditev območja kandidirala za nepovratna sredstva.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Lastnik letnega kopaljšča je Splošno športno društvo (SŠD) Tržič, ki pa nima dovolj sredstev za obnovo. Skupen interes so našli s tržiško občino, na tem območju naj bi uredili sodoben kulturno turistični kompleks. Občinski svetniki so na junijski seji sprejeli sklep, da občina pristopi k podpisu pogodbe o prenosu nepremičnin na občino na območju letnega kopaljšča, in kot je pojasnila vodja Urada za gospodarstvo in družbene dejavnosti pri tržiški občini Mojca Aljančič, je trenutno dogovorjeni predlog za kupoprodajno pogodbo 418.536,96 evra. To pomeni, da so se dogovorili za 70.551,04 evrov nižjo kupnino od vrednosti, kot je bila določena v cenitvenem poročilu. Svetnik **Matjaž Hrgovič** je ocenil, da bi se lahko pogajali za še nižjo ceno. Župan **Borut Sajovic** pa je poudaril, da so zemljiškolašniška razmerja urejena: »Delali bomo na svojem.«

Idejna zasnova ureditve novega kompleksa je bila že javno predstavljena, na občini bodo sklenili pogodbo in zagotovili projektno in investicijsko dokumentacijo z izbranim projektantom API Arhitekti Ljubljana. Pogoji

Kopalci bodo letoš še lahko uživali na tržiškem kopaljšču. / Foto: Tina Dokl

za izvedbo projekta pa je pridobitev nepovratnih sredstev iz javnega poziva ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za sofinanciranje regionalnih razvojnih programov. Občini je uspeli umestiti projekt Tržiška deteljica – ureditev območja

letnega bazena v kulturno turistični kompleks, za katerega je predvidena vrednost sofinanciranja v višini 2.686.763,69 evrov, to je 85 odstotkov od vrednosti celotne investicije. Vlogo je treba oddati do konca tega leta, pozitiven sklep o odobritvi

sredstev pa je osnova za plačilo kupnine nepremičnine Splošnemu športnemu društvu Tržič kot tudi za začetek gradnje. Tak je bil tudi sklep občinskega sveta, ki so mu dodali še stavek: »Občina Tržič po podpisu pogodb plača SŠD Tržič petdeset tisoč evrov, preostanek pa nakaže na hrambni račun notarja, s katerega se sredstva nakazujejo SŠD Tržič, ko so izpolnjeni v pogodbah določeni pogoji.« Če nepovratna sredstva ne bodo odobrena, se občinskih petdeset tisoč evrov, namenjenih za obnovo športnega objekta Sokolnica, vknjiži kot solastniški delež v Sokolnico.

Na junijski seji občinskega sveta so svetniki potrdili rebalans proračuna, glavni razlog je bila finančna uskladitev projekta ureditve letnega bazena v sodoben kulturno turistični center. Občina Tržič bo založila finančna sredstva, ki so ostala na računih konec leta 2011. V primeru uspešne prijave na razpis za nepovratna sredstva bodo občini sredstva povrnjena v deležu 85 odstotkov upravičenih stroškov v prihodnjih dveh letih.

Uredili informacijsko točko

Sredi Begunj, nasproti gostilne Avsenik, je domače turistično društvo brunarico, v kateri je bila včasih trafika, preuredilo v informacijsko pisarno.

MARJANA AHAČIČ

Begunje - V njej so obiskovalcem pa tudi domačinom – za zdaj vsak konec tedna od četrta do nedelje - na voljo informacije o turistični ponudbi v kraju ter spominki. Uredili pa so tudi samo okolico novega objekta: s klopni, koši za smeti, stojalom za kolesa in pitnikom s pitno vodo, ki ga je uredila Komunala Radovljica. Zasadili so cvetje ter postavili table s pomembnimi informacijami o kraju, tematskih poteh in drugih značilnosti. Na voljo je tudi brezplačna internetna povezava.

Ob slovesnem odprtju pretekli petek so v Begunjah predstavili tudi nov prospekt kraja z zemljevidom, ki so mu dodane osnovne informacije o tematskih poteh po Begunjah in okolici, fotografije glavnih znamenitosti ter informacije o nastanitvenih in gostinskih kapacitetah. Sicer pa so ta konec tedna v Begunjah odprli še eno tematsko pot, tako imenovano Petrovo pot, ki se začne v središču Begunj in pelje proti kapeli pod cerkvijo, mimo Gorjakove domačije k cerkvi sv. Petra z znamenitimi freskami Jerneja iz Loke. Pot se nadaljuje mimo vzletišča za padalce in zmagarje, kjer se obiskovalcu odpira

Informacijski center so uredili v brunarici v središču Begunj.

širok pogled na Deželo proti Sankaški koči. Krožna pot se tu obrne proti Krpinu in izteče

mimo znamenite Plečnikove dediščine v Begunjah proti cilju oziroma izhodišču.

Parkirnina tudi v Šenčurju

Tudi v Občini Šenčur razmišljajo, da bi uporaba javnih parkirišč postala plačljiva. Prva ura parkiranja naj bi bila povsod brezplačna.

SIMON ŠUBIC

Šenčur - V Šenčurju razmišljajo o uvedbi parkirin na javnih parkirnih površinah. »Nekateri me že sedaj sprašujejo, ali bodo sedaj morali plačati, če se bodo z avtomobilom pripeljali k maši. Odgovarjam jim, da ne, naš namen je, da bodo pri cerkvi sploh lahko parkirali,« je Aleš Puhar, vodja oddelka za prostorsko in komunalno dejavnost občine Šenčur, uvodoma dejal občinskemu svetniku, ko so na junjski seji obravnavali delovni osnutek odredbe o določitvi javnih parkirnih površin, na katerih se plačuje parkirnina. Ta predvideva uvedbo območij kratkotrajnega parkiranja (do največ dve uri) pred stavbo občine, pred domom krajanov, pred trgovino Mercator, na zgornjem in spodnjem parkirišču okoli pokopališča v Šenčurju in na parkirišču pred pokopališčem Trboje. Časovno neomejeno parkiranje pa bi bilo možno okoli šole in športne dvorane v Šenčurju, pred Kulturnim domom Visoko in okoli Doma vaščanov Voglje. Na obeh območjih bi bila prva ura parkiranja brezplačna, vsaka naslednja pa bi stala en evro.

Na javnih parkiriščih v Šenčurju naj bi jeseni uvedli parkirno.

Parkirno bo treba plačevati med delavniki.

V občinski upravi ugotavljajo, da kar nekaj poslovnih subjektov v Šenčurju nima svojih parkirišč, zato njihovi zaposleni za ves dan zasledajo javne parkirne prostore, pojavljajo se celo avtobusi, ki na parkiriščih stojijo po več dni. V Šenčur se vsak dan pripelje tudi precej »tranzitnih obiskovalcev«, ki parkirajo na javnih parkiriščih, nato pa se v Ljubljano

družno odpeljejo z enim avtomobilom. »Občina lahko to problematiko reši le s sprejetjem akta, v katerem določi način uporabe javnih parkirišč in določi kazni za kršitelje,« je razložil Puhar.

S predlagano rešitvijo se je strinjala večina svetnikov, ki so v en glas poudarjali, da je zadnji čas za vzpostavitev reda na javnih parkiriščih. Največ pomislov je imela **Mirjana Čemažar (SD)**: »Ko so v Kranju

vedli parkirno v mestnem jedru, so iz njega pregnali vse trgovine. To se lahko zgodi tudi Šenčurju. Občina naj raje razmišlja o dodatnih parkirnih površinah in uvedbi nalepk.« Njeno bojazn, da bo uvedba parkirnine porušila red na parkiriščih pri drugih poslovnih subjektih, kot sta pošta in kmetijska zadruga, pa je Aleš Puhar zavrnil s pojasnilom, da so vsa parkirišča v Šenčurju v občinski lasti.

Pomoč na domu bo dražja

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor - Občinski svetniki v Preddvoru so obravnavali nov cenik pomoči družini na domu, ki ga je predložil Dom starejših občanov Preddvor in naj bi začel veljati 1. julija. Prej je ura te storitve stala 13,94 evra, po novem je 14,82 evra, ob nedeljah 20,69 in ob praznikih 22 evrov. Polovico tega zneska je doslej uporabnikom sofinancirala občina, sedaj pa je odbor za socialna vprašanja predlagal, naj se razmerje med prispevkom občine in posameznika spremeni tako, da bodo slednji plačevali manj, saj je po besedah predsednika odbora Mira Robleka občina Preddvor doslej dajala najnižjo subvencijo. Strošek občine je tudi mesečno vodenje in koordinacija v

tej službi. Uporabnik mora poleg urne postavke plačati tudi strošek prevoza, kdor pa je v socialno slabšem položaju, mu njegov del storitve doplača center za socialno delo. V preteklosti so storitev pomoči na domu izvajali s pomočjo javnih del, odkar teh ni več, to dela v domu zaposlena socialna oskrbovalka. Pri izvajanju standardne storitve ena oskrbovalka opravi povprečno 109 ur efektivnega dela, kar je opredeljeno v posebnem pravilniku o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev. Svetnik Danilo Ekar je izrazil dvom o realnosti obračunavanja ob dejstvu, da v Preddvoru ni nobenega oskrbovanca. Doslej je namreč to storitev potreboval en sam občan in še to le za dva meseca.

Odpadki odslej v novi zbirni center

1. stran

Nad odprtjem novega zbirnega centra pa so navdušeni tudi redarji in inšpektorji medobčinskega inšpektorata, saj so se na nekaterih območjih občine Žirovnica spopadali s številnimi divjimi odlagališči. Kot je povedal vodja medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica Boštjan

Omerzel, sta bili najbolj problematični območji Piškovce in Završnice, odpadki pa so povzročili tudi kar nekaj stroškov občini zaradi odstranitve. Najpogostejše so bili to gradbeni odpadki in zeleni odrez. Zato glede na to, da zbirni center sprejema vse vrste odpadkov, občani ne bi smeli več imeti izgovora za odlaganje teh odpadkov tja, kamor ne sodijo,« zaključuje Omerzel.

Mezinček za najmlajše otroke

Zasebni vrtec s sofinanciranjem Mezinček v Kranju je imel dan odprtih vrat. Otroke od enega do treh let bi že vpisali, če bi pristojno ministrstvo le izdalo odločbo, na katero čakajo mesec dni.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Po ocenah bo septembra v kranjski občini 194 otrok, za katere še ne bo prostega mesta v vrtcih, med šolskim letom 2012/13 pa bo po predvidevanjih potrebovalo varstvo še 111 otrok. Zasebni vrtec z delnim sofinanciranjem Mezinček bi že lahko sprejel štiriindvajset otrok, starih od enega do treh let. Vrtec ima že urejene prostore v pritličju novogradnje nasproti nekdanje tekstilne šole v Kranju, zaposlitev bosta dobili dve vzgojiteljici in tri pomočnice vzgojiteljice. »Otrok še ne moremo sprejeti, ker že mesec dni čakamo na odločbo ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, da nas bodo vpisali v razvid vrtcev,« je povedala ustanoviteljica vrtca Mezinček, diplomirana vzgojiteljica **Hojka Oman**.

V sredo so v Mezinčku pripravili dan odprtih vrat, da imajo starši možnost videti, kje se nahajajo in kako

je pri njih. Vrtec je predviden za dve skupini otrok, po normativu je v vsaki skupini največ dvanaest otrok v

starostni skupini od enega do treh let. Imajo dve veliki igralnici in manjšo igralnico, ki je lahko tudi soba za počitek, razdelilno kuhinjo, sanitarne prostore, prilagojene otrokom od enega do treh let, garderobo, pedagoško sobo. Skupne površine je 140 kvadratnih metrov. Najbližje otroško igrišče je Gibi gib.

»Za zdaj sprejemamo samo informativne vpise. Ko bomo dobili odločbo ministrstva, bomo o tem obvestili javnost,« je dejala Omanova. In cena? Čeprav je vrtec zasebni, je delno sofinanciran s strani občine, višina mesečne položnice pa bo odvisna od plačilnega razreda, v katerega starše razporedi Center za socialno delo z odločbo o znižanem plačilu vrtca. V povprečju pa bo za 60 evrov dražji od javnega vrtca. Omanova je še povedala, da bodo razmislili o koncesiji.

Vzgojiteljica **Hojka Oman** (levo) in pomočnica vzgojiteljice **Martina Kutnjak Bašar** z otroškimi živ žavom na dnevu odprtih vrat / Foto: Tina Dokl

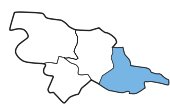
JULIJSKI PAKET ZA VSAK ŽEP

5-DNEVNI PAKET S POLPENZIONOM
SAMO **195 EUR** na osebo

- neomejeni vstopi v bazene in savne v hotelu Vesna
- pester kulturni in športni program

Tel.: 03/896 31 00 in 06
info@t-topolsica.si
www.terme-topolsica.si

Dobrodošli!

Potrjen načrt za bodoče investicije

Gorenjevaško-poljanski svetniki so sprejeli občinski podrobni prostorski načrt za rob naselja Trata v delu Gorenje vasi v drugi fazi.

BOŠTJAN BOGATAJ

Gorenja vas – Območje obsega zemljišča med osnovno šolo, zdravstvenim domom, Jelovico in naselje na Blatih. Je izrazito dvonivojsko, razdeljeno na dva programsko dopolnjujoča platoja, loči ju ruralno travniško pobočje. Po prvem načrtu ju je povezovala cesta, ki je v novem ni več. Načrt oziroma odlok določa odstranitev telovadnice ob šoli in gradnjo nove večnamenske športne dvorane, depandanse vrta, Doma starejših Gorenja vas, več večstanovanjskih stavb, več bo tudi parkirišč.

»Razlika med prvim in sedanjim predlogom je le drugačna ureditev varne šolske poti, kjer smo omejili

promet, v spodnjem delu pa uvedli novo cestno zanko okoli zdravstvenega doma. Zunanje športne površine smo pomaknili in jih smiselno združili, tako da je sedaj bolje urejena pešpot,« je pojasnil Janez Brežnik iz arhitekturnega biroja Ravnikar Potokar.

Svetnike je zanimalo, zakaj niso s pešpotmi povezani šola, zdravstveni dom, bodoči dom starejših in bloki. Razlog naj bi bila nenaklonjenost lastnikov zemljišč, a je župan Milan Čadež hitro posegel v razpravo: »Predlog je usklajen z vsemi deležniki, ki imajo vpliv na tem območju.« Nekateri svetniki bi radi na tem območju, poleg teniških igrišč in rokoletnega igrišča, videli tudi nogometno igrišče.

POLJANE

Streha telovadnice Poljane zamaka

Tako kot v vseh šestih gorenjskih občinah, ki so vključene v projekt Obnovljivi viri v Alpskem prostoru, se tudi v Poljanah pripravljajo na izvedbo. »Lani je bil izveden razpis za izbiro izvajalca, ki dela sedaj že izvaja,« pravi Nataša Kopač iz gorenjevaško-poljanske občinske uprave. V Osnovni šoli Poljane bodo preuredili kotlovnico z novim zalogovnikom na sekance, malce se bo zavleklo zaradi pridobivanja gradbenega dovoljenja. Zamenjali bodo tudi del dotrajanega stavbnega pohištva, na streho bo postavljena sončna elektrarna. Pri slednjem se lahko zaplete, saj streha telovadnice zamaka. **B. B.**

KRANJ

Brezplačne meritve ob dnevu spirometrije

Spirometrijo, to je preiskava, ki odkrije kadilsko okvaro pljuč in v veliko primerih tudi astmo, bodo izvajali danes od 9. do 17. ure v petih slovenskih mestih, na Gorenjskem v Kranju pred Mercator centrom Savski otok. Usposobljeno zdravstveno osebje bo pri vsakem, ki se bo odločil za to prostovoljno testiranje, brezplačno opravilo meritev kapacitete pljuč. Akcija poteka pod pokroviteljstvom Klinike Golnik, Združenja pulmologov slovenskega zdravniškega društva, Društva pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije in Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj. Preiskave bodo izvajali brez napotnice in so brezplačne. Vsi preiskovanci bodo izvid preiskave prejeli v roke. **S. K.**

Rdeča luč gradnji stanovanj

Občina Kamnik je sprejela začasen ukrep, s katerim je prepovedala možnost stanovanjske gradnje na območju Grabna. Lastnik podjetja Trival kompoziti, ki želi prodati proizvodni obrat na Žebljarski ulici, že razmišlja o tožbi.

JASNA PALADIN

Kamnik – Občinska uprava se je za skrajni in začasni ukrep za zavarovanje urejanja prostora med Medvedovo ulico in reko Kamniško Bistrico na Grabnu v samem središču mesta odločila, ko je prejela poziv za izdajo projektnih pogojev za gradnjo večstanovanjskega objekta z okvirno 24 stanovanji.

Gre za območje stavbe nekdanjega proizvodnega obrata podjetja Trival gumbi, ki je v lasti družbe Trival kompoziti, prostore pa ima danes v najemu več manjših podjetij. Stavbo skupaj s pripadajočimi zemljišči želi eden od večinskih lastnikov Rudi Capuder (lastnik podjetja Trival kompoziti) prodati investitorju, ki bi tu zgradil stanovanja. »Ta hip stanovanjske gradnje v Kamniku ne moremo dopustiti. Zaradi precej stihjskega prostorskega načrtovanja v preteklih letih, ko se je v Kamniku izvajala intenzivna, predvsem večstanovanjska gradnja, ki pa ji ni sledilo ustrezno načrtovanje prometne in družbene infrastrukture, se ta hip

Stanovalci Žebljarske ulice bi v svoji bližini raje imeli stanovanja kot industrijski obrat, a občina je vse namere o gradnji stanovanj za zdaj ustavila.

srečujemo z drastičnim pomanjkanjem prostora v šolah in vrtcih. Območje za tako pozidavo prav tako ni primerno zaradi prometne ureditve – Žebljarska ulica je preozka in slepa,« je opozorila vodja občinskega oddelka za okolje in prostor Tadeja Križnar Jamnik. A Capuder opozarja, da želi s prodajo zgolj rešiti obstoj treh povezanih kamniških podjetij - Trival Kompoziti, ALU Alprena in Alprena oprema, ki imajo v lasti nekaj nepotrebnih nepremičnin na štirih lokacijah, vsaj eno pa

bi morali prodati, če želijo ohraniti svojo dejavnost. »Cilj naše družbe ni gradnja stanovanj, pač pa prodaja nepremičnine, s čimer bi poplačali bančne kredite, ki nas bremenijo. A hkrati menimo, da je stanovanjska gradnja v središču mesta precej bolj sprejemljiva, kot pa industrijska namembnost. Ne nazadnje se z našim stališčem strinjajo tudi okoliški stanovalci in stroka,« nam je povedal Rudi Capuder, ki zdaj razmišlja o tožbi občine. Svetniki so sklep sicer sprejeli

s tesno večino. Nasprotniki so opozorili, da je območje že tako degradirano zaradi propadajočih industrijskih obratov, da bi stanovanja ta del mesta oživila in da v občini ustvarjajo sfero vse-mogočnosti občinske uprave, kar odbija potencialne investitorje. Zagovorniki pa so bili mnenja, da je prostor treba urejati bolj nadzorovano kot v preteklosti.

Občinska uprava in Rudi Capuder bodo pogovore, ki so bili doslej bolj redki, o možnosti gradnje v prihodnje nadaljevali.

V samostanu je bilo tajno skladišče

JASNA PALDIN

Mekinje - Na zvoniku uršulinskega samostana v Mekinjah so na dan državnosti odkrili spominsko ploščo v spomin in zahvalo na izredno pogumno in

domoljubno dejanje mekinjskih uršulink v času osamosvojitvenih aktivnosti. V prostorih samostana je bilo leta 1991 namreč tajno skladišče orožja Policijske postaje Kamnik. »Zaloge orožja so bile v poznih nočnih urah prikrito odpeljane skozi

neosvetljeno dvorišče v atrij samostana, od tu pa v zvonik cerkve. Ker je bilo potrebno zaloge hitro odnesti v predvideno lokacijo, so za zabojnike poprijele tudi sestre Irena Janež, Bogdana Fekona in Fani Žnidaršič ter pomagale policistom. Lokacija

je ostala do konca vojne prikrita javnosti. Do danes je za skladišče, ki je bilo tu vse do odhoda zadnjega vojaka JLA iz Slovenije, vedel le malokdo,« je na slovesnosti povedal podpredsednik PVD Sever Ljubljana Zvone Logar, ki je bil organizator tajnega skladišča orožja v mekinjskem samostanu, med osamosvojitveno vojno pa tudi komandir PP Kamnik.

PLAVALNI KLUB KAMNIK VABI NA

11. mednarodni plavalni miting VERONIKA 2012

SODELUJEJO PLAVALNI KLUBI IZ SLOVENIJE IN TUJINE

sobota, 7. 7., ob 8.00 uri

NA OLIMPIJSKEM BAZENU "POD SKALCO" V KAMNIKU

pridite navijati za naše plavalce!

www.plavalniklub-kamnik.si
www.veronika.si

triglav

IL DIVO

LJUBLJANA CENTER STOŽICE

NEDELJA

16. SEPTEMBER

2012 ob 20h

IL DIVO & ORCHESTRA IN CONCERT

AMC

ZA VP MEET & GREET PAKETE & OSTALE INFORMACIJE: WWW.ILDIVO.COM

Predprodaja vstopnic: PETROL servisi, KOMPAS poslovalnice, BIG BANG, MERCATOR – M holidays, Hiše vstopnic Citypark L.J, Europark MB in Citycenter CE, Kiosk Delo, 3dva trafike, Pošta Slovenije

Internetna prodaja: SLOKONCERTI.SI, EVENTIM.SI

Telefonska prodaja: 01 420 5000

Delodajalci zadovoljni, v sindikatih previdni

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je prejšnji petek predstavilo osnutek sprememb zakona o delovnih razmerjih z zelo konkretnimi izhodišči.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj, Ljubljana – Socialnim partnerjem naj bi novo zakonodajo predstavili v prihodnjih dveh tednih, časa za usklajevanje in iskanje kompromisnih rešitev bo dovolj. Milan Lukić, predsednik Združenja delodajalcev Slovenije, je izpostavil, da želijo imeti delodajalci delovnopravno zakonodajo, ki bo primerljiva državam, s katerimi konkurirajo: »Zakonodajo moramo obravnavati v paketu, pri čemer bo treba sprejemati kompromise.« Poudaril je, da v javnosti prevladuje napačno mnenje, da želijo delodajalci skrajšane poti za odpuščanje delavcev kar počez: »Tudi za Slovenijo velja, da manjka dobrih delavcev, ki jih podjetja želijo privabiti, problem pa je, da obstajajo tudi slabi delavci, zato so potrebni hitrejši postopki.«

Spremembe delovnopravne zakonodaje naj bi se dotikale poenostavitve odpuščanja in zaposlovanja, ukinitve

Nežka Bozovičar

plačanega odmora za malico in znižanje dodatka za minulo delo, uveljavili naj bi enotno pogodbo za nedoločen čas, odpravninski sklad ter enotno obdavčilo vse vrste dela. »Smo za uvedbo enotne pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas, ustrezno moramo prilagoditi tudi odpovedne roke. Pri tem moramo upoštevati, da smo jih skrajšali že leta 2007, zato jih pri pripravi nove zakonodaje ni treba dodatno,« pravi Nežka Bozovičar, predsednica

Romana Oman / Foto: Tina Dokl

Sveta gorenjskih sindikatov. Danes je pri zaposlovanju ogromno neenakosti, pogodbe o zaposlitvi za določen čas niso bile uvedene za namen, kot jih izkoriščajo delodajalci.

»Pogodbe za nedoločen čas so izredno pomembne za mlade, a imajo delodajalci veliko pomislekov pri odpovednih rokih. Menim, da so ti že sedaj dovolj kratki,« dodatno razloži Bozovičarjeva. »O delovni zakonodaji se je razprava šele začela,

a moramo že sedaj opozoriti, da odpuščanja na hiter, ameriški način ali čez noč, ne podpiramo,« pravi Romana Oman, sekretarka iz Zveze svobodnih sindikatov Slovenije.

Po drugi strani pozdravlja zaposlitve za nedoločen čas, ki pa ne smejo postati enake zaposlovanju prek agencij za posredovanje dela. »Zadovoljstvo delodajalcev je danes preveliko, bojimo se skritih pasti,« pove Omanova. Ne verjame, da bo nova zakonodaja bistveno pripomogla k zniževanju števila brezposelnih. Če bi jih bilo več, pa bi bili sindikati pripravljene popustiti v večji meri kot sedaj. Obe sindikalistki se ne strinjata z ukinitvijo plačanega odmora za malico, niti z znižanjem dodatka za minulo delo. Nežka Bozovičar pa dodaja, da bo treba zakonsko regulirati tudi zaposlitve prek agencij za posredovanja dela: »Tako kot je sedaj, ne sme ostati, saj gre za hudo izkoriščanje delavcev.«

Vidni prvi rezultati

Po slabem letu od zagona razvojnih centrov so prvi rezultati že vidni.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – Sedemnajst razvojnih centrov, ki so lani uspeli na razpisu ministrstva za gospodarstvo (danes za gospodarski razvoj in tehnologijo) in so prejeli skoraj 180 milijonov evrov, od tega 152 milijonov iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, že daje opazen doprinos k razvoju. Na Gorenjskem so bili izbrani štiri oziroma pet centrov: Nela – Napredna elektroindustrija, RC IKT – informacijsko komunikacijske tehnologije Kranj, Razvojni center za nove materiale Jesenice, RC31 Razvojni center kreativne povištvne industrije in Razvojni center za nove materiale, pogone navtične in SAS tehnologije (izvajajo v Puconcih, glavni partner Seaway Group). Vseh sedemnajst centrov skupaj zaposlujejo 37 tisoč sodelavcev, na leto ustvarijo 8,7 milijarde evrov prihodkov.

Po mnenju Matije Vilfana, v. d. generalnega direktorja direktorata za evropsko

kohezijsko politiko, so razvojni centri nova paradigma uspešnih projektov gospodarstva: »Izražajo povezanost različnih deležnikov znotraj projekta, povezanost različnih domačih in tujih podjetij, ki izvajajo projekt, ter povezanost javnega in zasebnega sektorja.«

Miloš Šturm iz razvojnega centra Sieva – podjetja za razvoj in trženje v avtomobilski industriji, sodelujeta tudi Iskra Mehanizmi in Polycorn, pravi, da so ob evropski in ministrski pomoči že opazili številne doprinose centrov: nesporno povečanje vlaganj v raziskave in razvoj, krepitev kompetenc družbenikov in širših okolij, doseganje kritične mase znanja in kapitala za globalno konkurenčnost, doseganje sinergij med družbeniki na skupnih področjih delovanja, usmerjenost v strateški razvoj v ključnih industrijah, usklajenost s ključnimi tehnologijami Evropske unije in zaposlovanje visoko kvalificiranih delavcev.

LJUBLJANA

Novi krediti SID banke za okoljske naložbe

SID banka je za mala in srednje velika podjetja namenila 44 milijonov evrov za dolgoročno namensko financiranje gospodarstva prek poslovnih bank oziroma za financiranje zelenih tehnologij pri NKBM, Banki Celje, Banki Koper, Factor banki in Probanki za: financiranje varstva voda, ravnanje z odpadki, zmanjševanja onesnaževanja zraka, zmanjševanja hrupa, sanacijo zemljišč in podobno; za financiranje obnovljivih virov energije (sončna energija, biomasa, bioplin, geotermalna, vetrna in vodna energija); za financiranje učinkovite rabe energije; za financiranje okolju prijazne proizvodnje in proizvoda, ki na inovativen način prispeva k preprečevanju ali zmanjševanju onesnaževanja okolja. Največji znesek kredita znaša tri milijone evrov, pridobijo ga lahko podjetja, katerih letni promet ne presega petdeset milijonov evrov. **B. B.**

Mini borze za lažjo zaposlitev

Brezposelnost na Gorenjskem se že četrti mesec zaporedoma znižuje. Ob koncu maja je bilo na uradih za delo prijavljenih 7.534 brezposelnih, kar je skoraj sedem odstotkov manj kot ob koncu leta 2011.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – »Zmanjšuje se tudi stopnja brezposelnosti in je ob koncu aprila (zadnji statistični podatek) najnižja med vsemi regijami v državi,« pravi Dragica Ribnikar, direktorica kranjske območne službe Zavoda za zaposlovanje. V prvih petih mesecih je v regiji na novo našlo zaposlitev 4.153 oseb, med njimi 2.377 pred tem prijavljenih v evidenci brezposelnih.

Delodajalci še vedno najpogosteje iščejo kuharje, natakharje, delavce v gradbeništvu, kovinarstvu, prevozništvu, trgovini ter strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih. »Težje najdejo zaposlitev osebe s področja tekstilne tehnologije, gimnazijski maturantje, upravni delavci, ekonomisti, organizatorji dela, novinarji, politologi, sociologi, predvsem iz družboslovnih usmeritev,« pojasni Ribnikarjeva.

Dragica Ribnikar / Foto: Gorazd Kavčič

Zavod za zaposlovanje v zadnjem obdobju vse pogosteje organizira mini borze dela, to je posebno obliko srečanja delodajalcev in iskalcev zaposlitve iz posamezne dejavnosti. Ta torki so tako izvedli mini borzo dela v dejavnosti prevoznišva. Sodelovali so štiri delodajalci, ki zaposlujejo voznike: Avtoprevoznništvo Ažman, Lesce, Avtoprevoznništvo Stele Matjaž,

Jurčič & Co in Avtoprevoznništvo Vinko Nastran ter 17 brezposelnih, ki iščejo svojo priložnost kot vozniki.

»Po osnovni predstavitvi delodajalcev, njihovih posebnosti in poudarkih pri izbiri dobrega voznika v lokalnem in mednarodnem prometu, so se iskalci zaposlitve lahko neposredno pogovorili s predstavniki podjetij. Iz odzivov smo razbrali, da

jih je nekaj vzpostavilo prve kontakte, ki bodo v prihodnje morda osnova trajnejšemu sodelovanju, to je zaposlitvi,« pove direktorica Dragica Ribnikar. Jeseni bodo na zavodu izvedli mini borzo dela še za področja kovinarstva oziroma podjetja, ki iščejo operaterje CNC strojev in varilce. Priložnosti za tovrstna srečanja vidijo tudi v dejavnostih gostinstvo, varovanja in gradbenišva.

Za pospešitev zaposlovanja je zavod na spletni strani objavil tudi javno vabilo delodajalcem pri programu Zaposli.me. »S tem programom delodajalcem omogočamo pridobitev subvencije za zaposlitev brezposelnih starejših, invalidov, dolgotrajno brezposelnih za najmanj eno leto za polni delovni čas,« pojasni direktorica. Višina subvencije znaša štiri tisoč evrov. Javno povabilo je odprto do porabe, za Gorenjsko je na voljo 425 subvencij.

Pustite se presenetiti s preprosto lepimi podobami in igro barv ter se potopite v poletno čarovnijo sivke. Spoznajte to čudovito dišečo rastlino, ki se predstavi v naravi, vrtu, z darilci, v kuhinji...

12 EUR

Redna cena knjige je 15,00 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po telefonski številki: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

MEŠETAR

Tržne cene govejega mesa

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi tržno poročilo za goveje meso. Poglejmo, kakšne so bile cene v tednu med 11. in 17. junijem, ko je bilo zaklanih 452 do dve leti starih bikov, 28 več kot dve leti starih bikov, 107 krav in 77 telic. K ceni so prišteti povprečni prevozni stroški v višini 4,59 evra na sto kilogramov hladne mase. Pri kakovostnih razredih se oznake U, R, O, P nanašajo na vizualno ocenjevanje mesnatosti živali, oznake 2, 3 in 4 pa določajo razvrstitev trupa glede na zamaščenost. **C. Z.**

Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100 kg)

Kakovostni razred	Biki, stari do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice
U2	367,87	-	-	n.z.
U3	368,90	-	-	329,59
R2	363,33	-	-	317,76
R3	366,27	359,04	267,18	323,30
R4	-	-	263,59	315,97
O2	344,00	-	248,20	293,01
O3	350,66	-	260,45	314,10
O4	-	-	232,00	306,42
P2	-	-	231,59	-
P3	-	-	n.z.	-

KRANJ

Subvencije bo možno vračati v obrokih

Vlada predlaga državnemu zboru, da sprejme nekatere spremembe zakona o kmetijstvu, s katerimi naj bi postopke izvajanja ukrepov skupne kmetijske politike uskladili z zakonodajo in dobro prakso ter pri tem zmanjšali stroške. Po novem naj bi vsa plačila za ukrepe kmetijske politike nakazovali upravičencem samo na en transakcijski račun. Rok, v katerem bo agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja lahko odpravila odločbo in izdala novo, naj bi podaljšali s pol leta na eno leto. Po sedanjih predpisih ni možno obročno vračanje neupravičeno pridobljenih subvencij, zato s spremembami zakona predlagajo obročno odplačilo ali odlog dolga. Obdobje prepovedi kandidiranja za podpore pri ukrepih razvoja podeželja naj bi skrajšali s petih na dve leti, znižali pa naj bi tudi kazni v primeru, če prejemnik finančnih podpor ne poroča o izpolnjevanju pogodbenih obveznosti. **C. Z.**

LJUBLJANA

Poziv za ohranitev kmetijskih zemljišč

Predstavniki Tretjega člena – spletne skupnosti državljanov in državljanov, ki želi vplivati na odločitve širšega javnega pomena, je na seji odbora za kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in okolje predsedniku Dejanu Židanu izročila civilno družbeni poziv za ohranitev kmetijskih zemljišč, ki ga je podpisalo več kot 3.500 državljanov in podprlo šestindvajset organizacij. Vodja kampanje Renata Karba je ob tem pozvala poslance, da naj zavarujejo kmetijska zemljišča pred nadaljnjim krčenjem in pozidavo. **C. Z.**

Od soboslikarja do kmeta

Dušan Beber iz Podbrezj je po dvajsetih letih z grenkobo opustil obrtniško delo soboslikarja in postal kmet, ki goji ameriške borovnice in češnje ter ima velike načrte tudi v čebelarstvu.

CVETO ZAPLOTNIK

Podbrezje – Dušan je bil dvajset let obrtnik soboslikar, a se mu je to delo zamerilo, a se mu je to delo zamerilo, ker mu podjetje, za katerega je delal, ni plačalo kar precej velikega zneska. »Okradli so me,« pove naravnost in poudarja, da se časi ponavljajo – tudi zdaj, v veliki krizi gradbeništvu, je marsikateri delavec ali obrtnik ostal brez dela in tudi plačila.

Pred šestimi leti je z grenkobo pustil obrt in v bližini doma v Podbrezjah, na lokaciji, ki ji domačini pravijo Češnjice, skupaj s sinovi kupil približno sedemdeset arov zemljišča, pridobil status kmeta in se posvetil kmetovanju. Ni začel rediti živine ali pridelovati pšenice, nasadil je ameriške borovnice. Prve sadike je kupil na Ljubljanskem barju, potem jih je vzgajal sam, zdaj jih ima skupno sto sedemdeset. »Če bi jih gnojil, bi bilo na leto okrog 1.200 kilogramov pridelka, brez gnojenja ga bo od 800 do 1.000 kilogramov. Letos, ko še vedno niso vse v polni rodnosti, bo pridelka največ doslej – blizu petsto kilogramov,« pravi Dušan in dodaja, da borovnice prideluje na ekološki način. »Ko so me obiskali kontrolorji inštituta za certifikacijo, so ugotavljali, da bolj naravnost pridelave, kot je tukaj, proč od naselja, ob robu gozda, ne more biti. Prehodno

Dušan v nasadu ameriških borovnic / Foto: Tina Dokl

obdobje je že končano, čakam le še na certifikat, s katerim bom lahko izkazoval, da so borovnice pridelane na ekološki način – brez uporabe gnojil in kakršnihkoli kemičnih pripravkov. Gnojim le s koprivami, voluharja preganjam z ropotom «

Dušan obira borovnice od konca junija do sredine septembra, pri tem mu pomagajo sinovi in prijatelj Marko Dovjak. Obira jih v belih rokavicah – ne zato, da si ne bi mazal rok, ampak zaradi tega, da ohrani »poprh«, sivino, ki daje borovnicam

lep videz. Nekaj jih pojedo sami, druge proda neposredno v nasadu ali na tržnici. Doslej jih je ponujal le na turistični tržnici v starem delu Kranja, po pridobitvi certifikata za ekološko pridelavo jih bo tudi na ekološki tržnici v Kranju in v Naklem. S prodajo bo začel prihodnji teden. Z borovnicami ima lepe načrte tudi za naprej. Če mu bo uspelo kupiti še del zemljišča, na katerega meji, bo nasad povečal še za dveje sadik.

Del zemljišča zasedajo tudi nizkodebelne češnje,

vseh skupaj jih je sto petdeset, od tega naj bi jih bilo letos dvajset že v polni rodnosti. A od pridelka letos, žal, ne bo nič, ker so ob spomladanski pozebi vsi cvetovi pozebli. Tretja Dušanova kmetijska panoga je čebelarstvo. V čebelnjaku ob nasadu ameriških borovnic ima sedem panjev, še trije so doma, v prihodnje bi število panjev rad povečal na sto, dvesto. Prideloval bi predvsem med in morda tudi vzgajal matice. Veliko zanimanje za to kaže tudi sin Andrej, ki čebelari drugo leto.

Vsak kruh z rženo moko še ni ržen

V Zvezi potrošnikov Slovenije ugotavljajo, da vsak kruh, ki vsebuje nekaj ržene moke, še ni ržen. V petih prodajalnah so jim prodali takšnega, da ni ustrezal senzoričnim zahtevam.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - V Zvezi potrošnikov Slovenije so pred nedavnim ugotavljali, kakšen kruh bodo dobili v trgovinah, če bodo zahtevali rženega. Za potrebe raziskave so v trinajstih različnih prodajalnah kupili devetnajst vzorcev kruha, od tega so jim deset vzorcev prodali kot ržen kruh, devet pa kot mešani ržen kruh. Preverili so sestavine kruha, senzorične lastnosti in ceno, pri predpakiranem kruhu pa tudi označbe (rok uporabnosti).

Kot je pojasnila dr. Tanja Pajk Žontar iz zveze potrošnikov, se rženi in rženi mešani kruh razlikujeta predvsem v količini ržene moke,

to pa vpliva tudi na senzorične lastnosti kruha. Po pravilniku o kakovosti pekovskih izdelkov mora biti v rženem kruhu vsaj štiri petine ržene

in tudi mehkejši. Ponekod osnovnim sestavinam kruha dodajajo aditive za lažje oblikovanje testa, za uravnavanje kislosti in za to, da

Pri raziskavi so bili pozorni tudi na ceno kruha. Za rženi kruh se je gibala od 1,49 do 4,88 evra, za rženi mešani kruh pa od 1,59 do 2,88 evra. Tudi tokrat se je izkazalo, da cena vedno ne odraža (senzorične) kakovosti. Za najboljše ocenjeni rženi kruh so odšteli 2,92 evra za kilogram, kar je občutno manj od najdražjega, ki pa je prejel le oceno zadovoljivo.

moke, do ene petine je lahko pšenične; takšen kruh je običajno temnejši in bolj »zbit«. Rženi mešani kruh mora vsebovati najmanj 51 odstotkov ržene moke in je v primerjavi z rženim svetlejši

kruh ostane dalj časa svež, pa tudi začimbe, predvsem kumino, koromač in janež.

V zvezi potrošnikov so tudi preverili, ali v trgovini znajo povedati potrošnikom, kaj je zamešano v

kruhu. »V večini prodajalnih so nam brez večjih težav postregli s seznamom sestavin, res pa je, da je bil ta ponekod pomanjkljiv – ni bil naveden tip moke ali pa niso vedeli, kateri aditiv je v kruhu,« je povedala Pajk Žontarjeva.

Pri senzoričnem ocenjevanju so ocenjevali obliko in videz kruha, videz in lastnosti skorje, videz, strukturo in prožnost sredice ter vonj in okus kruha. Osem vzorcev je dobilo oceno »zelo dobro«, trije »dobro«, eden »zadovoljivo« in dva oceno »pomanjkljivo«, pet vzorcev pa po oceni strokovnjakov ni ustrezalo senzoričnim zahtevam za rženi oz. rženi mešani kruh.

Brez skrbi, kar naprej!

Prvič v slovenskem jeziku! Vodnik za seniorje, starejše in ostale odrasle – o računalniku in svetovnem spletu.

Prvič v slovenskem jeziku. Vodnik za seniorje, starejše in ostale odrasle – o računalniku in svetovnem spletu.

Nataša Pečarica, Branka Saloman, Sonja Praprotnik, Alja Šlabur

Redna cena knjige je 24,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **22 EUR** * poština

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po telefonski številki: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

PLANINSKI KOTIČEK: GRLOVEC/FERLACHER HOM (1840)

Boroveljski rog

Čudovit razglednik na avstrijskem Koroškem, v bližini Borovelj. Menda mu pravijo tudi hišna gora Borovelj. Samostojni razglednik na severni strani Košute.

JELENA JUSTIN

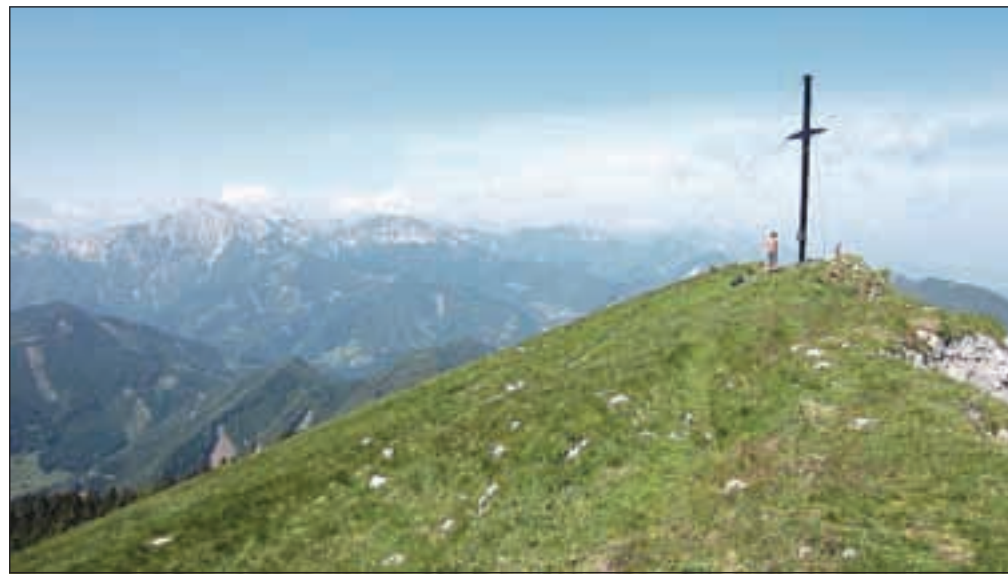
Grlovec oz. Ferlacher Horn je gora, ki jo lahko opazujemo, ko se iz Celovca vračamo nazaj proti Sloveniji. V nemškem imenu gora nosi besedo rog, v slovenskem pa grlo. Zakaj, ne vem. Morda zato, ker v rog lahko pihamo le s pomočjo grla. V celoti poraščena gora zbode v oči s svojim špičastim vrhom, ki kar vabi, da ga obiščemo. Ločen od karavanške verige gora je čudovit razglednik. Drznila bi si reči, da je Slovincem gora dokaj nepoznana, a ko enkrat stojimo na njenem vrhu, sem prepričana, da se bomo še kdaj vrnili.

Gora je dostopna z vsaj treh strani, a mi se bomo odločili za tisto, ki od nas zahteva najmanj vožnje. Preko Ljubelja se zapeljemo v Avstrijo in nadaljujemo približno 5 do 6 kilometrov do

znane gostilne Deutscher Peter, kjer parkiramo. Vrnemo se nazaj navzgor proti Ljubelju, pribl. 300 metrov, kjer nas smerokaz na levi strani ceste opozori, da moramo zaviti na kolovoz. Hodimo po poti, označeni s številko 603. V spodnjem, začetnem delu se vzpenjamo ob potoku, ki je na naši desni strani. Kolovoz se spremeni v stezo, ki se mestoma strmo dviga skozi gozd. Po približno pol ure dosežemo cesto, ki jo prečimo, in nadaljujemo naravnost skozi gozd. Sledi vzpon skozi gozdno grapo, kjer je trenutno precej podrtega drevja, kar mestoma tudi spreminja pot vzpona, zato moramo biti pozorni na markacije. Lete so tam, kjer je originalna pot, a zaradi drevja so narejeni obvozi. Višje spet dosežemo cesto, po kateri nadaljujemo pribl. 200 metrov, ko se na ovinku levo odcepi

steza v gozd. Steza se strmo vzpne do gozdne izravnave, kjer spet prečimo cesto in nadaljujemo kar naravnost skozi gozd. Po nekaj metrih gozda smo na gozdni cesti. Cesti sledimo desno, dokler ne pridemo do poseke, na katero nas usmerijo markacije. Prečimo poseko in na drugi strani v gozdu vidimo smerokaz, ki nas usmerja do kmeta Franca. Mi nadaljujemo naravnost, preko še ene poseke. Po nekaj metrih strmega vzpona dosežemo zahodni greben Grlovca, po katerem poteka čudovita pot vse do vrha. Grebenska pot se zložno vzpenja in nam mestoma odpira nadvse divje poglede na severno stran. Na enem od teh mest moramo biti nadvse pozorni, ker gre pot po skrajnem robu. Previdno!

Ko dosežemo vršni travnik, nas od samega vrha, na katerem je križ z vpisno

Vrh Grlovca / Foto: Jelena Justin

knjigo, loči še nekaj minut. Do vrha smo potrebovali približno 3 ure hoda.

Razgled je veličasten: pogled na vzhod se ustavi na Setičah, Javorniku in Mačah. Na jugu, pred nami je veličasten greben Košute, proti jugozahodu pa se pokaže greben Ljubeljščice, Na možeh, Palca, Zelejnaka, Vrtače, v ozadju je tudi Begunjščica, pod pravim kotom oz. pri sestopu vidimo tudi Stol. Na severni strani se nam pokaže Celovška kotlina, ob lepem vremenu pa tudi Visoke in Nizke Ture.

V dolino se vrnemo po poti vzpona. Če smo po dežju, previdno predvsem na

mestih, kjer so tla prepletene s številnimi koreninami. Če nam ni, da bi sestopali po isti poti, lahko sestopimo do kmeta Franca/Franzbauer, na kar nas opozori smerokaz. Od Franca sestopimo do sedla Eselsattel/Oselca,

od tam pa mimo kmeta Urha nazaj na izhodišče pri gostišču Deutscher Peter.

Nadmorska višina: 1840 m
Višinska razlika: 1140 m
Trajanje: 5 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Pogled na Grlovec s Košute / Foto: Jelena Justin

Razgled proti Begunjščici in Vrtači / Foto: Jelena Justin

FESTIVAL BLEED
28. 6. - 18. 7. 2012

Foto: Toni Štiberl

Klasika JAZZ
Cross over
www.festivalbled.com

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

DRUŠTVO ZA PROMOCIO, IZVEDBO IN IZVEDBO
KULTURNEGA PROMENA

BLEED

Gorenjski Glas

Wecejček v džungli

ALENKA BOLE VRABEC

Guatemala, nedaleč od očarljive Antigue. Našega vodnika kličemo nadvojvoda Yanes, se sliši bolj špansko kot Janez. Kombi poskakuje po kolovozu mimo table »Valhalla – Finca Macadamia«. Ampak kaj dela Valhalla iz germanske mitologije, boga Odina dvorana za padle junake, v tropškem pragozdu? Raziskovalna postaja, kjer gojijo drevesa macadamia, načrtno pomaga okoliškim kmetom, saj si z vzgojo podarjenih dreves izboljšujejo vsakdanjik. In na ogromnih posekah spet rastejo drevesa, ki zmanjšujejo količino ogljikovega dioksida v zraku.

Pridelovanje macadamie je po zaslugi lastnikov Emily

in Lorenza Gottschamer od 1984 preprosto in učinkovito. Macadamia je zakon za kozmetično industrijo. A še bolj kot ob milih, oljih, doma narejeni čokoladi in kratki masaži obraza, je »oh in ah« slišati, ko odkrijemo pragozdni wecejček, ki normalno funkcionira v hiški iz trstike. Pod umivalnikom se bohotijo praproti, posodica za milo je v objemu belih orhidej, na kotličku se bohoti skleda z rdečimi, koš za odpadke tiči med zelenjem ... Ni treba umešnih vonjav. Tudi v večerini Antigui ne, kjer se vonj po rožah meša z vonjem, ki vznemirja brbončice. Odkrijem novo ljubezen. Ananas na žaru ...

Ananas z medom Pina con miel

Za 4 osebe potrebujemo: 1 ananas (1 kg), 50 g medu, 1 žlica trsnega sladkorja, 1 neškropljeno pomarančo, 1 žlica naribanega ingverja, veliko vejico melise (vsaj 20 lističev), lesena nabadala, posodo iz alu folije, lističe melise za okras, 4 kepice vanilijevega sladoleada.

Lesena nabadala damo za pol ure v toplo vodo. Ingver, pomarančni sok in nastrgano pomarančno lupino ter med zmešamo v skledici. Narezane lističe melise in sladkor stremo v terilniku in dodamo k marinadi. Ananas olupimo, prerežemo na pol, izrežemo stržen in zrežemo na 3 cm velike koščke. Na

vsako nabadalce natakne mo 5-6 koščkov ananasa in z vseh strani opečemo, vendar ne na direktnem ognju. Pečen ananas dobro namažemo z marinado in postrežemo s sladoledom. Če so na pikniku samo odrasli, lahko pol pomarančnega soka nadomestimo s tequilo.

Ananas s cimetom Pina con canela

Za 4 osebe potrebujemo: 8 rezin ananasa, lahko tudi iz konzerve, 2 žlici mehkega masla, 1 neškropljeno limeto, cimet, alu folijo; za kokosovo kremo: 100 g kokosove moke, 200 ml sladke smetane, 200 ml gostega jogurta, 2 zavitka vanilijevega

sladkorja ali 2 žlici agavinega sirupa, 1 utrjevalec za smetano po želji.

Ananas olupimo, prerežemo na pol, izdobljeno stržen in sadež narežemo na 1 cm debele rezine. Pustimo, da se odtečejo. Naribamo limetino lupinico in iztisnemo sok. Narežemo alu folijo in s pomočjo kozarca, ki ima dno kot skupaj stisnjena polbročka ananasa, naredimo okrogle košarice. Dno premažemo z mehkim maslom in posujemo s sladkorjem. Nato položimo nanj dva režnja tako, da se stikata, ju poškopimo z limetinim sokom in potresemo s cimetom. Spečemo na žaru. Postrežemo s pistacijevim sladoledom ali kokosovo kremo.

Za vodo koncesija

V občini Preddvor so sprejeli odlok, v katerem opredeljujejo podelitev koncesije za oskrbo s pitno vodo v občini.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor - Za preskrbo z vodo v občini Preddvor skrbita javno podjetje Komunala Kranj in Vodovodna zadruga Preddvor, slednja za 592 od 910 priključkov in letno dobavi uporabnikom okoli 107 tisoč kubičnih metrov vode, kar predstavlja okoli 60 odstotkov. Vodovodna zadruga nima ustrezno podeljene koncesije, zato bodo oskrbovani priključki in območje tudi predmet prihodnjega razpisa za izbiro koncesionarja in določitev nadomestila zanj. Določila odloka je svetnikom razložil Milan Železnik, pravnik Inštituta za lokalno samoupravo in javna naročila iz Maribora. Koncesionar se določi po načinu konkurenčnega dialoga (prvotno se posvetujejo s kandidati, ki se zanimajo za koncesijo in izpolnjujejo splošne pogoje, da vidijo, kakšne so njihove ponudbe), se nato pripravi dokumentacija in objavi javni razpis. Koncesija se podeli za najmanj 15 let, saj izračuni kažejo, da je tako ekonomsko upravičeno. Lokalna skupnost kot skrbnica javnih služb pri prenosu teh na koncesionarja oblikuje primerno nadomestilo koncesionarju. To je

namenjeno povračilu stroškov izvajanja javne službe, drugi del stroškov pa je povračilo zaradi izrabe javne infrastrukture, omrežnina, ki pripada lokalni skupnosti in se kot namenski vir uporablja za financiranje razvoja in investicijskega vzdrževanja omrežja. Občina lahko ceno uporabe javne dobrine tudi subvencionira, a le tistim uporabnikom, ki ne opravljajo pridobitne dejavnosti.

Odlok, ki so ga svetniki potrdili, bo po besedah razlagalca v največji meri zanimal tistega, ki se bo potegoval za koncesijo upravljanja vode v občini. Svetniki pa so strokovnjaku naslovlili še nekaj vprašanj, povezanih z preskrbo z vodo. Zanima jih, denimo, kako urediti razmerja med občinami, ki se napajajo iz skupnega vodovoda. Gre za magistralni vodovod na območju občine Preddvor, ki napaja še tri druge občine, preddvorski uporabniki pa iz njega zajemajo zgolj pet odstotkov vse vode. Čeprav izračuni obstajajo, pa ne vidijo pravne podlage, ki bi omogočila pravično razdelitev stroškov omrežnine. Milan Železnik vidi rešitev v dogovoru, kar pozna iz prakse na območju Maribora.

ŠKOFJA LOKA

Prostovoljstvo kot vrednota v lokalni skupnosti

Konec tedna bo v Sokolskem domu že drugi mednarodni poveset, za katerega je občina dobila denar iz evropskega programa Evropa za državljane. V njem sodelujejo štiri partnerska mesta iz štirih držav: poleg Škofje Loke še Neuveiller-Roche iz Francije, Magherani iz Romunije in Penela/Rabacal s Portugalskega. Kot je povedala organizatorica srečanja **Andreja R. Megušar**, pričakujejo dvajset udeležencev iz omenjenih mest, iz Škofje Loke pa sodelujejo: Društvo upokojencev Škofja Loka, škofjeloška gimnazija, udeleženci projekta Loško je ekološko, Muzejsko društvo Škofja Loka, Prosvetno društvo Sotočje, vrtec Sončni žarek in Zavod O. Tema posvetovanja bo prostovoljstvo kot vrednota v lokalni skupnosti, s čimer imajo v občini Škofja Loka veliko izkušenj. **D. Ž.**

PREJELI SMO

Naj razume, kdor more!

Meseca marca tega leta mi je g. Roblek, podjetnik iz Bašlja, z velikim bagrom na gosenicah ravnal travnik in pašnik. Za delo bagra in zlata vrednega strojnika Klemena mi je g. Roblek zaračunal 47 evrov za eno uro opravljenega dela. To vam povem za primerjavo.

V ponedeljek, 18. junija 2012, me je po poprejšnji najavi obiskal dimnikar iz podjetja Dovrtel iz Kranja. Odprl je pokrov peč centralne kurjave in z baterijo posvetil v notranjost peč. Za to delo je porabil 2 minuti. Krušne peč in štedilnika sploh

ni pogledal. Ostalih osem minut je potem porabil za pisanje računa za opravljeno storitev.

Za skupnih deset minut dela mi je zaračunal 36 evrov. Očistil ni nič, pač pa mi je umazal klop in mizo v kuhinji, ki si jo je sam izbral brez mojega dovoljenja. Po mojem prepričanju je to početje dimnikarjev z zakonom podprta svinjarija.

Skrajni čas je že, da se preneha ropanje denarja po hišah in stanovanjih.

JOŽE MEGLIČ,
Tržič

Novi pridobitvi za Maistrovo sobo

Častni občan dr. Niko Sadnikar je občini Kamnik poklonil Maistrovo diplomo in staro omaro, ki bosta svojo mesto našli v Maistrovi spominski sobi.

JASNA PALADIN

Kamnik – Niko Sadnikar kljub svojim šestindesetletim letom še vedno skrbi za znameniti zasebni muzej, ki ga je njegov oče Josip Nikolaj Sadnikar kot prvi zasebni muzej v Sloveniji ustanovil že daljnega leta 1893. Ker se zaveda pomena številnih neprecenljivih predmetov z najrazličnejših področij, svoje družinsko bogastvo že vrsto let nesebično deli tudi z lokalno skupnostjo.

Pred nekaj meseci je kamniški knjižnici poklonil izjemno zbirko z več kot dvesto starimi knjigami, pred dnevi pa je z županom Marjanom Šarcem v domačem Sadnikarjevem muzeju na Šutni podpisal donacijsko pogodbo, s katero je občini za potrebe nastajajoče stalne razstave v Maistrovi hiši podaril originalno listino, ki so je takratni »mestni očetje« leta 1934 poklonili generalu Rudolfu Maistru ob njegovem 60. rojstnem dnevu, ter omaro iz druge polovice 19. stoletja. Ob podpisu pogodbe je Sadnikar izrazil željo, da predmeti do odprtja spominske sobe ostanejo v njegovem muzeju, hkrati pa je opozoril, da se Kamničani še vedno premalo zavedamo, da je bil general rojen prav na Šutni.

»V posebno veselje mi je, da smo s podarjenimi predmeti še korak bližje k ureditvi Maistrove spominske sobe,

Niko Sadnikar in župan Marjan Šarec po podpisu donacijske pogodbe v Sadnikarjevem muzeju

s katero bomo obiskovalcem iz vse Slovenije in tudi tujine lahko pokazali, kdo je ta mož bil in kaj vse je naredil na nas,« se je za donacijo zahvalil župan Marjan Šarec in Sadnikarju poklonil zahvalno

listino. Niku Sadnikarju sta se za njegova prizadevanja zahvalila tudi predsednik Društva general Maister Kamnik Ivan Sekavčnik in direktorica Medobčinskega muzeja Kamnik Zora Torkar, ki bdi nad

programom, ki bo zaživel v Maistrovi spominski sobi. Leto naj bi odprli marca prihodnje leto, sredstva za ureditev notranjosti pa naj bi zagotovili z rebalansom letošnjega proračuna.

Natečajna naloga za Vodice

JASNA PALADIN

Vodice - V občini Vodice so v preteklih letih izdelali že osem idejnih načrtov za ureditev središča kraja, a do konkretne izvedbe zaradi nesoglasja med lastniki na tem območju – predvsem med Občino in Župnijo Vodice – doslej še ni prišlo.

Lani so na občini za reševanje problematike ustanovili strokovno komisijo, katere člani so začeli z novimi aktivnostmi za izvedbo javnega natečaja, glavne usmeritve pa so zbrali v natečajni nalogi, ki bo sestavni del gradiva za javni natečaj. Območje središča zajema okoli 4000 kvadratnih metrov površin, na njem pa se načrtuje ureditev Kopitarjevega centra, ki bo upravno, kulturno in storitveno središče (z občinskimi prostori, kulturno dvorano, ambulantom, pošto), gradnja doma za starejše in stanovanjska gradnja. Občina, ki je sicer lastnica večine

Bodoči Kopitarjev center, ki bo v samem središču Vodice, bo združil prostore občine, ambulanta, kulturnega doma ki danes delujejo v utesnjeni in dotrajani stavbi.

zemljišč, je v zadnjem letu uspela doseči tudi načelno soglasje z župnijo in zasebnima lastnikoma. Kot je povedal župan Aco Franc Šuštar, predlagane usmeritve omogočajo fazno gradnjo. Gre za drugi največji projekt v zgodovini občine (za gradnjo fekalne kanalizacije), ki je po

prvih ocenah vreden kar deset milijonov evrov. Strošek soglasje z župnijo in zasebnima lastnikoma. Kot je povedal župan Aco Franc Šuštar, predlagane usmeritve omogočajo fazno gradnjo. Gre za drugi največji projekt v zgodovini občine (za gradnjo fekalne kanalizacije), ki je po

GOZD-MARTULJEK

Predavanje o minimalni obdelavi tal

Celek, Inštitut za celovito kulturo bivanja, Gozd Martuljek, v soboto, 30. junija, ob 9.30 v Hotelu Špik v Gozd Martuljku organizira zanimivo predavanje Hanzeja Stickerja z avstrijske Koroške z naslovom Minimalna obdelava tal – pot za kmetijsko prihodnost, odgovornost do sebe, narave in zanamcev. **M. A.**

KRANJ

Brez urnika podaljšane bivanja

V pravilniku o šolskem koledarju, ki ga je pred dnevi podpisal minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Žiga Turk, po odločitvi ministrstva ne bodo navedli urnika podaljšane bivanja, ki je v javnosti naletel na precej ostre odzive. Sklep o tem, so pojasnili, bodo prepustili šolam. Ohranili pa so določilo, da se pouk ne sme začeti pred 7.30 – pred to uro bo možno samo jutranje varstvo. **M. R.**

Naslov vaterpolistom Triglava

Po šestih letih so kranjski vaterpolisti spet osvojili naslov državnih prvakov, saj so v sredo na peti odločilni tekmi premagali ekipo Rokave Kopra.

JOŽE MARINČEK

Koper – Šele peta odločilna tekma finala državnega članskega vaterpolskega prvenstva je dala odgovor, kdo bo prvak sezone 2011–2012. Pred srečanjem je bil rezultat v zmagah izenačen na 2 : 2, saj je Triglav na prvi tekmi v Kranju slavil zmago s 13 : 10, na drugi v Kopru je bil z 9 : 8 boljši branilec naslova Rokava Koper, na tretji v Kopru Triglav z 12 : 11, na četrti v Kranju Rokava Koper z 9 : 8, na peti odločilni tekmi v Kopru pa Triglav z 8 : 10. Tako se je naslov po šestih letih ponovno vrnil v Kranj, saj je v sezoni 2006–2007 naslov osvojila ljubljanska Olimpija, nato pa je kar štirikrat zapored bil prvak Rokava Koper.

»Tako meni kot igralcem naslov prvakov veliko pomeni. Skozi vso sezono smo se zelo trudili in šele peta tekma je prinesla končno odločitev. Trud se nam je poplačal,

Vaterpolisti Triglava so si po petih napornih tekmah po šestih letih vendarle znova zaslužili naslov državnih prvakov, ki ga sicer niso slavili doma, temveč na zadnji finalni tekmi v sredo v Kopru. / Foto: Tina Dokl

čeprav smo vedeli, da bo tekma ena najtežjih,« je po osvojenem naslovu novih državnih prvakov povedal trener kranjskega Triglava Primož

Troppan, novim prvakom pa je čestital tudi trener Rokave Kopra Mario Cetin. »Triglavu čestitam za osvojeni naslov. Tudi zadnja finalna tekma je

bila težka kot vse druge. Nam se ni izšlo po načrtih, vseeno pa je za ekipo dobra sezona in čestitke tudi našim fantom,« je dodal Mario Cetin.

Stanleyjev pokal na ogled v petek

Anže Kopitar jutri na Bledu pripravlja dobrodelni turnir v golfu, sloviti Stanleyjev pokal pa bomo na Gorenjskem lahko občudovali prihodnji petek, ko bo na ogled na Hrušici.

VILMA STANOVNIK

Bled, Hrušica – Dober teden dni po prihodu domov na Gorenjsko ima naš najboljši hokejist Anže Kopitar, ki je z ekipo Los Angeles Kings osvojil letošnji Stanleyjev pokal, polne roke dela, saj skupaj z Zavarovalnico Triglav pripravlja dobrodelni turnir. Na golfskem igrišču na Bledu bo potekal jutri, v soboto, Anžetu pa se bodo, podobno kot lani, pridružili številni športniki in trenerji. Tako so med povabljeni tudi Jan Muršak, Justin Williams, Marko Milič, Goran Dragič, Jure Košir, Uroš Zorman in Srečko Katanec, zbrani denar pa bodo namenili otrokom. Ob turnirju bo Anže na novinarski konferenci obudil tudi spomine na pravkar minulo sezono in občutke, ko je dvignil Stanleyjev pokal.

Stanleyjev pokal pa bomo kmalu lahko občudovali tudi

Anže Kopitar uživa v golfu

v Sloveniji oziroma na Gorenjskem, saj k nam prihaja že prihodnji konec tedna. Anže Kopitar bo pokal navijačem pokazal v petek, 6. julija, na Hrušici. Prireditev »na Placu« se bo začela ob 16. uri, ob spremljevalnem programu pa naj bi Stanleyjev pokal videli ob 18. uri, ko ga bo Anže še enkrat dvignil pred domačim občinstvom.

Delovni poletni dnevi kolesarjev

Minule dni je bilo živahno na naših cestah, saj je na Trsteniku potekala tradicionalna kolesarska dirka dečkov, ki je letos štela za državno prvenstvo, za naslove državnih prvakov pa so se kolesarji merili tudi v Mirni Peči.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kolesarski klub Sava je bil minulo soboto znova organizator kolesarske dirke za dečke, ki so jo pripravili na Trsteniku. Dečki so nastopili v treh kategorijah. Najstarejši, dečki A, so prevozili 36,8 kilometra dolgo progo, najhitreje pa je bil v cilju Grega Matija Černe (Grega Bole Bled), ki je zmagal pred Mitjo Zupančičem (Adria Mobil) in Andrejem Jagodicem (Sava Kranj). Od Gorenjcev sta se izkazala še Jaka Primožič s šestim in Matic Kutrašnik s sedmim mestom (oba Sava Kranj). Med kolesarji B, ki so prevozili 27,8 kilometra, je zmagal Luka Sagadin (Perutnina Ptuj), za njim je v cilj pripeljal Matic Šetina (Radenska KD Življenje), nato pa v skupini še trije kolesarji blejskega kluba Grega Bole: Matic Šmit, Kristijan Medja in Peter Šranc. Med deseterico se je na sedmo mesto uvrstil David Kosovel (Grega Bole Bled). Mladi gorenjski kolesarji so se izkazali tudi v kategoriji dečki C, kjer je na 18,8 kilometra dolgi progi sicer zmagal Jan Bevc (Adria Mobil), drugi je bil Jaka Čemažar (Sava Kranj), tretji pa Andrej Šranc

Kolesarki klub Sava je bil organizator tradicionalne dirke za dečke na Trsteniku, mladi kolesarji pa so tekmovali tudi za naslove državnih prvakov. / Foto: Denis Čemažar

Jutri se v Belgiji začena letos že 99. kolesarska dirka po Franciji, na njej pa bodo nastopili tudi štirje slovenski kolesarji: Grega Bole, Jani Brajkovič, Kristijan Koren in v dresu državnega prvaka Borut Božič.

(Grega Bole Bled). Med deseterico se je na peto mesto uvrstil Maks Suhadolnik, na sedmo mesto Tilen Švab (oba Sava Kranj), na osmo pa Miha Fink (Grega Bole Bled).

»Dečki Save so nastopili dobro, zlasti med najmlajšimi se je z drugim mestom izkazal Jaka Čemažar, ki se redno uvršča na zmagovalne stopničke. Dečki B so

nastopili v okrnjeni postavi, še več pa sem pričakoval od dečkov A, čeprav smo zastavljene cilje izpolnili,« je po dirki povedal trener dečkov Save Uroš Šilar.

Da je v kranjskem klubu kar nekaj odličnih mladih upov, je bila dokaz tudi nedeljska cestna dirka za državno prvenstvo v Mirni Peči, kjer je med starejšimi mladinci odlično nastopil Gašper Kutrašnik ter osvojil naslov državnega prvaka. Za njegov uspeh je po besedah trenerja Matjaža Zevnika zaslužna celotna savska ekipa.

Na zmagovalnem odru na tretji stopnički je bil v Mirni Peči med mlajšimi mladinci Matic Veber (Grega Bole Bled), izkazali pa so se tudi gorenjski tekmovalci v obeh starejših kategorijah. Tako je med člani četrto mesto osvojil Grega Bole, ki sicer tekmuje za moštvo Lampre–ISD, peti pa je bil Savčan Luka Mezgec. Med mlajšimi člani je v dresu Radenske tretje mesto osvojil Kranjčan Jan Polanc, na četrto in peto mesto pa sta se uvrstila Tim Mikelj in Jure Bitenc (oba Sava).

Med ženskami je zmagala Polona Batagelj (Polet Garmin) pred Petro Zrimšek (Bepink) in Uršo Pintar (Polet Garmin).

ŠKOFJA LOKA

Dobrodelni namiznoteniški turnir

Jutri, v soboto, ste na loški Plac povabljeni vsi, ki radi igrate namizni tenis in hkrati tudi pomagata. Med hišami in na ulici bo namreč moč igrati namizni tenis, saj organizatorji na čelu za Zavodom za šport pripravljajo tako imenovani dobrodelni pink ponk turnir. Denar, zbran od prispevkov za nastop na turnirju, bo namreč namenjen našima najboljšima namiznoteniškima igralcema, ki ju letos čaka nastop na paraolimpijskih igrah v Londonu, domačinkama Andreji Dolinar in Mateji Pintar. Tako Andreja kot Mateja bosta pripravljena na nasprotnike, da se jutri med 10. in 13. uro pomerita z njimi, prav tako pa boste lahko med seboj igrali prijatelji in znanci. V. S.

NK TRŽIČ 2012

MLADI NA ZAVODNA IGRIŠČE

Nogomet se vrača v Trzič.

Dne 6. junija je bil ustanovljen Nogometni klub Trzič 2012. Vabimo vas, da postanete ČLAN KLUBA in tako podprete vrnitev nogometa v Trzič. Vpišete se lahko:

- v Moškem frizerskem salonu na Trgu svobode 25 in
- v Mestni kavarni na Trgu svobode 24.

Obenem vas vabimo na JAVNO PREDSTAVITEV KLUBA, ki bo 4. julija, ob 18^h v sejni dvorani občine Trzič, na Trgu svobode 18.

K vpisu v NOGOMETNO ŠOLO pa že zdaj vabimo vse otroke:

- mlajše cicibane U-8: l. 2004 in mlajše
- starejše cicibane U-10: l. 2002 in 2003
- mlajše dečke U-12: l. 2000 in 2001

Vse informacije o članstvu in vpisu na: tel: 040-977-171 e-pošta: hkrzic2012@gmail.com

JESENICE

Neznani moški oropal kiosk

Jesenjski policisti poizvedujejo za neznanim moškimi, ki je v torek okoli 17.30 oropal prodajni kiosk na Cesti Maršala Tita na Jesenicah. Od prodajalca je s pištolo v roki zahteval denar. Ko mu je izročil dnevni izkupiček, je tat stekel v neznano smer. Ropar je bil oblečen v belo majico in modre jeans hlače. Na glavi je imel kapo s ščitnikom. **S. Š.**

JESENICE

Zasegli dvajset kilogramov kokaina

Gorenjski policisti in cariniki se lahko pohvalijo z novim zasegom velike količine droge. 21. junija okoli 2. ure zjutraj so namreč cariniki med izvajanjem carinskega nadzora na avtocesti pri Jesenicah v avtomobilu Fiat Multipla odkrili prepovedano drogo in o tem obvestili policiste. Ti so na podlagi pridobljene odredbe za preiskavo v avtomobilu našli dvajset kilogramov kokaina. Drogo so zasegli, 45-letnega voznika iz Ljubljane in 53-letnega sopotnika iz okolice Kočevja pa pridržali. Preiskovalni sodnik je za oba odredil pripor. Po nekaterih podatkih bi za zaseženo drogo z ulično preprodajo zaslužili okoli milijon evrov. **S. Š.**

OKROGLO PRI NAKLEM

Ukradli dva koluta kabla

Pred dnevi so neznani storilci na Okroglem pri Naklem vlomili v zunanje skladišče podjetja in odtujili dva koluta električnega kabla v vrednosti okoli 1.500 evrov. **S. Š.**

JESENICE

Okraden med spanjem

Pred dnevi so policiste v ranem jutru obvestili, da je neznani storilec na avtocestnem počivališču Hrušica vlomil v avtomobil, v katerem je lastnik spal. Skrival je ukradel torbico, v kateri so bili dokumenti, mobilni telefon in denar v skupni vrednosti okoli 1500 evrov. Oškodovanec se je tedaj zbudil in stekel za storilcem, vendar ga ni ujel. **S. Š.**

BREZJE

Prevaranti na avtocesti

Gorenjski policisti so pred dnevi obravnavali primer drzne tatvine na avtocesti. Pri Brezjah so se neznanci v osebni avtomobil slovaških tablic pripeljali ob vozilo dveh norveških državljanov in jima signalizirali, da imata prazno pnevmatiko. Ko sta se Norvežana ustavila, da bi preverila gume, so neznanci iz njunega vozila ukradli žensko torbico. **S. Š.**

LESCE

S strehe izginil baker

V torek popoldne so policiste obvestili, da so s stanovanjske hiše v Lescah izginili bakreni žlebovi. Lastnik je ocenil, da ima za okoli 1500 evrov gotovne škode. **S. Š.**

BOHINJSKA ČEŠNJICA

Zapeljal s ceste

V ponedeljek okoli 3.40 se je v Bohinjski Češnjici zgodila prometna nesreča, v kateri se je ena oseba huje poškodovala. Policisti so ugotovili, da je 21-letni voznik zapeljal levo s ceste in trčil v varovalno ograjo. Vozilo se je pri tem prevrnilo, voznik pa je v nesreči skupil hude rane. **S. Š.**

Požar sredi noči uničil dva milijona evrov

◀ 1. stran

»Po prejemu poziva na pomoč je prva gasilska ekipa k Majdneku, kjer je gorelo gospodarsko poslopje, prišla v treh minutah. Požar je bil že tedaj povsem razvit, saj je ogenj že prebil ostrešje, kar nakazuje, da so požar sosedje pozno opazili,« je razložil **Matej Brus**, poveljnik Prostovoljno gasilskega društva Lesce. V intervenciji, ki jo je vodil podpoveljnik Gasilske zveze Radovljica **Jonas Sotler**, je sodelovalo 60 gasilcev iz gasilskih društev Lesce, Radovljica, Brezje, Hlebce in Begunje, z gasilsko lestvijo pa so jim pomagali tudi poklicni gasilci iz Kranja. »Gašenje je bilo zelo zahtevno, saj je v skladišču gorela raznotera zaščitna oprema iz blaga, plastike, gume in silikona. Skladišče je skoraj v celoti pogorelo, ohranili pa smo severni del skladišča in vulkanizersko delavnico, ki tudi obratuje v omenjenem gospodarskem posloplju,« je pojasnil Brus.

Gre za drugi požar večjih razsežnosti letos na območju Lesca in okolice (pred meseci je pogorelo gospodarsko poslopje v Hrašah), precej več kot lani pa je bilo manjših požarov. Vsaj nekatere med njimi naj bi nekdo podtaknil.

TRŽIČ

Tatovi so potrebovali televizor

V torek so neznani storilci vlomili v stanovanjsko hišo v okolici Tržiča. Odnegli so TV sprejemnik, vreden okoli 1500 evrov. **S. Š.**

V požaru je Trgosovo skladišče pogorelo skoraj v celoti, gasilcem pa je uspelo rešiti vulkanizersko delavnico v istem posloplju. / Foto: GZ Radovljica

Tako za požar v sredo v Lescah kot tudi za požara sitarske hiše v Stražišču pri Kranju (v noči na nedeljo) in gospodarskega posloplja na Kidričevi cesti v Škofji Loki (v noči na ponedeljek) Policijska uprava Kranj še čaka na rezultate analize.

»Tokratna intervencija je bila že enaintrideseta letos v Lescah z okolico, medtem ko smo lani imeli vsega skupaj 28 intervencij. Za kar nekaj letošnjih požarov raznih ut, lop in zabojnikov vzroka

požara niso ugotovili, zato bi lahko tudi domnevali, da jih je nekdo podtaknil,« pojasnjuje Brus. Na vprašanje, ali je bil morda podtaknjen tudi požar v sredo, kakor nekateri že ugibajo, poveljnik

leških gasilcev odgovori, da bo pravi odgovor na to morala podati policija.

»Vzrok požara še ugotavljamo oziroma čakamo še na rezultate analize forenzičnega laboratorija,« je odgovoril **Leon Keder**, tiskovni predstavnik PU Kranj. Potrdil je, da se je na območju občine Radovljica v zadnjem času povečalo število manjših požarov, za katere policisti niso uspeli odkriti vzroka za nastanek.

Sodni svet izbral Roblekovo

Predsednica Slovenskega sodniškega društva Janja Roblek bo vodenje Okrožnega sodišča v Kranju prevzela konec avgusta.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Nova predsednica Okrožnega sodišča v Kranju bo **Janja Roblek**, sicer okrožna sodnica za civilne zadeve v Kranju in predsednica Slovenskega sodniškega društva, je že konec maja odločil sodni svet, ki ima po novem pristojnost imenovanja predsednikov okrožnih sodišč.

Kot je za Gorenjski glas pojasnila sekretarka sodnega sveta, višja sodnica **Maja Jurak**, so izbirali med dvema kandidatama; poleg Roblekove se je na razpis prijavila tudi dosedanja podpredsednica največjega sodišča na Gorenjskem **Marjeta Dvornik**. Sodni svet se je odločil za Roblekovo, ki bo vodenje kranjskega sodišča prevzela 31. avgusta.

Janja Roblek / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv GG)

Sedanjemu predsedniku sodišča **Mihaelu Kersniku** se mandat izteče konec avgusta, do tedaj pa bo že izpolnil upokojitvene pogoje. »Kot sodnik bi sicer lahko delal do 70. leta, vendar

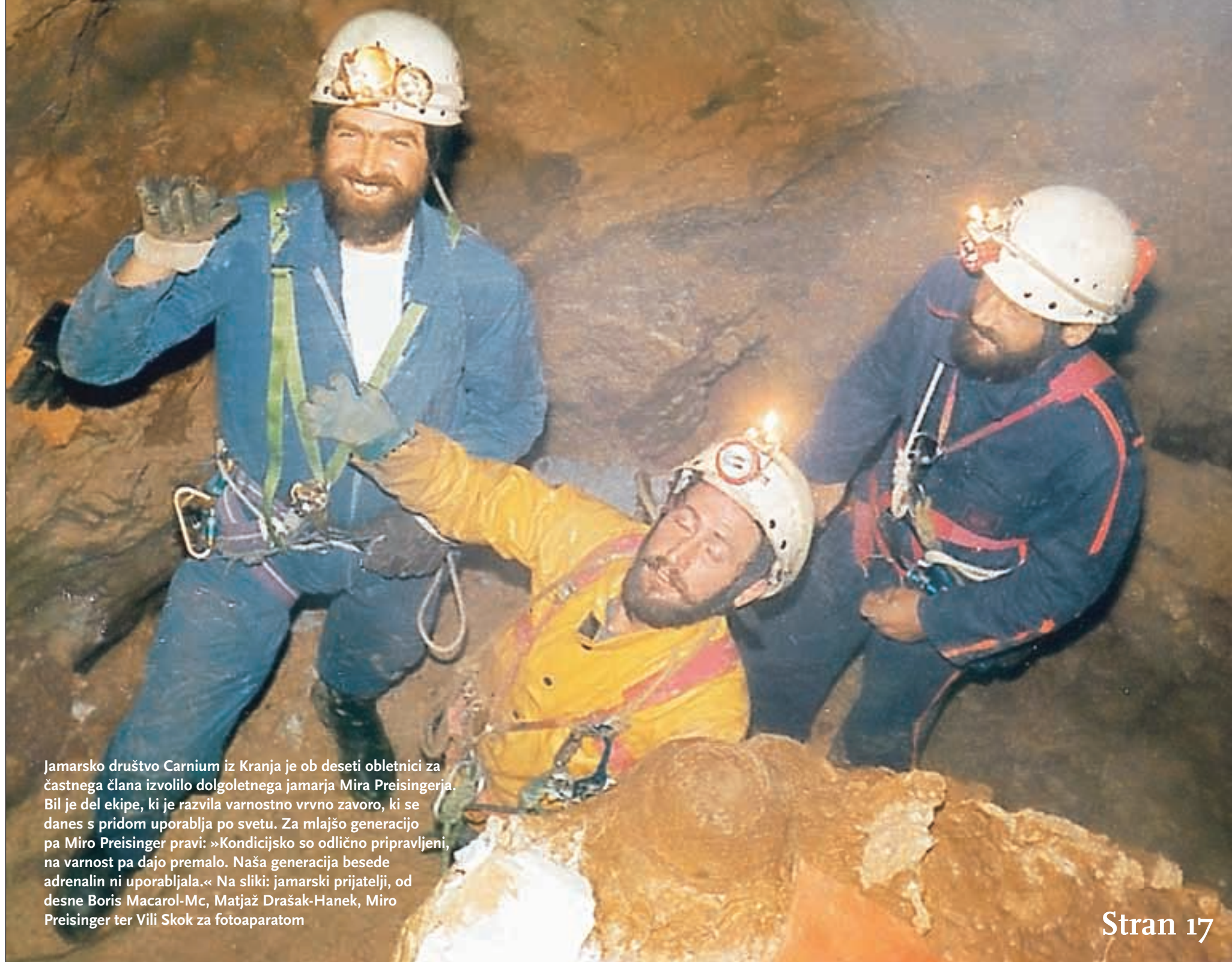
menim, da je čas za umik. Katero od sodnic bo sodni svet izbral, niti ni tako pomembno, saj sta obe dobri,« je dejal Kersnik in dodal, da je o svoji odločitvi sodni svet seznanil že januarja.

Noč v Bitnjah 2012
PLAVI ORKESTAR
TABU NIET MI2
OMAR NABER
FLIRRT
LENI KRAVAC
ADAM MIT
LOMBARDO
DJ GREGA
PETEK 6. IN SOBOTA 7. JULIJ
 PRODAJA VSTOPNIC EVENTIM WWW.NOCVBITNJAH.SI

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Hudiček me je kdaj že pocukal

Jamarsko društvo Carnium iz Kranja je ob deseti obletnici za častnega člana izvolilo dolgoletnega jamarja Mira Preisingerja. Bil je del ekipe, ki je razvila varnostno vravno zavoro, ki se danes s pridom uporablja po svetu. Za mlajšo generacijo pa Miro Preisinger pravi: »Kondicijsko so odlično pripravljene, na varnost pa dajo premalo. Naša generacija besede adrenalin ni uporabljala.« Na sliki: jamarski prijatelji, od desne Boris Macarol-Mc, Matjaž Drašak-Hanek, Miro Preisinger ter Vili Skok za fotoaparatom

Stran 17

Od petka do petka

Še vedno se ni polegel prah, ki ga je dvignila osrednja proslava za dan državnosti. **Stran 14**

Aktualno

Predsednik države Danilo Türk je z zlatim redom zaslug odlikoval Mirana Bogataja. **Stran 15**

Aktualno

Javnost je o delu reševalcev seznanjena ob tragedijah, ob uspešnih reševanjih pa ne. **Stran 16**

Od petka do petka

Prisrčne čestitke je naša država ob dvajsetletnici sklenitve diplomatskih odnosov med državama prejela od Belgije: kipec fantka, ki lula, v središču Bruslja, so oblekli v slovensko narodno nošo in ob njem izobesili slovensko zastavo. / Foto: Klemen Žumer

Prisrčni so bili tudi folklorni nastopi na državni proslavi, manj prisrčno pa je bilo ostalo dogajanje, ki je zaznamovalo dogajanje ob letošnjem državnem prazniku. / Foto: T. K.

Lastniki NLB so potrdili dokapitalizacijo banke, do jeseni se bodo dogovorili tudi o vlaganjih tujih lastnikov. / Foto: T. K.

Proslava razdelila Slovence

Še vedno se ni polegel prah, ki so ga dvignila dogajanja ob osrednji proslavi za dan državnosti. Vlada že ponuja novi sveženj ukrepov za utrditev gospodarstva.

DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

Proslava ob dnevu državnosti je letos potekala v znamenju folklornih nastopov. Že pred prazničnim dnevom je hudo kri povzročila odločitev organizatorjev, da na proslavo ne povabijo partizanskih praporščakov, češ da je rdeča zvezda na praporih simbol agresorja, ki si je leta 1991 hotel pokoriti Slovenijo.

Igralec Jernej Kuntner je na proslavi dejal, da žrtev vojne za samostojno Slovenijo ne smemo žaliti s simboli, ki jih je nosil agresor. Ne le borci in veteranske organizacije (zveza društev General Maister je sekretarja vlade Boža Predaliča, odgovornega za proslavo, pozvala k odstopu) ter na politični levici, celo v treh koalicijskih strankah (Desus, Državljanska lista in SLS) se niso strinjali s takšnim izključevanjem, ki zgolj deli Slovence. Premier Janez Janša pa je dejal, da v Sloveniji lahko združujemo ljudi in politične sile le na osnovi tistih vrednot in simbolov, ki so bili prisotni takrat, ko je Slovenija nastala. Dejal je še, da je sam kot govornika za državni praznik predlagal predsednika države Danila Türka, kar pa sedaj obžaluje kot napako. Predsednik

Türk je pozval k »umiritvi žoge« in vladi predlagal, naj se opraviči izključenim veteranskim organizacijam. V njegovem uradu pa pravijo, da je bil predsednik države govornik na vseh proslavah ob dnevu državnosti, le leta 2007 ne, zaradi nesoglasij med takratnim predsednikom vlade Janezom Janšo in predsednikom države Janezom Drnovškom.

Spet o zlatem pravilu in referendumu

Proslavi, ki je znova razdelila Slovence, so nekaj pozornosti namenili tudi na sestanku premiera s predsedniki parlamentarnih strank, po njej pa je vsaj pri koalicijskih partnerjih kazalo, da so se pomenili in »umirili žogo«. Sestanek pa je bil sklican zaradi spremembe ustave, kamor želi koalicija vpisati zlato fiskalno pravilo in kjer naj bi prišlo do sprememb v zvezi z referendumom. Če je še maja kazalo na dogovor med strankami (zaradi dvotretjinske večine potrebujejo tudi sodelovanje opozicije), pa sedaj SD in PS podpora odrekata.

Kot je znano, so sindikati ustavnemu sodišču naslovlili prošnjo za ustavno presojo (po njihovem mnenju spornih) nekaterih členov zakona o uravnoveženju javnih

financ. Ustavno sodišče bo zahteve prednostno obravnavalo, ta teden pa sporoča, da izvajanja varčevalnega zakona ni zadržalo.

Novi vladni svežnji

Prvi učinki super zakona se že kažejo: pokojnine, katerih izplačilo zagotavlja državni proračun in ne temeljijo na vplačanih prispevkih, se že znižujejo. To bo že ta mesec ob izplačilu občutilo okoli 26 tisoč upokojencev.

Vlada pa že prihaja z novim svežnjem ukrepov za spodbuditev gospodarstva. Gre za 75 ukrepov in spremembo 16 zakonov, zadevajo pa graditev objektov, prostorsko načrtovanje, varstvo okolja, vode, kmetijstvo. Minister za gospodarstvo Radovan Žerjav za jesen že napoveduje tretji sveženj.

Sveženj sprememb v delovno pravni zakonodaji pa je predstavil tudi minister za delo, družino in socialne zadeve Andrej Vizjak. Med izhodišči za reformo trga dela so denimo enotna pogodba o zaposlitvi za nedoločen čas, enaka obdavčitev vseh vrst dela, ustanovitev odpravninskega sklada, poenostavitev odpuščanja, manjši dodatek za minulo delo, izločitev odnosa za malico iz delovnega časa in podobno.

Izbrisani in »izbrisani«

Ta teden je z evropskega sodišča v Strasbourgu prišla novica, da mora Slovenija šestim izbrisanim, ki so vložili tožbo, izplačati odškodnino. Minister Radovan Žerjav je izjavil, da država denarja za to nima, in spomnil, da se je ob sprejemanju zakona o izbrisanih ves čas razlagalo, da finančnih posledic zakona v obliki odškodnin ni pričakovati.

Te dni je bila sprejeta odločitev o dokapitalizaciji Nove Ljubljanske banke. Nadzorniki DARS-a so odstavili dosedanjo predsednico uprave Matejo Duhovnik in imenovali Matjaža Kneza. Zaradi upokojitve je vlada razrešila poveljnika Civilne zaščite in namesto Mirana Bogataja (ravno ta teden ga je predsednik države odlikoval z najvišjim državnim priznanjem) za novega poveljnika imenovala Srečka Šestana. Vlada pa kljub podpori ministra za izobraževanje Žiga Turka ni dala soglasja k ponovnemu imenovanju Darka Zupanca za direktorja državnega izpitnega centra.

Je ob vseh razprtijah v tej državi še kaj veselega? Če ne drugega, so se za 160 tisoč osnovnošolcev in 80 tisoč srednješolcev začele zaslužene počitnice.

Janševiki in rdeča zvezda

STANE BOŠTJANČIČ, SD

moj pogled

Državna proslava v čast 25. juniju je za nami. Včasih je bil »dan državnosti« 29. november kot spomin na zasedanje Avnoja v Jajcu, ki se ga je udeležila tudi slovenska delegacija. Na tem zasedanju je bila dogovorjena nova Jugoslavija, v katero je kot konstitutivni del prispevala tudi Slovenija, kjer so se bojevali tako proti Nemcem kot njihovim slovenskim pomagačem. In to z rdečo zvezdo na kapah in na svojih praporih. Prispevek slovenskega partizanstva je po koncu vojne omogočil, da se je Jugoslaviji priključil večji del Primorske, kar Primorci cenijo še danes.

Ta uvod, sicer poenostavljen, je bil potreben, ker današnji organizatorji proslave janševiki in drugi iz vladajoče koalicije (DeSUS, DL, NSi, SLS) zatrjujejo, da simboli iz obdobja partizanstva žalijo udeležence proslave, ki so sodelovali v osemdnevni

vojni in žrtve te vojne. Zato na tej proslavi praporščaki NOB nimajo kaj početi. Seveda je taka argumentacija rezultat miselnosti, da so bili tisti, ki so se v drugi svetovni vojni borili pod simbolom rdeče zvezde, zločinci - sicer marsikdo zapeljan, pa kljub temu. Torej so po njihovi logiki moj oče ter širše in ožje sorodstvo, ki so vsi brez izjeme sodelovali v NOB ali z NOB, zločinci. Ravno tako tudi njihovi soborci in soborke, skratka vsi tisti, ki so nam priborili svobodo. Če bi mi to igralec Jernej Kuntner rekel v gostilni in ne na proslavi, kot je storil sedaj, bi se z njim spustil v ostro polemiko. Očitno pa je še nekaj. Janševiki so pozabili, da je njihov vodja korakal po poteh Avnoja pod enakimi simboli, ki jih sedaj razglašajo za zločinske. Očitno ima Tomaž Majer, glavni ideolog janševikov, en sam cilj delitve družbo na našo in

druge. Ravno tako niso bila iskrena mnenja, ki sta jih po izključitvi NOB na proslavo izrekla Erjavec in Virant. Točila sta krokodilje solze, Erjavec je celo grozil z izstopom iz koalicije, kar pa je čisto sprenevedanje. Šlo je zgolj za metanje peska v oči volivcem, da ne bi opazili brezmejnne podpore, ki jo ti dve stranki ter NSi in SLS dajejo janševikom.

Do 25. junija kot dneva državnosti ni prišlo naenkrat. Ta dan je rezultat procesa, ki se je začel z uporomo Primorcev proti italijanskemu fašizmu, nadaljeval z NOB, nato z aktivnostjo civilne družbe, z Novo revijo in v njej zapisanim programom, z odhodom delegacije Zveze komunistov Slovenije z zveznega kongresa v Beogradu, prek demonstracij v Ljubljani vse do oboroženega spopada z enotami JLA. Da janševiki ne spoštujejo NOB kot temelja

današnje samostojnosti, je razvidno tudi iz tega, da osemdnevno vojno in s tem tudi svoje zasluge napihujejo čez vse meje, saj jo izenačujejo s štiriletno morijo na naših tleh, ki je terjala ogromno žrtev, ne pa kot osemdnevna vojna, kjer je bilo mrtvih in ranjenih precej manj, kot je žrtev prometnih nesreč v enem letu na naših cestah. Pa teh žrtev ne podcenjujem, vsako življenje je dragoceno, le če posledice osemdnevne vojne in štiriletne boje dam na tehtnico, količinsko ne odtehtajo žrtev iz NOB. Torej tudi izenačevanje ni dopustno, saj služi le povzpetnikom, ki žrtve osemdnevne vojne izkoriščajo za svojo politično računico in osebno bogatenje. Temu cilju služi oz. je služila prodaja orožja, napihovanje zaslug, zanižanje vrednosti NOB, TIGROvcov, vloge policije v vojni, kadrovske menjave v vseh

ravnih z janševiki (običajno nesposobnimi, pač pa zvestimi vodji). Temu cilju služi razgradnja socialne države, podreditve tožilstva policiji, zaničevanje kulturnih delavcev, športa, univerze ter umetnosti. Končni cilj tega dogajanja je podrediti civilno sfero oblasti (janševikom). Zato naj se zaveda vsak tisti, ki je za 25. junija obesil zastavo. Ni je obesil v čast in slavo države, obesil jo je v čast in slavo Ivanu Janezu Janši in janševikom, saj so po njegovem mnenju le oni zaslužni za samostojnost.

Rdečo zvezdo, partizanske prapore, spomin na NOB in žrtve iz tega obdobja je potrebno z ustrezno domoljubno in zlasti krščansko vzgojo zamenjati s križem in drugimi cerkvenimi simboli. Za konec moram reči samo še tole. Ne bomo se pustili prekrstiti, kot so se naši predniki za časa Valjehuna.

Odlikovanje za starosto obrambe

Predsednik države Danilo Türk je z zlatim redom zaslug odlikoval Mirana Bogataja za velik strokovni prispevek k razvoju na področju obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Miran Bogataj je vso svojo poklicno pot namenil slovenskemu obrambnemu sistemu in sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, kar triinštrideset let.

Sam pravi, da je zaradi svojega izvora iz zgornje Poljanske doline trmast in zato toliko let vztraja v istem poklicu. Njegovo strokovno znanje je bilo dragoceno zlasti ob slovenski osamosvojitvi. Leta 1991 je bil član republiške koordinacije, ki je usklajevala proces obrambe samostojne Slovenije, po koncu desetdnevne vojne pa je od julija do oktobra 1991 vodil skupino, ki se je pogajala o odhodu JLA iz Slovenije in s tem na miren način zagotovila prevzem popolne suverenosti nad celotnim ozemljem države. Sicer pa je Bogataj soavtor vseh strateških dokumentov z obrambnega področja in področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Kot poveljnik civilne zaščite je vodil reševanje ob vseh večjih naravnih nesrečah, od poplav leta 1990 do potresov v Posočju in plazu pod Mangrtom, ob nesreči pri Blanci, pri poplavah v Železnikih leta 2007 in poplavah v letu 2010.

Predsednik države Danilo Türk je ob podelitvi

Predsednik države je z zlatim redom za zasluge odlikoval Mirana Bogataja. /Foto: Tina Dokl

najvišjega državnega priznanja o Bogataju, ki ga pri njegovem odgovornem strokovnem delu odlikujejo učinkovitost, odločnost in požrtvovalnost, dejal: »Vsi tisti, ki smo spremljali njegova pogajanja z jugoslovansko armado v času po osamosvojitveni vojni, ki so zagotovila miren in varen prehod v popolno normalizacijo oktobra 1991, smo lahko tako rekoč iz dneva v dan občudovali njegovo pogajalsko tehniko in taktiko. Dejal bi, če sem lahko nekoliko

bolj oseben, da bi bila lahko prav tista pogajanja zelo dobra učbeniška snov o tehniki in taktiki pogajanj kjerkoli v svetu. To je bil izjemno velik dosežek in danes, ob tem odlikovanju, je prav, da se ga posebej spomnimo. Seveda to nikakor ne zmanjšuje vseh drugih prispevkov – pri graditvi sistema, pri ukrepanju v primeru naravnih nesreč in v vseh drugih situacijah, s katerimi je bil Miran Bogataj soočen v svojem bogatem poklicnem življenju.«

Ob osamosvojitvi najtežje odločitve

Miran Bogataj priznava, da so bili najtežji trenutki v času slovenske osamosvojitve, ko je bilo treba sprejemati najtežje odločitve. Za svoje življenje pa, pravi, se ni nikoli bal. Na naše vprašanje, kateri od izzivov se mu je zdel v njegovem življenju strokovno in človeško najtežji, je Miran Bogataj odgovoril: »Če govorimo o obrambi, je bila največji izziv osamosvojitve, ker je bilo v tistem času izjemno

veliko dilem. Šlo je za vprašanje, ali smo zadosti pripravljeni, ali smo dovolj organizirani in kakšen bo končni razplet dogajanj, ki pa je kasneje pokazal, da smo ukrepali ustrezno, učinkovito in da smo v tem dogajanju, ko je šlo za oborožene spopade, dosegli tako vojaško kot tudi strokovno prednost. Nasprotnik je bil poražen in to je pomenilo, da je mogoče nadaljevati tudi z vzpostavljanjem klasične funkcije nove države in obrambnega sistema.«

Bogataj ocenjuje, da je imel srečo, da je od začetka sodeloval pri oblikovanju slovenskega obrambnega sistema. »Če je to tudi moj osebni prispevek, sem ponosen,« je dejal, ko se je zahvalil za najvišje državno priznanje. Enako velja tudi za sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Poplave v Železnikih pomembna izkušnja

»Na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami pa je bil izziv vzpostavljanje celega sistema,« dodaja Bogataj. »V osemdesetih letih, ko smo bili še v takratni skupni državi, smo imeli ideje, kaj je na tem področju treba spremeniti in prilagoditi. Dejstvo pa je, da smo po osamosvojitvi imeli realne

možnosti to spraviti v življenje, tako organizacijsko, tehnično in kadrovske. Nedvomno je to danes sistem, ki se potrjuje vsak dan znova, pri prometnih nesrečah, reševanju v gorah, v naravnih nesrečah. Sistem je izredno fleksibilen, mobilan in razvojen, saj pokriva vsako občino. Po mojem trdnem prepričanju je izredno učinkovit in ima svojo perspektivo.«

Kako pa je Miran Bogataj doživljal poplave v Železnikih?

»Za poplave v Železnikih je bila značilnost obsežnost njihovih posledic. Hitrost dogajanja je povzročila, da lokalne oblasti niso mogle obvladovati situacije in tako smo v Železnikih na začetku iz republiške ravni vodili reševanje skupaj s takratnim županom in občinskim vodstvom. To je trajalo en teden, nato je stvar prešla v običajne okvirje. Res pa je, da je bila to pomembna in dragocena izkušnja, ki je dala tudi veliko spoznanj o obvladovanju morebitnih podobnih pojavov v našem predalpskem in alpskem prostoru.«

Življenje je od staroste slovenskega obrambnega sistema ter sistema zaščite in reševanja zahtevalo poln angažma in družina pri tem plača najvišjo ceno. Zato se ji je Bogataj ob prejemu odlikovanja javno zahvalil.

Nas globalizacija le ogroža ali tudi bogati?

Aprila je izšla nova in kapitalna knjiga sociologa in gorenjskega rojaka Zdravka Mlinarja s pomenljivim naslovom: Globalizacija bogati in/ali ogroža? O njej so slovenski družboslovci razpravljali že na dveh simpozijih, izšla bosta tudi zbornika obeh.

MIHA NAGLIČ

Ljubljana – Enaindvajsetga junija, na prvi in res vroč poletni dan, je izbrana družba slovenskih družboslovcev v veliki dvorani SAZU čisto hladno razpravljala o globalizaciji. Že 14. maja je bila podobna razprava v drugi zasedbi na Fakulteti za družbene vede. Povod za sklic obeh posvetov je isti: nova knjiga akademika Zdravka Mlinarja. Na fakulteti je bila razprava okolju primerno bolj sproščena, na Akademiji pa še bolj akademska. Uvod v razpravo je prispeval pobudnik srečanja, komunikolog Slavko Splichal. O izzivih in tveganjih globalizacije je govoril Rudi Rizman, Andrej Kirn pa o ekoloških razsežnostih tega fenomena. Ekonomist Jože Mencinger je bil do realnosti in utvar globalizacije kritičen

in se spraševal o možnostih »deglobalizacije«. Alenka Šelih je razmišljala o globalizaciji, kriminaliteti in človekovih pravicah, Niko Toš pa o globalizaciji in sekularizaciji oziroma o upadanju institucionalnih oblik verskega delovanja. Svoje poglede na te reči so predstavili hrvaški sociolog Duško Sekulić, psiholog in sociolog Jan Makarovič in prostorski sociolog Pavel Gantar. Kar štirje od imenovanih so gorenjskega rodu: Jeseničan Mencinger, Koprčan Kirn, Gorenjevaščan Gantar in Žirovec Mlinar.

Zdravko Mlinar je izpostavil dva poudarka svoje obširne študije, ki se izkažeta nad vse aktualna tudi v povezavi z letošnjim dnevom državnosti. Gre za »slovenski paradoks«, ki je v tem, da smo Slovenci, ki smo šele pred dvema desetletjema prvič

dobili zares svojo državo, vajo pretirano zagledani; vso pozornost smo usmerili na državno raven na škodo drugih, »nižjih«, sploh nimamo pravih regij, imamo omejeno lokalno samoupravo. Res pa je na drugi strani, da smo kot država pridobili izjemni privilegij direktnega dostopa do evropskih in svetovnih forumov, kakršnega Bavarci ali Katalonci nimajo. Globalizacija je že kot beseda tipični »buzzword«, modna floskula, ki se veliko uporablja, a nima jasnega pomena. Sprva je bila sinonim za »makedonaldizacijo« oziroma »uniformizacijo« sveta. Mlinarjev prispevek v razpravah o globalizaciji pa je poleg obsežnosti in poglobljenosti v tem, da skuša poleg negativnih prikazati tudi njene pozitivne dimenzije, ki skupaj tvorijo dialektično enotnost

Imenitna družboslovna družba. Z leve: Slavko Splichal, Jože Mencinger, Duško Sekulić, Pavel Gantar, Peter Štih, Zdravko Mlinar / Foto: Marko Zaplatil

nasprotij. Te se, denimo, kažejo v primerih, ko se lokalne posebnosti afirmirajo šele

v kontekstu globalizacije. Primer: kraška vasica Osp, katere plezališče je v času

informatično komunikacijskih tehnologij postalo svetovna atrakcija

Aktualno

Gorsko reševanje približali ljudem

»Javnost je o delu gorskih reševalcev seznanjena ob hudih tragedijah, ob uspešnih reševanjih pa niti ne. Zato se nam je zdelo potrebno spregovoriti o tem,« pravi Vladimir Habjan, urednik knjige Reševanje v gorah, ki so jo reševalci izdali ob letošnji stoletnici organiziranega delovanja.

JASNA PALADIN

Kamnik – Gre za temeljno delo slovenske Gorske reševalne službe in prvo knjigo, s katero želijo reševalci svoje delo približati širši javnosti.

»Gorska reševalna zveza Slovenije je doslej izdala štiri zbornike, a vsi so bili pisani za nas, reševalce, ta knjiga pa je pisana za javnost, kar je v osnovi spremenilo koncept pisanja. Zamislili smo si knjigo, ki bi bila zanimiva tudi za tistega, ki gorane pozna, ki ne pozna reševanja, zato smo iz gradiva, ki je bilo zbrano v dolgih letih, izluščili tiste zgodovinske dogodke, ki so za razvoj bistveni, prelomni, in vse skupaj zapakirali kot zgodbo. Začnemo z zgodovino, nadaljujemo s predstavitev vseh naših dejavnosti, predstavimo našo organiziranost, Sklad Okrešelj, sodelovanje z mednarodnimi organizacijami, publicistično dejavnost in pogledamo v prihodnost. Želeli smo torej, da s knjigo gorsko reševanje približamo ljudem. Naj spoznajo, kaj počnemo

– pogosto daleč od oči javnosti,« nam je povedal Kamničan Vladimir Habjan, urednik knjige, ki je k sodelovanju uspel privabiti številne nekdanje in sedanje gorske reševalce.

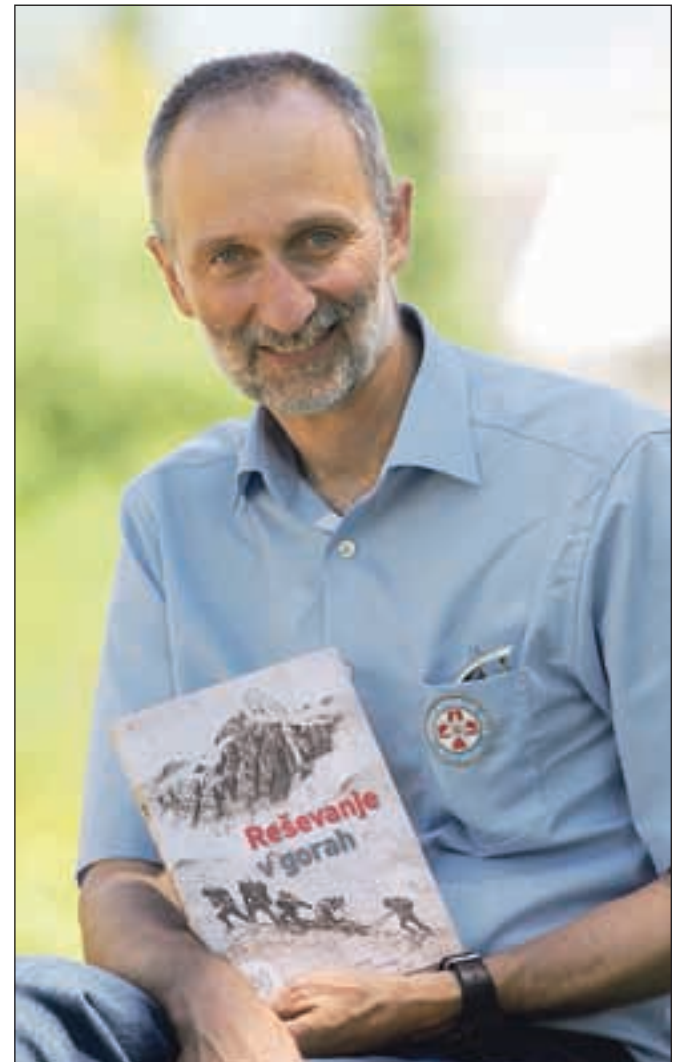
Zamisel za tako temeljno publikacijo je med gorskimi reševalci zorela dvajset let, konkretno delo pa se je začelo pred petimi leti. »Pri iskanju in preverjanju podatkov so nam bili v veliko pomoč arhiv GRZS, članki v Planinskem vestniku, študija Nekaj o nesrečah in reševanju v gorah, ki jo je že leta 1959 pripravil publicist Stanko Hribar, pisno gradivo Pavleta Šegule in knjiga Franca Malešiča Spomin in opomin gora. Da bi bila knjiga še bolj privlačna, smo vanjo vključili tudi zgodbe reševalcev, saj vemo, da ljudje to radi berejo. Vseh zgodb je kar devetindvajset, vseh avtorjev v knjigi je več kot štirideset, vključili pa smo tudi krepko čez 200 fotografij, skenov in tabel. Gre torej za veliko skupinsko delo, za enega najboljšejših publicističnih projektov v okviru

GRS,« pravi Habjan, tudi sam gorski reševalec, ki je v planinskih vrstah poznan tudi kot urednik Planinskega vestnika.

Kljub temu da ga resnične zgodbe iz gorskega sveta, tudi takšne z nesrečnim koncem, spremljajo že vrsto let, priznava, da ga opisi nekaterih tragedij vedno znova pretresejo. »Med te štejem nesrečo jeseniških plezalcev 16. avgusta 1942 v vrhnjem delu Centralne smeri v severni steni Rigljice, kjer sta umrla dva plezalca, med reševanjem pa še dva jeseniška reševalca. Posebej tragična je zgodba v Špiku v dneh od 3. do 5. maja 1952, ko je umrlo pet mladih slovenjebistriških alpinistov. Namenili so se plezat smer Jesih-Potočnik v Frdamanih policah, med dostopom proti predvideni smeri pa so si premislili in vstopili v Dibbonovo smer v severovzhodni steni Špika. Umirali so drug za drugim do zadnjega, podobno kot plezalci v znani zgodbi v Eigerju. Pa tragedija petih reševalcev letalcev v Turski gori leta 1997

... Zame je nekaj posebnega branje »navadnih« reševalcev, ki včasih napišejo svoje spomine ali doživetja, pričemer je najbolj pretresljivo to, da ob tragedijah priznajo, da so tudi sami ljudje in jih ni sram napisati, kako jih je to prizadelo. Saj rešujemo pogosto in smo vajeni hudih zadev, pa vendar so nekatere takšne, da nas »vržejo« in potem še dolgo hodi jo z nami.«

»Javnost je o nas seznanjena največkrat le ob hudih tragedijah, ob uspešnih reševanjih pa niti ne. Ne gre za samohvalo, prej nasprotno. Vsi smo veseli, da lahko pomagamo, saj s tem, ko pomagamo drugim, pomagamo tudi sebi. Gorski reševalci se ne sprašujemo o tem, zakaj se je komu zgodila nesreča, ali je bil primerno opremljen, sposoben ali ne, naša naloga je le, da mu pomagamo,« je še povedal Habjan in dodal, da s knjigo ne želijo odvrnati ljudi od hoje v gore, nasprotno, »naj gredo, naj pa se zavedajo nevarnosti in tudi tega, da bomo vedno priskočili na pomoč.«

Vladimir Habjan / Foto: Tina Dokl

Zgodba, v kateri ni dobrih fantov

Zgodovinar Božo Repe o slovenskih orožarskih aferah, predstavljenih v še tretjem delu trilogije V imenu države: »To ni zgodovinska zgodba, to je zgodba, ki se še vedno dogaja. Žal.«

MARJANA AHAČIČ

Novinarja, Radovljčan Matej Šurc in Blaž Zgaga iz Medvod, sta pred nedavnim po Gorenjskem in drugod po Sloveniji predstavljala zadnji del knjižne trilogije o trgovini z orožjem v imenu države. Avtorja sta v prvem delu trilogije, ki je pod naslovom Odprodaja izšel sredi lanskega leta, po večletnem temeljitem raziskovanju dokumentov in pogovorih z vpletenimi popisala čas v začetku devetdesetih, ko je Slovenija odprodala veliko količino orožja in streliva iz vojaških skladišč Jugoslovanske ljudske armade, ki so jih zasedli pripadniki Teritorialne obrambe. V drugem delu se ukvarjata s prek Slovenije organiziranimi preprodajami orožja, v tretjem, ki je izšel letos spomladi in nosi naslov Prikrivanje, pa predstavljata zlorabo politične moči in zakonskih pristojnosti številnih slovenskih vodilnih politikov iz časa osamosvojitve, ki so, kot pravita, v dvajsetih letih s prikrivanjem v številnih ozirih uničili pravno državo.

Vrag odnesel šalo

»Vse tri knjige sva končala s Patrio, ki povezuje tiste, ki so pred dvajsetimi leti kovali vojne dobičke, z današnjim (ne)delovanjem pravne države. Zato bodo sojenja v aferi Patria velika preizkušnja,« je dogajanja in procese, opisane v trilogiji, na nedavni predstavitvi na Jesenicah še enkrat aktualiziral Blaž Zgaga. »Če bodo na Finskem obsodili tiste, ki so podkupnine dajali, v Avstriji tiste, ki so jih prenesli v Slovenijo, in pri nas tiste, ki so jih prejeli, potem bi rekel, da Slovenija ima prihodnost. Če se to ne bo zgodilo in bodo storilci v Avstriji in na Finskem obsojeni, v Sloveniji pa oproščeni zaradi pomanjkanja dokazov, ali pa bo kaznivo dejanje zaradi zavlačevanja zastaralo - potem se bojim, da bo vrag odnesel šalo.«

»Ko sem začel z delom, nisem imel nekih velikih ambicij, da bi spreminjal svet. Želel sem le ugotoviti, kaj se je dogajalo pod firmo trgovine z orožjem. Enostavno sem želel pokazati oziroma

preveriti, kdo ima prav in kdo narobe, kdo je dober in kdo slab fant. In kdo je trgovec z orožjem. No, na koncu se je izkazalo, da je umazana celotna slovenska politika,« je po več kot treh letih dela, šest tisoč prebranih in urejenih dokumentih ter ne nazadnje ugledni mednarodni nagradi za preiskovalno novinarstvo, na eni od predstavitev zadnje knjige dejal Matej Šurc.

»Poskušala sva priti stvar do konca,« dodaja Zgaga. »Spoznala sva se leta 2007 in v začetku skrivala, da sodelujeva. Če namreč nekdo ne ve, da se ukvarjaš z določeno temo, potem ne more prepričati, da bi ti ljudje, ki sva jih klicala, dali izjavo. V začetku sva imela namen napisati le eno knjigo, jeseni 2009 pa sva dobila dostop do več kot šest tisoč uradnih dokumentov, s katerih je bila umaknjena oznaka tajnosti. Kako te dokumente prebrati, analizirati, razumeti in na koncu povzeti v novinarsko zgodbo, je bil poseben izziv,« pojasnjuje način dela. »Prav v ta namen sva si

izmislila neko svojo metodologijo, naredila več baz podatkov, ki sami po sebi niso povedali nič. Ko sva jih pa združila skupaj, iskala povezave in vzorce, sva na koncu prek dokumentov sledila pošiljkam. Treba jih je bilo samo zložiti, včasih tudi po deset dokumentov enega posla, in potem je bilo vse na dlani.«

Žal ni le zgodba

»Vesel bi bil, če bi bila to samo zgodba, o kateri bi lahko rekli, da se je dogajala v nekem tranzicijskem obdobju naše zgodovine: ni bilo ravno lepo, ampak po svoje se da razumeti. Zaprli smo poglavje in gremo naprej. A vemo, da to ni tako. Ta zgodba se dogaja. Se ponavlja. V njej nastopajo isti ljudje, to so ljudje, ki nam vladajo,« ni optimističen zgodovinar dr. Božo Repe. Poudarja, da je iz dokumentov, objavljenih v knjigah, razvidno, da so pri prikrivanju poosamosvojitvenih orožarskih poslov sodelovale vse slovenske politične elite, ne glede na politično barvo.

Matej Šurc

Blaž Zgaga

Zanimivosti

Hudiček me je kdaj že pocukal

Jamarsko društvo Carnium iz Kranja je ob deseti obletnici za častnega člana izvolilo dolgoletnega jamarja Mira Preisingerja. Bil je del ekipe, ki je razvila varnostno vravno zavoro, ki se danes s pridom uporablja po svetu. Za mlajšo generacijo pa Miro Preisinger pravi: »Kondicijsko so odlično pripravljene, na varnost pa dajo premalo. Naša generacija besede adrenalin ni uporabljala.«

SUZANA P. KOVAČIČ

Miro Preisinger ima precej daljši staž v jamarstvu, kot šteje let Jamarsko društvo Carnium. Jamarjem se je pridružil leta 1965, tedaj so delovali še kot Jamarska sekcija Planinskega društva Kranj, ki jo je leta 1954 ustanovil Marko Aljančič. »Nobene posebne opreme nismo imeli, lojtrce z aluminijastimi prečkami smo si naredili sami. Po poklicu sem orodjar in lojtrce res ni bilo težko narediti. Pravzaprav smo kar vse inovacije razvijali v Iskri, »na fuš« (smeh), vsak je kaj prispeval k temu. Za jame smo se opremili z delavskimi čeladami, delovnimi oblekami, tudi karbidovke smo predelali sami. Plezalnih pasov še nismo imeli; z vrvo si se privezal okrog pasu, drugi te je pa čez ramo spuščal v jamo. Če ti je spodrsnilo, te je tovariš že zadržal, prav fletno pa to ni bilo. Seveda tedaj še nismo hodili v tako globoka brezna. Sedem, osem nas je bilo, za jamarstvo nas je navdušil pokojni Karel Lipovec. Tudi moj brat Davo je bil tedaj že jamar, začel pa je pri Jamarskem društvu Ljubljana – Matica. Raziskovali smo predvsem jame v okolici Kranja. Lezli smo povsod, risati jam se pa nobenemu ni ljubilo. Krasna družina smo bili, edino besede adrenalin pa še nismo poznali,« se spominja Miro Preisinger.

»Leta 1972 se je jamarska sekcija osamosvojila v

Društvo za raziskovanje jam Kranj. Do takrat so jamarji iz cele Gorenjske hodili v Kranj, kasneje pa so tudi na Bledu, v Gorenji vasi, Škofji Loki, Podnartu in v Gorjah ustanovili svoja društva, v bistvu pa vsi izhajajo iz istega društva,« je razložil Preisinger, ki je na svoji zanimivi jamarski poti raziskoval jame na Vršiču in Kaninu, na Jelovici in Krasu, sodeloval na odpravah v Makedonijo, na Hrvaško, v Črno goro, na Poljsko ter v Turčijo.

Miro 1 in Miro 2, svetovna inovacija

Leta 1985 je Miro Preisinger postal jamarski reševalec, sodeloval je na številnih reševalnih vajah in intervencijah. Operativni jamarski reševalec je bil do leta 2001, danes pa svoje znanje in izkušnje posreduje v Enoti za reševanje iz jam in višin, s katero društvo deluje pri Civilni zaščiti Mestne občine Kranj. »Na srečo v jamah ni toliko nesreč, ker obisk »v temi« ni množičen. V Sloveniji so v povprečju tri nesreče na leto. Res pa je, da se nesreče pogosto končajo s posledicami, popravnega izpita v jamah namreč ni. Mlade generacije so danes kondicijsko odlično pripravljene, na varnost pa dajo premalo,« je opozoril Preisinger.

Kot jamar se najbolj odlikuje pri razvoju vravne tehnike. »Med leti 1979 in 1983, v okviru takratne Tehnične komisije Jamarske zveze Slovenije, smo skupaj z

Zvonetom Korenčanom in Tomažem Planino sodelovali pri konstrukciji varnostne vravne zavore, ki jo danes uporabljajo jamarji, alpinisti, gasilci, kinologi in drugi po vsem svetu. Varnostna vravna zavora tipa »Miro 1« in »Miro 2« je izboljšava varnostne vravne zavore, ki jo je zasnoval že B. Butkovič,« je pojasnil sogovornik. Inovacijo je prevzelo danes svetovno znano podjetje Petzl. »Z inovacijo smo želeli izboljšati varnost pri spuščanju po vrvi, zato je nismo patentirali. Ostala pa je osebna zavest, da smo za jamarje nekaj naredili,« je pojasnil.

Sredi osemdesetih let je Miro Preisinger sodeloval pri pionirskem razvoju vravne tehnike za reševanje iz smučarskih žičnic. »Zvone Korenčan je konstruiral reševalni škripec za transport po jeklenici. Izdelal sem dva škripca, s katerima smo dolga leta prikazovali reševanje iz sedežnic na Krvavcu in Kaninu. Iz te osnove izhajajo posodobljeni postopki današnjega reševanja. Izkazalo se je, da je jamarska vravna tehnika lahko v veliko pomoč tudi drugim reševalnim službam.«

Želja: en sifon in minus tisoč metrov

Po letu 2002 je Miro Preisinger sodeloval pri razvoju vravne tehnike za reševanje iz sotesk in visokih zgradb. Leta 2005 je kot priznanje za svoje delo pri Civilni zaščiti

Mestne občine Kranj prejel bronasti znak Civilne zaščite RS, leta 2006 pa Zlati znak Jamarske zveze Slovenije. »Pred kratkim sem bil v Konasnici, eni najlepših jam na Gorenjskem. Ven sem prišel kar zdelan in sem se vprašal, ali res ne morem odnehati. Večkrat me je na kakšni jamarski odpravi »hudiček že malce pocukal«, preveč sem mu šel že naproti,« je povedal.

Njegova prvenstvena jama pa je pod Storžičem, nad Bašljem: »Odpira se z majhno dvorano, v kateri je bila partizanska javka, za jamarja pa se jama tu šele začne. Za ozkim prehodom si sledijo stopnjasta brezna, do dna na globini okrog 80 metrov, kjer se jama konča, zasuta z zemljo.« In dodal: »Ko sem bil mlajši, sem imel dva cilja za jamarje: da bom enkrat v življenju prišel na minus tisoč metrov, ter preplaval sifon. Za enkrat se mi to še ni uresničilo. Mika me pred kratkim odkrila jama na Kaninu, ki ima izhod v dolini. Glede na moja leta, bi bil kilometrski vzpon nazaj »prehud«. Sifon bi pa moral biti tak lep, »po pameti.«

Miro Preisinger je eden od ustanovnih članov Jamarskega društva Carnium. Takole je še dejal: »V Društvu za raziskovanje jam Kranj smo imeli različne interese, pa smo se odločili, da gremo na svoje. Jamarstvo v Kranju je s tem postalo še bolj raznovrstno in zanimivo.«

Miro Preisinger / Foto: Gregor Aljančič

Miro Preisinger prikazuje evakuacijo iz kranjskega nebotičnika, 1988 / Foto: Danijel Papler

Deset let Jamarskega društva Carnium:

»Čeprav smo mlado društvo, pa smo na ramenih 65-letne tradicije kranjskega jamarstva razvili široko področje delovanja. Pa ne le v geografskem smislu – raziskovali smo od Triglava do Bele krajine, od ZDA do Južne Afrike. Kljub temu pa ostajamo še najbolj povezani s Kranjem in Gorenjsko. Veliko truda smo vložili v jamarsko reševanje in razvoj vravne tehnike, sestavili smo močno ekipo za jamsko potapljanje. Širša javnost pa nas pozna tudi po prispevku pri raziskovanju in oživljanju pozabljenih podzemeljskih znamenitosti, med katerimi največ obiska privabljajo Rovi pod starim Kranjem,« je desetletje delovanja strnil Gregor Aljančič. Spomladi je vodenje društva prevzel Bojan Stanek, letos so odkrili že več kot deset novih jam. Jeseni bodo na razstavi predstavili zanimive izsledke arheoloških izkopavanj Šmajdovega gradu ter najstarejšega mestnega vodnjaka na župnijskem vrtu v Kranju.

Usposabljanje belgijskih kadetov in ameriških marincev v jami Govic, 2004 / Foto: Gregor Aljančič

Na robu

Tatovi mojega življenja

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Milica je ženska srednjih let. Ko sva se srečali prvič, sem mislila, da jih ima dosti več. Sivi lasje, gube, zarezane v obraz, in komaj kaj mesa, ki ga je ostalo na kosteh, so pričali, da je doživljala najhujše, kar lahko doleti nekega človeka. Zgodbe, ki sem jih slišala pred nje, so nenadoma izgubile svojo ostrino. Sliki, ki se je ustvarjala v moji glavi, pa so svojstvene tone dodajale tudi turbne stene »norišnice«, kjer so jo poskušali vnovič postaviti na noge. »Pridi kdaj drugič,« mi je rekla, ko je v skoraj treh urah, kar sva sedeli za mizo, zaman poskušala dati svoji zgodbi tisto pravo obliko, da bi dogodki in ljudje v njih imeli rep in glavo.

Lani sva se srečali še enkrat. Takrat se je že malo pobrala, invalidnini se je v denarnici pridružila še pokojnina, tako da ji ni bilo več treba živeti od »pajkovih mrež« in paketov Rdečega križa.

Milica je odraščala v družini, kjer so vsi plesali tako, kot je ukazala stara mama.

»Spominjam se, bila sem še otrok, ko se je nekoč podelala sredi hiše na tla in kričala, da v lastni hiši lahko počne, kar hoče, komur pa to, kar dela, ni všeč, lahko gre. Vsi so bili ponižno tiho, ded se je tako ali tako priženil, zaradi česar mu je redkokdaj dovolila, da je sploh kaj rekel, moja mama ni bila poročena, jaz kot nezakonski otrok pa sem bila, kar pomnim, frdamana. V hiši se je kar naprej zmerjalo, prepiralo, kričalo drug na drugega. Vsi so vedeli, kaj se pri nas dogaja, a je stara mama znala biti tudi hinavska, tako da je s svojo prilizjenostjo marsikom, ki bi rad kaj naredil v moje dobro, zavezala jezik. Zelo zgodaj sem dobila menstruacijo, nihče mi ni povedal, kaj to je, nihče mi ni ponudil vložkov in tako sem letala po vasi s krvavo ritjo, da so se mi vsi smejali in brili norca iz mene. Nešteto krat sem bila tepena, če me ni zlasala mama, pa je kakšno palico na mojem hrbtu zlomila stara mama. Edina, ki je do mene pokazala vsaj malo usmiljenja, je bila šolska snažilka. Pri njej sem se kdaj pa kdaj do sita najedla, včasih tudi naspala, spodbujala me je, da sem napisala domačo nalogo, kajti bila sem nenehno preplašena, boječa, bala sem se lastne sence. Ko so mi nekoč ukradli škornje, je šla z menoj domov, kjer jo je stara mama vsa prilizjena sprejela, ji skuhala kavo in z njo poklepetala. A ko je odšla, sem bila tepena še na ta račun, kajti stara mama je bila zelo skopuška in nikoli ni

nikomur nič ponudila, če se ji ni zdelo, da bi od strežbe imela kakšne koristi,« sem hitela zapisovat Miličine izpovedi.

Pri tem so se mi tresle roke, kajti marsikaj krutega iz življenja otrok sem že slišala, toliko grdega, kot je morala doživljati ona, je presežalo celo mojo domišljijo.

Potem je bila Miličina mama, na presenečenje vseh, drugič noseča. Nihče ni vedel, ne s kom ne kdaj, od jeze in besa je stara mama uničevala vse, kar ji je prišlo pod roke.

»Mama je ležala na tleh, stara mama pa jo je brcala in zmerjala, naj ji pove, čigav je otrok. Mama pa je molčala. Vseeno pa so vaščani začeli kmalu opravljati, da so videli nekoga, ki se je smukal okoli naše hiše. Bil je nek možakar, malo bolj poseben, preživljal se je s priložnostnimi deli, nikjer pa ni imel pravega občutka, zato se je pogosto zgodilo, da je čez noč izginil, ne da bi sploh pobral plačilo za svoje delo. Ne vem točno, kaj se je potem dogajalo, čez nekaj časa se je Vladimir, tako mu je bilo ime, priselil k nam. Z mamom sta se tudi poročila in celo jaz sem dobila njegov priimek, ki mi je še danes smešen, če se spomnim nanj. Bratec, ki se je rodil, mu je bil zelo podoben, bil je lušten in zelo miren, le bolj počasne pameti kot njegov oče. Nihče ni vedel zakaj, ampak bratec se je stari mami zelo prirasel k srcu. Tako se je dogajalo, da sem bila tepena tudi zato, če je jokal, če je dobil vročino, če je po nesreči kje padel. Zmeraj so krivdo zvalili name. Pozneje,

ko je šel v šolo, so bili vsi učitelji butci, ker ga niso znali naučiti več kot za dvojko, ali pa še to ne,« se trga, in to zelo počasi, korak za korakom, iz Miličine duše.

Vladimir je bil po potrebi tudi zidar, podrl je svinjak, ga preselil v hlev, namesto njega pa je zrasel prizidek, kamor se je nenavadna družina preselila. Možakar je bolj malo govoril, človeka je prebadal s pogledom, da se je vsak raje umaknil, kot da bi z njim imel kaj več opravka.

»Rad me je posadil na kolena in se delal, da je konjiček,« nadaljuje.

»Čutila sem, da se je po možko vznemiril, a se nisem upala niti premakniti. Njegove noge so »galopirale« vedno hitreje, če bi se upala, bi začela kričati, a sem bila raje tiho, le duša mi je na vso moč jokala. Za te najine igrice nihče ni vedel, bognedaj, da bi komu kaj omenila, saj bi me stara mama ubila, ker je bila, po drugi strani, zelo pobožna ženska. Vladimirja sem imela po svoje celo rada, trenutki, ko sva se igrala, so bili edini, ko me je kakšen človek držal v naročju in božal. Vse skupaj se je vlekel do mojega dobrega petnajstega leta, ko pa so se igrice sprevrgle v zaresne igre. Kar prihajal je k meni in za čuda, ne stara mama ne mama, nihče naju ni zalotil. Ko sem ga zagledala, sem se ulegla na tla, mirna, niti premaknila se nisem, dokler ni opravil svojega. Šele potem sem vstala in se za silo očedila.«

(Se nadaljuje)

SODNA KRONIKA TEDNA

Piše: Simon Šubic

Denar rabil za razkošno življenje

Na mariborskem sodišču poteka sojenje 49-letnemu Fabianu Fischerju, na Kosovem rojenemu Nemcu, ki ga obtožnica bremeni zlorabe uradnega položaja ali pravic. Kot direktor mariborskega BTG Slovenija naj bi s poslovnega računa slovenske podružnice nemškega špediterskega koncerna BTG od marca 2008 do septembra 2010 pobral za skoraj 120 tisoč evrov in si jih prisvojil, poročajo mediji. Obtožnica mu očita, da naj bi kljub mesečni plači 6850 evrov bruto s službeno kreditno kartico več kot tristokrat dvignil gotovino s transakcijskega računa podjetja oziroma med 3700 in 4200 evri na mesec. Porabil naj bi jih za razkošno življenje. V Nemčiji dolgo niso podvomili o poštenosti in sposobnosti obdolženega, čeprav je podjetje, ki ga je vodil, redno poslovalo z izgubo. Šele ko so jih klicali prevozniki, da niso prejeli plačila, čeprav so denar zanje prejeli, so začeli raziskovati, kaj se dogaja.

Dvajsetletnico posiljeval več ur

Na koprskem sodišču so za zaprtimi vrati začeli soditi 43-letnemu Romunu Danutu Calmuci, ker naj bi septembra 2003 surovo pretepel tedaj dvajsetletnico iz okolice Kopra in jo več ur posiljeval. Kot poročajo mediji, naj bi obdolženi hude obtožbe zavrnil. Obdolženega so dobrih osem let po okrutnem dejanju prijeli španski organi pregona, potem ko so ugotovili, da njegov DNK pripada osumljencu, ki ga iščejo v Sloveniji. Aprila letos so ga Španci predali našim oblastem, vse od tedaj pa je v priporu. Že davnega septembra 2003 je posiljevalec tedaj dvajsetletno Koprčanko presenetil med sprehodom in jo zvelkel v gozd, kjer jo je pretepel in se nato nad njo več ur spolno izživljal. Koprski kriminalisti so sprva kaznivega dejanja osumili bosanskega državljanca, ki je dejanje celo priznal, kasneje pa je analiza DNK razkrila, da je storilec nekdo drug. V večletnem preiskovanju so kriminalisti preverili več kot petsto osumljencev.

ČRNA KRONIKA TEDNA

Promet terjal sedem življenj

V prometnih nesrečah na slovenskih cestah je minuli teden (od 18. do 24. junija) umrlo sedem oseb. Na območju Policijske uprave Kranj so policisti zadnji teden obravnavali 46 prometnih nesreč, v katerih je ena oseba umrla, tri so se huje ranile, trinajst pa lažje. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola so gorenjski policisti pridržali pet voznikov in zasegli šest vozil. V Sloveniji je letos v prometnih nesrečah umrlo 44 oseb, v enakem lanskem obdobju pa kar 69. Na Gorenjskem je letos umrla ena oseba (lani šest).

Kdo se boji hudobnega volka?

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Nekoč je živela ljubka deklica, ki so jo vsi klicali Rdeča kapica. Bila je radovedna, živahna deklica, ki je obetala, da bo postala pogumna, samostojna ženska. Ampak deklica je živela z mamo. In njena mama ni bila pogumna. Bila je prestrašena in prepričana, da je gozd nevaren. Tako zelo nevaren, da mora Rdečo kapico ves čas opozarjati, da ne bo šla s poti, ko bo nesla babici potico. In deklica je zaradi nabiranja rožic zares zašla s poti in srečala hudobnega volka. Sami veste, kaj se je zgodilo potem. Pravljičica se ponavlja. Naše življenje je kot gozd. Ves šušteč, cvetoč in poln lepega. Vendar tudi nevaren. Ne tako zelo, da bi nas moralo to prestrašiti, vendar še vedno nevaren. V njem so volkovi, volkci in volkodlaki. Najbolj nevarni so tisti, ki se klatijo v tropu, so nedotakljivi. Včasih

se preoblečejo v koze ali ovce, da bi nas preslepili. Imejim je Rečija, Rak, Ločitev, Nesreča, Boleden, Brezposelnost, Samota, Nasilje, Droga, Oblast Vsaka Rdeča kapica se boji svojega volka posebne sorte. Pa zakaj vendar? Mar nismo mi takšna neustrašna bitja, ki se vse življenje učimo, kako iti naprej, kako premagati ovire in kako postati srečni. Mame nas ne opremijo za v gozd. Očeta v tej pravljici ni, zato ga bom (tokrat) pustila pri miru. Lovec vskoči kot rešitelj na koncu. Ah ženske, kaj bi brez lovcev, ki nas rešujejo. Kako drugačna bi bila zgodba, če bi nas vzgajale neustrašne mame. Rdeča kapica bi morala iti v gozd opremljena. Ne prestrašena. Ne hodi s poti! Ha. Mar nismo ljudje po naravi radovedna bitja. Kaj ni normalno, da te zanima rob gozda, da si

razširiš svet izza domačih dreves. Mar ni človeško, da tudi padeš, se udariš in greš spet nazaj na pot. Mame nas ne opremijo za v gozd. Ne dajo nam puške, s katero bi ustrelile volka, niti strupa, ki bi ga podtaknile v masten zrezek. Ne povedo, kako hoditi varno po neznanih poteh. Ne dopustijo izkušenj, ki bi nas krepile in delale samozavestne. Ne rečejo – ne boj se volka, če ga srečaš, ga mahni na gobec. In tako je danes v tem našem gozdu. En kup prestrašenih Rdečih kapic, ki se bojijo hudobnega volka. Povem vam, kaj moramo storiti. Iti v najtemnejšo goščavo, poiskati volka in pogledati, če je res tako strašen, kot mislimo. Potem pa najti način, kako ga bomo premagali. Ne bojte se hudobnega volka. Zmorete več, kot si mislite.

Knjige in ljudje

Knjige in knjigoljubi (157)

Milena Zupančič

MIHA NAGLIČ

»Biti igralec je res čudovit privilegij narave. Na odru še posebej. Tiste znamenite deske so zares čarobne. Spremenijo te popolnoma. Ko stopiš nanje, si drug človek, odvržeš masko vsakdanjosti, priklieš na dan svojo drugačnost, vse tisto, česar se zunaj odra sramuješ in kar zakrivaš. Postaneš poseben, izjemen človek, svojo povprečno zasebnost nadomestiš s silovito enkratnostjo izjemne usode. Ko je čarovnije konec, ko odrske luči ugasnejo, se znova odeneš v lupino, v kateri ostane skrito mehko, občutljivo jedro. Brez sprenevedanja priznavam, da pripadam gledališču popolnoma, scela, brez ostanka. Potrebujem ga in si ga lastim, občutek imam, da imam naravno pravico do njega, skupaj s tistimi mojimi prijatelji, ki ga jemljejo in se mu predajajo prav tako resno kot jaz. V mislih imam Gledališče ne glede na kraj, jezik, gledališče z veliko začetnico, in ne gledališko hišo. Za to ljubezen, za to vzajemno pripadnost brez pomislekov žrtvuješ veliko: raniš, mučiš, zbadaš svojo občutljivost, da jo narediš še bolj občutljivo, srcu naprtiš divje ritme, telo enostavno prisiliš, da nikoli na zbolji; ima pravico samo dokončno omagati. Energijo, s katero

sicer varčuješ, na odru razsipaš brez zadržkov. Zato je Gledališče moje in naše. Hkrati ko občutim, da je gledališče moje, se zavedam, da sva skupaj last občinstva, in si želim, da bi tako še dolgo ostalo. Zares bi bilo pretirano misliti, da gledališče spreminja svet, da ga izboljšuje; prepričana pa sem, da umetnost in s tem tudi gledališče ljudi bogati, jih dela bolj omikane, bolj strpne, bolj odprte, bolj razmišljajoče, da skratka odpira etična vprašanja. Brez omikanega in etično občutljivega človeka pač ni mogoče pričakovati bogatega in razgibanega človeškega sveta.«

Tako je Gledališče in svojo vlogo gledališke igralko opisala Milena Zupančič v monografiji, ki ima v naslovu njeno ime in priimek. Izdalo jo je Slovensko narodno gledališče Drama v Ljubljani kot posebno številko Gledališkega lista. Zelo lepa knjiga je to, oblikoval jo je Matjaž Vipotnik, uredila Mojca Kranjc. Predstavili so jo 5. junija, kar v njeni Drami – kje pa drugje! In kakšno nesoglasje je bilo to dejanje s tistimi, kar se je umetnici primerilo nekaj tednov pozneje, ko so ji iz njene hiše na Bohinjski Beli ukradli vse njene dragocenosti, tudi gledališke nagrade. »Pokradli so tisto najvrednejše, kar tudi v denarju nima cene,

se pravi razne spomine na mamo in druge, Borštnikov prstan, zlate lovorjeve vence, nagrade in podobno, kar je bilo zlatega,« je povedala. Te prav nič gledališke vloge ji seveda ne privoščimo, naj ne doživi nobene ponovitve in naj ne zagreni njene pripadnosti rodni Gorenjski!

Kako pa doživlja svoje igralske vloge? Igra seveda ženske, ne moških. »Svojih žensk – pa naj gre za krhko dekliško Mete v Cvetju v jeseni, razigranost Puže Froufrou v Dami iz Maxima, čutnost Agate v Zločinu na Kozjem otoku ali Žašlerice v filmu Vdovstvo Karoline Žašler, božjo čistost Lenke v Svatbi, revolucionarno vero Ane, človeško popolnost Marje v Blodnjah, strahotno osamljenost Blanche DuBois, ranljivost Francke v Kralju na Betajnovi, vdanost Zofije v Izgubljenem sinu, grozo Medeje, streznjenost Lidije v Zidu, jezeru, ljubezensko nepotešenost Natalije Petrovne Turgenjeva in še vse druge ženske usode – ne poskušam slikati skozi attribute ženskosti same na sebi; žensko naravo zmeraj razumem kot doživljajski ali spoznavni privilegij. Seveda ne maram tega početi na način feministične histerije; poskušam osvetliti nepremostljivo razliko med ženskimi in moškimi principom sveta.«

Milena Zupančič, monografija, SNG Drama, Ljubljana, 2012, 120 strani, 9 evrov, www.drama.si

Gornja navedka sta iz besedila z naslovom Od Genevove Claire do Shakespearjevega Norca, pod katerim stoji, da je napisano na Bohinjski Beli, v decembru 1992. V monografiji je poleg izbranih besedil tudi cela množica zgovornih fotografij, zlasti tistih, ki jo kažejo v številnih igralskih vlogah. Nekatera besedila (govori, predavanja) pa pričajo, da je igralka tudi sicer angažirana osebnost. »Ko sem se bolj intenzivno ukvarjala s problemi ekologije (z zajezitvijo Save Dolinke, z onesnaževanjem okolja na Koroški Beli), sem želela dopovedati, da nimamo pravice uničiti tega, kar smo si od zemlje le sposodili, kajti zmeraj znova naravno bogastvo pripada tudi prihodnjim rodovom. Ni vedno slabo imeti omejene finančne, človeške in prostorske vire. Včasih hvala bogu preprečijo realizacijo ne preveč skrbno premišljenih projektov.« Zveni aktualno, mar ne! Milena Zupančič je osebnost, ki smo je lahko samo veseli in smo nanjo ponosni.

Naslovnica, oblikoval Matjaž Vipotnik

Na predstavitvi monografije Milene Zupančič v Drami, 5. 6. 2012 / Foto: Peter Uhan

Slovinci v zamejstvu (299)

Dobrodošli v domači deželi

JOŽE KOŠNEJK

med sosedi

Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak, tajnik Izseljenskega društva Slovenija v svetu Boštjan Kocmur, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa Boris Pleskovič, vodja Rafaelove družbe Lenart Rihar, Vodja Združenja Slovenska izseljenska matica Janez Rogelj, sodelavec Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti Zvone Žigon in vodja Zbirke tiskov Slovencev zunaj Slovenije v Narodni in

univerzitetni knjižnici NUK v Ljubljani Helena Janežič so v sredo na konferenci za novinarje predstavili letošnjo prireditev Dobrodošli doma 2012, ki bo v sredo, 4. julija, na nabrežju Ljubljane ob Novem trgu v Ljubljani. Prireditev, ki ima namen povezovati Slovence v domovini in izseljence ter zamejce (predhodniki te prireditve so bili pikniki ameriških Slovencev 4. julija, na ameriški državni praznik v petdesetih letih, nato pa Izseljenski pikniki in Srečanja v moji deželi) so že drugo leto skupaj

Udeleženci Avsenikove delavnice so prišli iz štirih držav.

priredili vladni urad in organizacije, ki skrbijo za sodelovanje s Slovenci po svetu. Letos se bo vse dogajalo v Ljubljani. Ob devetih dopoldne bo v bližnjih prostorih Znanstvenega raziskovalnega centra SAZU konferenca z naslovom Etnična ekonomija in Slovenci zunaj Republike Slovenije.

Dogajanje se bo nato preselilo na bližnje nabrežje, kjer se bodo do večera vrstili nastopi slovenskih kulturnih skupin iz Avstralije, Bosne in Hercegovine, Italije, Kanade, Argentine in seveda iz Slovenije. Okrog sedmih zvečer bosta udeležence nagovorila ljubljanski župan Zoran Jankovič in ministrica

Ljudmila Novak, ki bo ob pol devetih zvečer v Narodni in univerzitetni knjižnici podelila priznanje urada kanadskemu Slovincu, slikarju in pisatelju Tedu Božidarju Kramolcu ob njegovi 90-letnici. Kramolc je kot slikar v Kanadi zelo cenjen. V naši najpomembnejši knjižnici načrtno zbirajo pisno dediščino Slovencev po svetu in jo predstavljajo na posebnih razstavah. Letošnja, ki jo bodo odprli v sredo zvečer, bo namenjena delovanju Slovencev in njihovih organizacij v Kanadi.

Na poseben način se je s Slovenci po svetu povezala glasbena šola Avsenik. Pretekli teden je v sodelovanju z Uradom vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu priredila prvo Avsenikovo glasbeno delavnico za harmonikarje in druge glasbenike iz izseljenstva. Prišlo jih je sedem.

Društvo Slovenija v svetu vabi v nedeljo, 1. julija, na Veliko Planino, kjer se bo na Zelenem robu začel 19. Tabor Slovencev po svetu. Prireditev Dobrodošli doma bo sklenjena v četrtek, 5. julija, ko bo v državnem zboru tradicionalno srečanje predstavnikov Slovencev iz zamejstva in izseljenstva.

Praznovali razdvojeni

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Je dan državnosti praznik vseh državljanov ali le tistih, ki so imeli za rojstvo te države (naj)več zaslug? Če bi sodili po letošnji osrednji proslavi tega praznika, ki se je zgodila v petek, 22. junija, na Kongresnem trgu v Ljubljani, sta odgovora najmanj dva. Slavnostni govornik dr. Danilo Türk, predsednik republike, je v svojem umirjenem govoru poudaril, da je to naš skupni praznik. Če bi sodili po provokativnem uvodu, ki ga je prebral dramski igralec Jernej Kuntner, napisal pa očitno eden od politkomisarjev Janševe SDS, je to predvsem praznik prvoborcev, tistih, ki so se za našo državo borili z orožjem. Vsi drugi smo po njihovem tako ali tako nekakšni drugorazredni državljani.

Jernej Kuntner je povedal, kar sledi: »Želeli smo mirno oditi na svoje, oni pa so nas poslali eno najmočnejših armad v Evropi. Slovenija

je takrat pogumno ostala v obrambi, proti odporu so javno nastopile posamične organizacije zveze združenih borcev, njihov sedanji predsednik pa je že pred tem dejal, da bi bila odcepitev Slovenije od Jugoslavije za nas samomor. In le nekateri so se umaknili na varno k Vrbskemu ali Ženevskemu jezeru. Med njimi tudi taki, ki imajo veliko pripomb na letošnjo državno proslavo. V vojni za Slovenijo so padle tudi žrtve. Ne žalimo njihovega spomina s totalitarnimi simboli, ki jih je nosil agresor. Prav oni in njihovi svojci so dali največ, kar človek lahko da, da je Slovenija danes svobodna in neodvisna.«

Pravzaprav je vse, kar je zapisano v gornjem odstavku, res. Napadla nas je »ena najmočnejših armad v Evropi«. Res je, kar je izjavil Janez Stanovnik, in res je, da borci s svojimi prapori niso sodelovali na slovesni razglasitvi samostojne države. Ne vem, kdo se je umaknil »na varno k Vrbskemu ali Ženevskemu jezeru«. Kolikor vem, pa je takrat v Ženevi kot jugoslovanski diplomat služboval sedanji predsednik republike, ki se je takoj vključil v diplomatsko dejavnost nove države. V njegovem uradnem življenjepisu piše: »Julija in avgusta 1991 je neformalno (s pooblastilom zunanjega ministra) predstavljal takrat še nepriznano Slovenijo v Ženevi v stikih s predstavniki OZN, KVSE in Sveta Evrope.« Biti v diplomatski službi nove države pa je

seveda čisto nekaj drugega kot »umakniti se na varno« ali po vojaško »dezertirati«. Rdeča zvezda je v stalinističnem kontekstu res totalitarni simbol, za Slovence pa je bila v letih 1941-1945 tudi in predvsem simbol upora proti okupatorju. In »da je Slovenija danes svobodna in neodvisna«, se je moralo v prid temu smotru marsikaj zgoditi že v desetletjih in stoletjih pred letom 1991.

V besedah, ki jih je nekdo naložil v branje povezovalcu kulturnega programa, je torej marsikaj res, a izrečene so bile na nekulturen način, ob nepravem času in na nepravem kraju. Predsednik republike in predsednik njegove vlade sta na proslavi skupaj sedela v prvi vrsti. Slavnostni govornik je bil prvi, meni pa se je zdelo, kot da je hotel drugi ali nekdo od njegovih najbližjih sodelavcev imeti še svoj govor oziroma, da je hotel skozi usta povezovalca programa povedati tisto, kar misli on. In glede na to, da lahko slednji svoje poglede izpoveduje, kadar hoče in kjer hoče, bi se lahko ob tej priložnosti odrekel takšnemu načinu. Še bolj pa me skrbi vprašanje, v kolikšni meri je ta razdvojenost v vrhu države prisotna tudi med državljani. Slovenci smo v duhovih ločeni že od Mahničevih in Tavčarjevih časov in dobro še pomnimo, v kaj se lahko takšna mirnodobna ločitev sprevrže v vojnih razmerah. Še sreča, da smo bili v teh dneh pred 21 leti bolj enotni!

Vaš razgled

Da se plemenito delo gorskih reševalcev najpogosteje prenaša iz roda v rod, je znano, a malček, ki mu je oče – ponosni gorski reševalec – znak Gorske reševalne službe spremenil v Gorskega reševalca sin, bo z dokazom lahko trdil, da mu je bilo gorsko reševanje dobesedno položeno v zibelko. J. P. / Foto: Tina Dokl

Vitezi se odlikujejo po spretnem mečevanju in neustrašnosti v boju z nasprotniki, občudovanja vredna pa so tudi njihova slikovita oblačila. Doslej jih je fantiček poznal iz filmov, knjig in stripov, na Historialu v Škofji Loki pa je v viteški opremljeni nastopil tudi on. D. Ž. / Foto: Tina Dokl

Ulrihova hiša

MAG. MARJANA ŽIBERT

V hiši ob gradu Khislstein, ki jo Kranjčani poznajo kot Ulrihovo hišo, so novi upravni prostori Gorenjskega muzeja.

Grad in hiša ob njej sta bila skozi stoletja bolj ali manj povezana. Opazimo ju na Merianovi upodobitvi Kranja v štiridesetih letih 17. stoletja. Najpomembnejša pa je bila seveda njuna strateška lega nad reko Savo. Začetki gradu Khislstein so iz 13. stoletja, tu je bila najverjetneje tudi briksenška utrdba iz 11. stoletja. Še starejše pa so dragocene arheološke najdbe - poznoantična steklarska delavnica ob gradu, hipokavst – rimska naprava za ogrevanje in topel zrak in zgodnjeresrednjeveški frankovski oklep v bližini hiše.

Zgodovinski viri 18. stoletja pričajo o dveh hišah ob

gradu Khislstein. Leta 1830 ju je kupil Natalis Pagliaruzzi, sitarski podjetnik, ki je že leta 1792 kupil grad Khislstein. Ob prenovi gradu je dal poslikati Modro dvorano. Leta 1809 mu je cesar podelil plemiški naziv za zasluge pri napredovanju v sitarstvu. V letih francoske okupacije (1810 – 1814) je bil župan Kranja, kasneje pa upravitelj okrajne gosposke.

Po letu 1844 je hiša postala še bolj povezana s sitarstvom, ker sta jo kupila Konrad in Rudolf Lokar. Bila sta med najbolj podjetnimi in narodno zavednimi Kranjčani. Bila sta lastnika sitarskega podjetja, ki je zaposlovalo nad tristo ljudi iz mesta in okolice. Brata Lokar sta bila glavna pobudnika za ustanovitev bralnega

in zabavnega društva Kazina, ki je začelo delovati leta 1846. V letu 1848 sta kot edina meščana pristopila k Slovenskemu društvu, ki se je zavzemalo za Zedinjeno Slovenijo. Konrad Lokar je bil poveljnik kranjske narodne garde, ki so jo ustanovili v dneh revolucije leta 1848.

Leta 1860 je hiši kupil Hieronim Ullrich. Bil je Prešernov prijatelj, saj sta se srečevala v kranjski Kazini,

ZGODBE MUZEJSKIH PREDMETOV

kamor so med drugim pogosto zahajali tudi Jožef pl. Vest (lastnik šempetrske graščine), Urbančičevi z gradu Turn in nekateri kranjski kaplani. Hieronim Ullrich je bil po rodu Čeh. Poročil pa se je s Slovenko, z Marijo Stroj. Najprej je služboval po zasebnih gozdnih veleposestvih na Češkem in Moravskem, službena pot ga je nato vodila v naše kraje. V Bovcu je imel funkcijo v komorni carinski upravi, bil je gozdar in gozdarski upravitelj Blejskega gospostva. Od 1859 je bil ravnatelj Zoisovih fužin na Javniku. Bil je tudi izpraševalec pri državnih izpitih za območje gozdnega gospodarstva v Ljubljani. Ullrich je bil med ustanovitelji gozdarskega društva za avstrijske alpske dežele in njegov

prvi generalni tajnik. Društvo je delovalo 5 let in izdajalo 14-dnevna nemško pisana poročila, ki jih je Ullrich urejal. Imel je bogato knjižnico nemških, francoskih in italijanskih klasikov ter zgodovinskih del, ki pa se je razgubila. Bil je dober znanec F. Prešerna, ki je Ullrichu podaril lastnoročni prepis rokopisa Nebeške procesje, s posvetilom. Ullrichovi so živeli v hiši še v prvi polovici 20. stoletja, zato ni nič ne navadnega, da se je prijel hišno ime pr Urlih. Nekateri starejši Kranjčani se še spominjajo Franje Ullrich, zadnje lastnice obeh hiš iz Ullrichovega rodu. Po prvi svetovni vojni so tu stanovale številne družine in samske osebe. Nekaj časa je bil tu tudi sedež Servisnega podjetja Kranj.

razvedrilo GG

Glasovi popotniki so konec junija uživali v priljubljenem menoroškem letovišču Son Bou. / Foto: AB

GLASOV ODER MALI IN VELIKI

Lutkovno gledališče TRI je v Kulturnem centru Krice Krace Kranj premierno uprizorilo otroško predstavo z naslovom Mali in veliki.

22

KULTURA V ZNAMENJU MUZIKE

Festivalna dvorana bo danes zvečer gostila uvodni dogodek 17. Festivala Bled, glasbeno-politično komedijo Sex Factor. V nadaljevanju se bo do 18. julija na treh prizoriščih zvrstilo šestnajst koncertov klasične, jazzovske in crossover glasbe.

23

LJUDJE MENORŠKA PRIPOVEDKA

V družbi Gorenjskega glasa in turistične agencije Intelakta smo se tokrat podali na tedensko raziskovanje španske Menorce. / Foto: AB

28

GLASOV ODER, KINO

KINO SPORED

PLANET TUŠ, KRANJ

Petek, 29. 6.
 18.40 MOŽJEV ČRNEM 3
 16.30, 21.30, 23.55 MOŽJEV ČRNEM 3 3D
 16.00, 21.00, 23.40 PETLETNA ZAROKA
 19.00, 21.20, 23.50 PROJEKT: OTROK
 15.20, 18.00, 20.40, 23.20 PROMETEJ 3D
 15.00, 17.00 PUPIJEVA D. sinhronizirano
 15.40, 18.20, 20.55, 23.30
 ROCK ZA VSE ČASE
 18.50 SNEGULJČICA IN LOVEC

Sobota, 30. 6.
 11.05, 18.40 MOŽJEV ČRNEM 3
 14.10, 16.30, 21.30, 23.55
 MOŽJEV ČRNEM 3 3D
 13.20, 16.00, 21.00, 23.40
 PETLETNA ZAROKA
 19.00, 21.20, 23.50 PROJEKT: OTROK
 12.20, 15.20, 18.00, 20.40, 23.20
 PROMETEJ 3D
 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
 PUPIJEVA D. sinhronizirano
 12.50, 15.40, 18.20, 20.55, 23.30
 ROCK ZA VSE ČASE
 11.30, 18.50 SNEGULJČICA IN LOVEC

Nedelja, 1. 7.
 11.05, 18.40 MOŽJEV ČRNEM 3
 14.10, 16.30, 21.30 MOŽJEV ČRNEM 3 3D
 13.20, 16.00, 21.00 PETLETNA ZAROKA
 19.00, 21.20 PROJEKT: OTROK
 12.20, 15.20, 18.00, 20.40 PROMETEJ 3D
 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
 PUPIJEVA D. sinhronizirano
 12.50, 15.40, 18.20, 20.55
 ROCK ZA VSE ČASE
 11.30, 18.50 SNEGULJČICA IN LOVEC

Ponedeljek, 2. 7.
 18.40 MOŽJEV ČRNEM 3
 16.30, 21.30 MOŽJEV ČRNEM 3 3D
 16.00, 21.00 PETLETNA ZAROKA
 19.00, 21.20 PROJEKT: OTROK
 15.20, 18.00, 20.40 PROMETEJ 3D
 15.00, 17.00 PUPIJEVA D. sinhronizirano
 15.40, 18.20, 20.55 ROCK ZA VSE ČASE
 18.50 SNEGULJČICA IN LOVEC

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Petek, 29. 6.
 16.15, 20.00 DIKTATOR
 18.00, 21.45, 23.45 MOJ TEDEN Z MARYLIN
 16.00, 18.30, 21.00, 23.30
 EKSTOTIČNI HOTEL MARIGOLD
 16.40 MOŽJEV ČRNEM 3 3D
 18.50, 21.20, 23.50 PROMETEJ 3D

Sobota, 30. 6.
 12.30, 16.15, 20.00 DIKTATOR
 14.15, 18.00, 21.45, 23.45
 MOJ TEDEN Z MARYLIN
 13.30, 16.00, 18.30, 21.00, 23.30
 EKSTOTIČNI HOTEL MARIGOLD
 12.00, 16.40 MOŽJEV ČRNEM 3 3D
 14.10, 18.50, 21.20, 23.50 PROMETEJ 3D

Nedelja, 1. 7.
 12.30, 16.15, 20.00 DIKTATOR
 14.15, 18.00, 21.45 MOJ TEDEN Z MARYLIN
 13.30, 16.00, 18.30, 21.00
 EKSTOTIČNI HOTEL MARIGOLD
 12.00, 16.40 MOŽJEV ČRNEM 3 3D
 14.10, 18.50, 21.20 PROMETEJ 3D

Organizatorji filmskih predstav
 si pridružujejo pravico do spremembe
 programa.

MALI IN VELIKI

Tjaša Kržišnik

Lutkovno gledališče TRI je minuli petek v Kulturnem centru Krice Kranj premierno uprizorilo otroško predstavo z naslovom Mali in veliki. Pravljica govori o tem, kako se je na zemlji prebudilo življenje. Zato, da nam je lepo, so potrebni dobri prijatelji, ki pa so si lahko povsem različni, pomembno je le, da se imajo radi. »Mali in veliki je v pravljico oblečena teorija o nastanku človeka kot socialnega bitja,« pravi Natalija Herlec iz hiše Krice Kranj in na kratko povzame zgodbo: »Mali mož biva sam na samotnem otoku. Kar naenkrat mu postane dolgčas. Hud vihar odtrga njegov otok, ki ga prinese do večjega otoka, na katerem biva Veliki mož. Zelo sta vesela snidenja. »Še lačen je

Foto: arhiv Krice Kranj

biti lepo, če s tabo je lačen še kdo!« Tudi njima čez nekaj časa postane dolgčas in hud vihar odpihne njuna otoka do celine. Tam biva Velikan. Skupaj jim je fino, pa vendar še nekaj manjka ... Aha, dekleta! Pa se ljubezen rodi. Tako smo jaz in ti in vsi na ta naš svet prišli.«

»Sicer pa je predstava namenjena otrokom od četrtega leta dalje, v njej pa se bodo našli tudi odrasli. Lutke se prepletajo z živim igralcem, tekst se pripoveduje v verzih, scena je ves čas v animiranju, vse skupaj pa podpira glasba,« je še dodala.

Žirovska noč

Prostovoljno gasilsko društvo Žiri je znova pripravilo dvodnevno glasbeno rajanje. Petek je bil rezerviran za mlade. Najprej je oder ogrevala mlada domača skupina **Ni znesl**, ki se je kalila prav na tej prireditvi pred dvema letoma. Medtem so krepko zakorakali v srednjo šolo, ostali brez enega člana, nadaljujejo pa bolj rokarsko in zrelo. Sledil je koncert obetavne skupine **Prelude**, žirovsko-gorenjevaško-rovtarske naveze mladih, talentiranih fantov, ki preigravajo trši rock in metal. Pevec Davor je s svojim prodornim vokalom spravil na noge marsikaterega poslušalca in mlade žirovske metalce. Vrhunec večera pa je predstavljal nastop skupine **Big foot mama**, ki trenutno po Sloveniji promovira novi album Izhod. Noč se je zaključila z **Dj-Lipnikom**, ki je vrtil glasbo najbolj vztrajnim do zgodnjih jutranjih ur. Sobotna noč pa je minila v znamenju klasične gasilske veselice, kjer so za dobro vzdušje skrbeli energična **Nuša Derenda** in ansambel **Golte**. **P. M. B.**

Mlada žirovska skupina Ni znesl / Foto: Polona M. Baldasin

Radio Gorenc d.o.o., Balos 4, 4290 TRZIG

Ljubljana 93.8 MHz

Jesenice 92,1 MHz

Kranj 93.8 MHz

Radio Gorenc

ŠIRIMO VESELJE

93.8

GORENC

KULTURA

BLED V ZNAMENJU MUZIKE

Festivalna dvorana bo danes zvečer gostila uvodni dogodek 17. Festivala Bled, glasbeno-politično komedijo Sex Factor. V nadaljevanju se bo do 18. julija na treh prizoriščih zvrstilo šestnajst koncertov klasične, jazzovske in crossover glasbe.

Igor Kavčič

Kot je zadnja leta že običaj, se bo Festival Bled tudi letos začel z lastno festivalno produkcijo. Danes zvečer ob 20.30 bodo v Festivalni dvorani premierno predstavili glasbeno-politično komedijo Sex Factor. V predstavi so svoje ustvarjalne moči združili člani neuničljive ekipe Radia GA GA in različni solisti in glasbene sestave s posebno gostjo, pevko Ano Soklič. V nadaljevanju vse tja v polovico julija sledi zanimiv in pester program z domačimi in tujimi glasbeniki, komornimi skupinami in zbori. Tradicionalnim prizoriščem Festivalni dvorani, Vili Bled, Belvederju in cerkvi sv. Martina se bo letos pridružil še Blejski grad, kjer bosta na gornji ploščadi oba zborovska koncerta, ki sta prav tako letošnja novost, ter zaključni koncert. Kot je na sredini novinarski konferenci povedal **Matjaž Završnik**, direktor Zavoda za kulturo Bled, ki že več let tesno sodeluje z organizatorji festivala, je širitev koncertov na grad dobrodošla, saj s tem daje poudarek na eno osrednjih blejskih znamenitosti.

V treh festivalskih tednih se bo poslušalcem

predstavilo 256 nastopajočih iz različnih delov Evrope, ob njih pa bo na mojstrskih tečajih viole, violine in komorne glasbe sodelovalo še 84 slušateljev z vsega sveta, devetnajst se jih bo tudi pomerilo na tekmovanjih violinistov in violistov. Mojstrski tečaji so stalnica festivala, prav tako pa bo na Bledu potekal tudi kongres Evropskega združenja učiteljev godalnih inštrumentov. »Seveda smo še vedno ostali zvesti klasični glasbi, vsako leto pa festival bolj odpiramo tudi drugim glasbenim zvrstem. Tako bo na sporedu deset klasičnih koncertov, pet jazzovskih in naša petkova produkcija,« je povedal idejni in dolgoletni umetniški vodja festivala **Jernej Brence**.

Tako bo že v soboto na sporedu večer mladih pevcev z naslovom Mission Opera, v nedeljo pa bo, prav tako v Vili Bled, sledil koncert nagrajencev tekmovanja Primož Ramovš. V ponedeljek, 2. julija, bo sledila prva jazzovska zasedba Raoul & the WiseMen iz Amsterdama, 3. in 6. julij pa bosta na Blejskem gradu v znamenju zborovske glasbe. Nastopila bosta North West Children s Choir iz Južne Afrike in Northern California Jazz Choir iz ZDA. Ob obeh koncertih finalistov tekmovanja za violino in

Prvi jazzovski večer na Festivalu Bled nas čaka že v ponedeljek z nizozemsko zasedbo Raoul & the WiseMen.

violo je stalnica že Noč slovenskih skladateljev, letos pa se bodo z nastopom Nina Strnad kvinteta poklonili tudi Slovenski popevki. Zgodbe strasti je naslov koncerta violinistke Anje Bukovec in pianista Igorja Vičentića, predstavili se bodo mladi ljubljanski solisti, zadnji trije koncerti festivala pa bodo spet v jazzovski maniri, nastopili bodo Aleš Rendla sextet, Zabledam, Balkan Boys in Four Bones Trombone Quartet. Koncertni del bo dopolnjevala goslarska delavnica Edgarja E. Russa, ves čas festivala pa bo v Festivalni dvorani na ogled fotografska razstava Društva za podvodne dejavnosti Bled. Kljub recesiji festival letos tako ne

bo okrnjen, medtem ko Zavod za kulturo prispeva 26 tisoč evrov in ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport 24 tisoč evrov, pa je skromnejši od preteklih let prispevek sponzorjev, zgolj 2300 evrov. »Pri tem računamo na nekoliko večji obisk, saj sem prepričan, da večja, kot je kriza, večja je želja po kulturi,« razmišlja Brence. Vrednost festivala se giblje med 80 in 90 tisoč evri. Festival, ki ima korenine v tradiciji festivalov, ki jih je Bled gostil v preteklosti (jazzovski, slovenska popevka), je v gorenjskem biseru postal stalnica. In kvaliteta glasba, ki si jo bomo lahko privoščili v prvi polovici julija, tudi.

KROPA

Kovaški muzej praznuje 60 let

Ob 60. obletnici Kovaškega muzeja v Kropi bodo danes, v petek, ob 18. uri odprli razstavo z naslovom Žebelj in vijak. Ime razstave je povezano z razstavo z enakim naslovom, ki so jo oktobra leta 1955 postavili v sindikalnem oz. kulturnem domu v Kropi, in je bila takrat za Kovaški muzej izjemen organizacijski in strokovni dosežek. Besedna zveza žebelj in vijak opredeljuje kroparsko gospodarstvo na prehodu v industrijsko dobo v prvi polovici 20. stoletja. Simbol kroparskega in kamnogoriškega žebeljarstva so takrat postali ročno kovani planinčarji, čevljarski žebelji značilne krilate oblike za okovanje planinske in delovne obutve. Kovanje planinčarjev je pomenilo tudi zadnji vrhunec ročnega žebeljarstva v Srednji Evropi. Tokratna razstava pa govori tudi o začetkih industrije v Kropi. Prve žebeljarke in železoobrtne zadruge v Kropi in Kamni Gorici, predhodnica Tovarne vijakov Plamen Kropa, je bila v obdobju med svetovnimi vojnami pomemben del jugoslovanske kovinske industrije. Pomemben del proizvodnje tovarne v Kropi so predstavljali prav žebelji in vijaki. Tokratna razstava, posvečena 60-letnici muzeja, je sicer nastala v okviru raziskav za načrtovano stalno postavitev o življenju v Kropi v 20. stoletju. Prva razstavna zbirka je obsegala dva razstavna prostora v Klinarjevi hiši, kjer je muzej še zdaj. Leta 1963 se je Kovaški muzej s Čebelariskim muzejem v Radovljici in Muzejem talcev v Begunjah združil v zavod Muzeji radovljiške občine, kamor sodi še danes. Kovaški muzej v Kropi je primer muzeja, ki živi s krajem. V svojem poslanstvu dela s krajani, prireja predavanja, razstave, delavnice, sodeluje pri obujanju krajevnih običajev. V nedeljo, 30. junija, ob 18. uri bo v cerkvi Matere Božje maša za kovače. Daroval jo bo kroparski župnik Viktor Primožič. Pri maši bodo peli pevci kroparskih zborov. Ob 19.30 bo na Placu v Kropi koncert MPZ Kropa, ŽPZ in MePZ Koledva z naslovom Kdo je vriskal, kdo je pel? **I. K.**

MOJSTRI KERAMIKE SPET V VOGLJAH

Igor Kavčič

Vogljah bo od 1. do 14. julija potekal že 7. Mednarodni simpozij umetniške keramike V-ogljje. S predstavitev udeležencev in gostov kolonije se bo v nedeljo, 1. julija, ob 19. uri v Muzeju občine Šenčur začel že 7. Mednarodni simpozij umetniške keramike, ki zadnja leta nosi pomenljivo ime V-ogljje. Kot v preteklih letih bo namreč potekal na domu organizatorjev Barbe Štemberger Zupan in Nika Zupana v vasi Vogljje, ogljje pa je tudi eno izmed tradicionalnih goriv za peči za žganje keramike. Letos pozimi je bil simpozij sprejet v International

Utrinek z lanskega simpozija: Barba Štemberger Zupan in gostja Danka Perović iz Srbije / Foto: Igor Kavčič

Academy of Ceramics s sedežem v Ženevi.

Trije člani IAC-a bodo tudi gostje letošnjega simpozija in sicer Ruthanne Tudball iz Velike Britanije, Peteris Martinsons iz Latvije in Ljubica Jocić Knežević

iz Srbije. Poleg njih bodo v Vogljah še ustvarjali priznani mojstri keramike Melanie Brown iz Velike Britanije, Jane Jermyn z Irskega, Risto Hämäläinen s Finskega, ter Slovinci Dani Žbontar, Barba Štemberger Zupan in

Niko Zupan. Tokratni gostje bodo likovni ustvarjalci Biserka Komac, Lučka Šparovec in An Misjak. Na simpoziju nastala vrhunska umetniška dela dopolnjujejo prvo stalno zbirko umetniške keramike v Sloveniji, ki je shranjena v Muzeju občine Šenčur.

»Vsak od udeležencev je zelo zanimiv za naš kulturni prostor s svojim pristopom, izkušnjami in načinom dela v keramiki, zato se nam zdi pomembno, da jim namenimo določeno pozornost, da jih ljubitelji keramike in umetnosti spoznajo, z njimi izmenjujejo izkušnje, dobijo odgovore na strokovna vprašanja ali navežejo kontakte,« sporočata organizatorja in vabita obiskovalce v Lončarski atelje v Vogljah.

Rosvita Pesek
Osamosvojitvena vlada
Kako so gradili državo

Avtorica knjige je doktorica zgodovinskih znanosti. 22 let je zaposlena na Televiziji Slovenija. Knjiga Osamosvojitvena vlada. Kako so gradili državo je njeno tretje obsežno samostojno delo s področja zgodovine.

29,90 EUR
* poština

Redna cena knjige je 37,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po telefonski številki: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

PRAZNOVANJA

S svati so se zabavali pozno v noč

Karmen Draksler (24) in Franci Kapel (31) sta se poročila konec maja. Civilna poroka je bila na Škofjeloškem gradu v Grajski kapeli v družbi obeh družin, cerkvena pa na Bregu ob Savi z vsemi sorodniki in prijatelji. Par se je spoznal pred tremi leti, zadnji dve pa živita skupaj v Kranju. Karmen je drugače Gorenjka, iz Mavčič, medtem ko je Franci iz Svetlega Dola nad Štorami. Najlepšemu svojemu dnevu sta v nadaljevanju dodala še dvotedensko poročno potovanje – obiskala sta Mehiko.

Karmen in Franci Kapel na njun najlepši dan / Foto: osebni arhiv

Mehiška pravljica zakoncev Kapel / Foto: osebni arhiv

Novorojenčki

Minuli teden smo Gorenjci dobili 39 novih prebivalcev. V Kranju se je rodilo 17 deklic in 10 dečkov. Najtežji je bil deček s 4300 grami, najlažja pa deklica, ki ji je tehtnica pokazala 2150 gramov. Na Jesenicah je prvič zajokalo 8 dečkov in 4 deklice. Najtežji deček je tehtal 3920 gramov. Tudi najlažji je bil tokrat deček, ob rojstvu je tehtal 2660 gramov.

BILA JE VRANJE ČRNIH LAS

V trzinski enoti Doma počitka Mengeš so praznovali s svojo najstarejšo stanovalko Cecilijo Grzetič, ki je dopolnila sto let.

Jasna Paladin

Visokega jubileja, kakršnega v trzinskem domu še niso imeli, so se 18. junija poleg slavljenke in drugih stanovalec Doma udeležili tudi njeni sorodniki in župan Anton Peršak.

Direktorica Doma počitka Mengeš Irena Gričar je vsem navzočim na kratko predstavila življenjepisa gospe Cecilije, ki je poln težkih, a tudi veselih dogodkov. Rodila se je v majhni vasi na kraškem robu v Podgorju pod Slavnikom in se pridružila dvema bratom in trem sestram na manjši kmetiji. Mama ji je umrla, ko je imela Cecilija komaj štiri leta, zato je imel nanjo najmočnejši vpliv oče, ki ji je privzgojil izredno ljubezen do petja in

Cecilia Grzetič je s svojimi stotimi leti najstarejša stanovalka trzinske enote Doma počitka Mengeš. / Foto: arhiv Doma počitka Mengeš

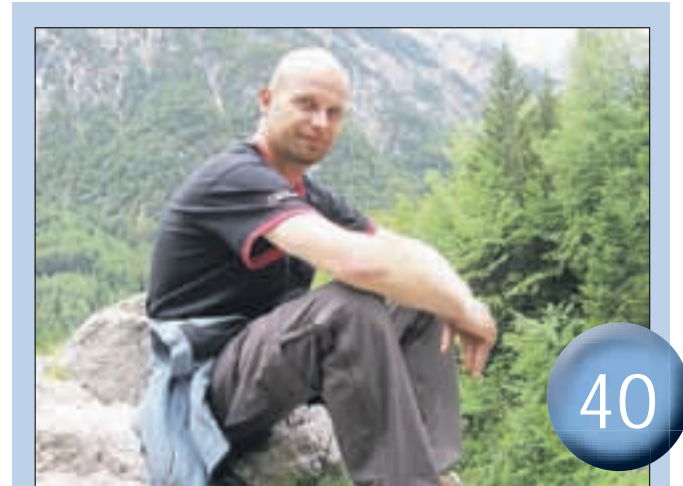
branja, kar je prenesla tudi na svoje štiri otroke. »Postala je lepo dekle, vranje črnih las. Velikokrat nam je pripovedovala, da je vedno, ko si je v Trstu naredila trajno, pri frizerju zaradi gostih las morala plačati dvojno ceno. In res, vedno

je bila urejena in sfrizirana. Pri triindvajsetih letih se je poročila s tri leta starejšim Francem, s katerim sta bila skupaj kar šestinpetdeset let,« je o mami, ki so ji domači zaradi olike in lepega vedenja, ki se ga je naučila že v rani mladosti, rekli kar

naša aristokratinja, povedala njena hčerka Ana Marija Čretnik. Veliko veselje v njeno življenje danes prinaša njenih pet vnukov in šest pravnukov. Ob pihanju svečk na torti so ji vsi skupaj zaželeli, da ostane še naprej čila in vedra kot do sedaj.

Mladoporočenci

Na Bledu so se 16. junija poročili Medin Sivac in Edisa Bahtič ter Uroš Zupanc in Stenovec Sabina, 20. junija David Peternel in Vesna Čop, 23. junija pa Sebastijan Noč in Kristina Kičin, Boštjan Rolk in Anja Vuković, Thomas Henri Marcel Besson in Tanja Bojanc, Alessandro Di Girolamo in Jana Lasan ter Mitja Križaj in Sladjena Usenik. V Radovljici sta se 23. junija poročila Andraž Miler in Andreja Subotič, v Bohinju Vito Arh in Katjuša Lapajne, v Dvorski vasi Rok Lampič in Tina Hlebš, v Kranjski Gori Gregor Prosen in Ana Müllner, v Škofji Loki Gašper Pokorn in Polonca Šmid, Branko Oman in Nataša Koželj ter Matevž Salobir in Saša Prešeren, v Predvoru Boštjan Pavlič in Nina Pavc, na Zgornji Beli Miha Bence in Jerica Valjavec, na Šmarjetni gori pa Uroš Kuhar in Nina Štifter. V Kranju sta se 20. junija poročila Leopold Ilenič in Maria Vasilju.

40

Danes praznuje Škofjeločan in jamar po duši Tone Fojkar. Prijatelji mu želimo vse najboljše.

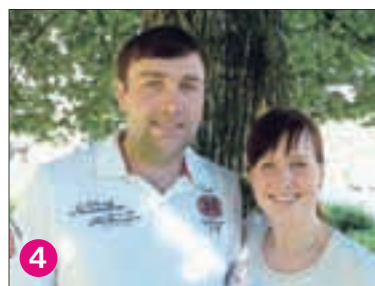
1 Barbara Kurnik in Andrej Časar

2 Anja Oblak in Andrej Oblak

3 Urška Vidmar in Janez Vozelj

4 Špela Kalan in Boštjan Draksler

5 Tjaša Brus in Matej Pičman

Glasovnica za kmečko ohcet v Bohinju

KMEČKA OHCET V BOHINJU

Ime in priimek:

Naslov:

Poštna številka in pošta:

Glasujem za par št.:

Vabimo vas, da sodelujete v izboru za par, ki se bo v soboto, 28. julija, poročil na tradicionalni Kmečki ohceti v Bohinju. Izbirate lahko med predstavljenimi pari in se odločite za tistega, ki vam je najbolj všeč. Veljavne bodo le originalne glasovnice, ki bodo do vključno torka, 10. julija, objavljene v vsaki številki Gorenjskega glasa in bodo k nam prispele do petka, 13. julija, ko bo v avli Gorenjskega glasa potekalo javno štetje glasovnic. Izpolnjene glasovnice (lahko tudi več glasovnic v isti kuverti) pošljite na Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali jih oddajte v nabiralnik pri vходу v našo poslovno stavbo. Na koncu bomo med vsemi glasovnicami izžrebali pet srečnežev, ki bodo prejeli lepe kopalne brisače.

HUMOR

PESEM DOMOVINI ZA PRAZNIK

Mlad neuveljavljen umetnik s psevdonomom W. T. Fak je v samozaložbi izdal zbirko ene same pesmi na A4 formatu papirja. Vse od preteklega petka je iskal nekoga, da mu jo objavi. Vsa vrata so mu bila zaprta – razen vrata Malega brata, ki je velik ljubitelj umetnosti, poezije, v prvi vrsti pa je dobra duša.

Mali Brat

Bela, modra, rdeča,
proslava je sledeča,
ukrepi so na sceni,
umetniki poceni.

Letos itak vsak
prapor je enak,
vsi brez zvezde rdeče,
le kdo se nanje meče?

Danilo. Govor. Jeza.
Le kdo v Slovence dreza?
Pšemek, glumčič mali,
nazaj takoj opali.

Sledi takoj afera,
kje je prava mera?
Vprašajmo mladino,
kaj pa njej je fino.

**

Pred NLB na zidu
en mladinc na spidu:
»Stari kva dogaja,
da j tko v lika raja?»

»To je dan države,
rumene in taplave,
včas pa z malo sreče
srečaš še tardeče.«

Jebeš ti proslavo,
rajš grem na zabavo,
kjer se včasih mejbi,
prelepim h kšni bejbi.

Če ni nič od tega,
mene to ne zbega,
v kafič zavijem,
krepko se ga ulijem.

ZA VONJEM SIVKE IN ŠE ČEZ (40)

VČERAJ OD ZGORAJ, DANES Z DNA

Prebivati dva dni v kampu tik nad jezerom in niti enkrat namočiti prstov vanj. Tega si preprosto ne smemo privoščiti. Tudi pogled z dna soteske je čudovit.

Igor Kavčič

Zadnja noč v kampu nad jezerom Lac de Ste – Croix (jezero sv. Križa) se v jutro prevesi s hrupom v sosednjem šotoru. Kar naenkrat se sliši reski, kot da je šotor dobil kakšno dodatno luknjo. Aljaž nekaj robaniti, premika palice znotraj šotora, gre ven, nekaj naravnava, se spet vrne noter. Ne, palice ni več mogoče postaviti v pravi len položaj, ker se je zlomila.

In to pri tako rekoč neuničljivem šotoru Staretovih. Odkar skupaj potujemo na svetovna spačkarska srečanja, in verjemite, tega je že kar precej let, njihov šotor deluje trdno kot kitajski zid in enostavno kot srbski pasulj. Očitno tudi nekoliko mednarodno, saj je vselej, kadar se je potrebno poskriti pred dežjem, prvo naše zatočišče in po potrebi skriti tudi koga, ki naključno pride mimo. Na srečo ima Slavc pri roki nekoliko močnejši selotejp, ki ga je na naši tokratni poti sicer že večkrat uporabljal

in zalepi skoraj vse. »Magična traka«, kot ljubkovalno rečemo tej stvari, ki v sodobni razcepljeni družbi odlično povezuje, je še enkrat več razrešila situacijo. Palica je zalepljena, na naslednjem potovanju pa pričakujemo povsem nov Staretov šotor.

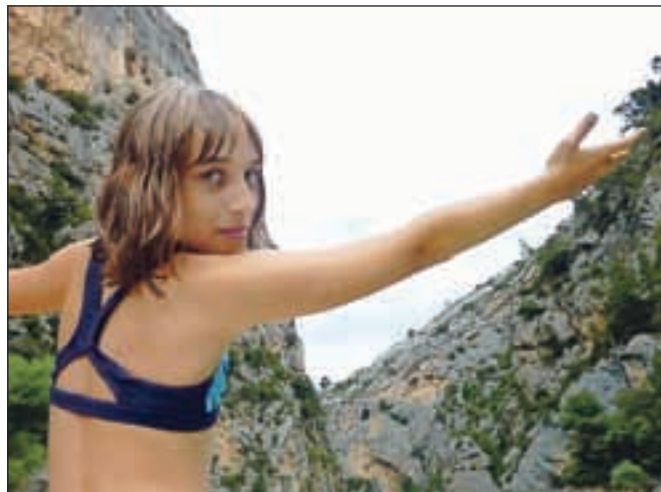
Dnevni načrt, priti do mesta Gordes v samem osrčju Provanse, se je takoj po zajtrku podredil želji, da se vendarle še nekoliko posvetimo jezeru. Kampirati ob tako veliki vodi in niti enkrat vsaj pomočiti prsta vanjo, to pa res

ne gre. Ker je vreme precej kislo, kot da se pripravlja na dež, smo se odločili za ogled soteske z reke. S pedalini, Stareta pa nekoliko bolj športno v kajaku, smo se zapeljali z jezera pod mostom v sotesko in uživali ob božanskem pogledu na navpične skale, pečine, ki se dvigajo nad reko Verdon, in se z mnogo smeha zapeljali še pod hladni tuš mini slapov. Jezero je bilo, glede na vreme in nadmorsko višino, še kar toplo in znosno za kopanje. Če ne bi začelo rahlo deževati.

Foto: Darja Stare

Sodobna delitev dela: žena in sin poganjata pedalini, mož in oče pa si za trenutek oddahne od napornega vsakdanjika.

Impozanten razgled z dna soteske, ki smo si jo prejšnji dan ogledovali od zgoraj.

V temi se ne da delat

V pisarni se pogovarjata sodelavca, moški in bjonda.
Moški: »Uf, meni se ne da več! En teden dopusta bom vzell!«
Bjonda: »Kako ti bo pa to uspelo? Saj veš, kakšen je naš šef glede dopusta.«
»Poglej!« reče moški, spleza na omaro in se zatakne z nogami, tako da visi z glavo navzdol.
Ko pride šef v pisarno, ga začudeno pogleda in vpraša: »Ejga, kaj pa delaš ti tam gor?«
Moški: »Jaz sem luč!«
Šef: »Ma, kakšna luč??? Tebi se je zmešalo, vzemi si en teden dopusta, da prideš malo k sebi!«
Možakar spleza z omare in veselo odide domov, blondinka pa za njim.
»Kam pa kam? Kam greš pa ti?« vpraša šef.
Bjonda: »Domov, saj v temi ne morem delat!«

En ribji z Jezerskega

Kako Jezerjan izve, ali je riba ženskega ali moškega spola? V vodo vrže kruh. Če je riba moškega spola, bo kruh pojedel, če je ženskega spola, pa ga bo pojedla.

Ko gre hči na ples

Mladostnica se je odpravljala na ples in mama je opazila, da si ni oblekla spodnjih hlačk. »Kaj? Brez spodnjih hlačk greš na ples?«
»Ja, mami, a si daš ti vato v ušesa, kadar greš na koncert?«

V pariški restavraciji

Pride Mujo v restavracijo sredi Pariza in naroči: »Prosim vas eno steklenico la vina in eno la klobaso.«
Čez deset minut je natakar prinesel točno to, kar je naročil in Mujo se muza ves ponosen, da ga je natakar razumel. Nakar mu natakar odvrne: »Ti bi la ku ac jedel in pil, če jaz ne bi bil la iz Bosne.«

Oglas

Zaradi nepredvidenih razlogov je združenje jasnovidcev odložilo nocojšnji sestanek.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

LAŽJI SUDOKU

5	9	7			1		3	
3			6	5		4		1
	4				8			2
4		1		2			8	
	6		8		3		2	
	7			9		5		3
6			7				4	
8		9		6	2			5
	2		3			6	1	

Rešitev:

6	1	9	5	8	7	9	2	4
5	4	7	9	1	6	8	2	3
9	3	2	8	7	5	1	6	4
4	1	8	6	2	3	5	9	7
7	2	1	6	9	2	4	5	8
4	8	9	2	5	1	6	7	3
2	5	7	6	4	3	8	9	1
1	6	2	5	9	2	8	6	4
9	1	6	4	7	9	2	3	5

TEŽJI SUDOKU

6				3		8	1	
		1	8			6		
4			9	6	5			
8			2					
5							2	
				8			7	
		5	4	7			6	
	8				9	4		
7	6		5					

Rešitev:

8	6	1	2	5	7	9	4	3
5	4	7	9	1	6	8	2	3
9	3	2	8	7	5	1	6	4
4	1	8	6	2	3	5	9	7
7	2	1	6	9	2	4	5	8
4	8	9	2	5	1	6	7	3
2	5	7	6	4	3	8	9	1
1	6	2	5	9	2	8	6	4
9	1	6	4	7	9	2	3	5

Sestavila: P. F.

ZA KRATEK ČAS

ODGOVARJA ANITA DI GRAZIA

POVEJ, KAJ SANJAŠ

»Sanjala sem sledeče: bila sem noseča in pripravljala sem se na porod. Na svoji postelji doma sem iz svojega telesa nekako izluščila jajce, kjer je bil otrok. Sama sebi sem se zdela zelo domiselna, damije to uspelo brez bolečin, na tako preprost način. Nato sem jajce preprosto odvila. Tekočina se je razlila po postelji in pokazal se je otrok. Popolno lepa deklica. Za trenutek sem pomislila, če je z njo vse v redu, in ko je zajokala, sem vedela, da je vse v redu. Vzela sem jo v naročje in jo pestovala. Partner je bil prisoten, a le megleno. Ko pa sem od blizu pogledala njene rokice, sem videla, da so pohabljene, nekako nezemeljske, prav tako tudi noge. Bila sem nekoliko žalostna, a ne preveč. Rekla sem si - to je pač moj otrok. Kaj mi pravijo moje sanje?«
Mateja

Draga Mateja, številne raziskave na področju sanjske razlage sicer kažejo, da imajo bodoče mamice ali ženske z izrazito željo po otroku žive sanje o nosečnosti, rojstvu in dojenčkih. Večina razlagalcev zato meni, da so takšne sanje največkrat zgolj notranji odmev na nastajajoče življenje ali pa zrcalo še neuresničene želje. Kljub takšnim trditvam ne gre zanemariti simbolične interpretacije takšnih sanj. Tvoje sanje veliko povedo o tebi, o tvoji osebnosti, preteklosti in tudi prihodnosti. Na splošno so znamenje rojstva nove ideje ali načrta, ki ga lahko šteješ za svojega otroka. Stojiš na začetku nekega posebej pozitivnega in kreativnega obdobja, ki ti bo prineslo osebnostno rast in napredek oz. prebujenje. Toda pojdiva po vrsti. Jajce razkriva, da si človek neo-

majnega (za)upanja, čeprav se življenje ni odvijalo vedno po tvoji predstavi. V sanjah predstavlja kozmično obljubo, da ti bo prihodnost prinesla še veliko lepega! Prav tako je namig na še ne razviti talent, ki ga nosiš v sebi. Do sedaj mu nisi posvetila nobene pozornosti. Morda nisi verjela vanj, morda pa še preprosto ni napočil pravi čas. Kakorkoli, jajce je tudi simbol ponovnega (duhovnega) rojstva. Vse, kar te je do sedaj psihično ali duhovno obremenjevalo in tlačilo, se bo umaknilo povsem novemu, drugačnemu zavedanju. Novo rojena deklica predstavlja torej del tebe, ki se bo prenovil in dvignil nad vsem, kar je zastarelo in obrabljeno. Toda pazi! Deklica je pohabljena. S tem prizorom se sanje dotikajo tvojih ran iz otroštva in mladosti, ki so te čustveno pohabili in

te še zdaj vztrajno spremljajo. Še naprej te težijo, podzavestno pa ti oblikujejo in krojijo življenje. Sicer si jih sprejela kot svoje, se nekako pomirila z njimi, nikoli pa si nisi resnično vzela časa, da bi jih razumela. Odpri oči, kajti življenje ti z različnimi dogodki vedno znova ponuja odgovore na vprašanja o preteklosti. Morda si praviš, da se kar naprej ponavlja isti vzorec zlorabe? Ne bodi mučenik, niti predpražnik - sooči se s svojimi ranami in jih spremeni v moč in znanje. Življenje je namreč nevtralnno in odgovarja v popolnosti na tvojo (pod)zavestno naravnost. To je globina moči, s katero ustvarjamo življenje in vedno jo lahko spremenimo, če hočemo izkusiti kaj novega. In v tem primeru ni čisto nobene sile, ki bi nam to preprečila, razen mi sami.

TANJA ODGOVARJA

»Lastovka«

Znova se obračam nate. Redno prebiram tvoje odgovore v Gorenjskem glasu in tudi meni si že pomagala. Zanima me, kako kaže z mojo službo in zdravjem. Prav tako me zanima, kako se bodo razvijale razmere s partnerjem. Zanima me pa še, kako kaže hčeri z diplomno in zaposlitvijo.

V zelo kratkem času prihaja v službi do sprememb, ki bodo na daljši rok za vas več kot dobre. Nikar se že v naprej ne obremenjujte, saj imate videti lepe rezultate. Zdravje se vam v tem poletnem obdobju izboljšuje in nasprotno se boste veliko bolje počutili. Čaka vas nek razgovor, ki bo za vas pozitiven. Razmere s partnerjem so podobne vremenu, dež in nevihte, sonce in jasno nebo. Kar nekaj časa bo sijalo sonce.

Hčerka gre proti cilju, diplomira po načrtu in tudi zaposlitev se ji obeta. Lep pozdrav.

»Sorodniki«

Že večkrat ste mi pomagali in spet se obračam na vas. Mož ima brate in sestre. Nekaj je podedoval po starših, več pa sva ustvarila z varčevanjem in delom. Njegovi sorodniki si veliko privoščijo in so nama zelo nevoščljivi za premoženje. Mož jih ima neverjetno rad in njihove zahrbtnosti ne opazi. Se pa bojim, ker se zelo povezujejo tudi z drugimi krajani, če bi se možu kaj pripetilo, da bi z lažnim pričanjem od nas zahtevali premoženje. Prosim vas za odgovor, kaj naklepajo, če se kateremu od naju z možem kaj zgodi. Pričakujem vaš odgovor in vam želim veliko poslovnih in osebnih uspehov.

Vaš mož je resnično naiven in niti malo ne podvomi o namenih sorodnikov. Vsi vaši strahovi so odveč. V primeru, da ostanete sami oziroma ovdovite, vam nihče od njih materialno ne more nič vzeti. Njihove želje so velike in vse bi bilo vedno premalo. Seveda vas bodo na vse načine skušali vznemirjati, to pa je tudi vse. Svetujem vam, da ste do njih prijazni in se ne spuščate v razne prepire in spletke. Tudi možu raje ne govorite čez njih, saj si on to napačno razlaga. Vi veste, kakšni so, in to je najbolj pomembno. Največji trn v peti ste najmlajši sestri in najstarejšemu bratu. Stalno premišljujejo, le zakaj vidva imata, oni ne. Ampak vse to je tako nepomembno, da je resnično škoda, da se zaradi tega obremenjujete. Srečno.

»Dvojčica«

Redno prebiram tvojo rubriko. Že dvakrat si mi odgovarjala, žal pa se napovedi niso uresničile. Tokrat te lepo prosim, kako kaže mojemu podjetju, ki se je znašlo v velikih finančnih težavah. Zaradi nakopičenih finančnih težav se pozna tudi na mojem zdravju.

Vsaka stvar potrebuje svoj čas in napovedi se še vedno lahko uresničijo. Res je, kot pravite, finančne težave so vam načele zdravje, kar ni dobro. Na jesen imate videti veliko sestankov in razgovorov in začnejo se reševati težave, ena za drugo. Seveda se vse to ne zgodi čez noč, vsekakor pa se postavite nazaj na noge. Moč misli je zelo pomembna, mislite pozitivno, še vse se uredi. Srečno.

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. marca - 21. aprila)

Bali se boste obstati na mestu, saj vam ritem življenja nepoveduje drugače. Proti koncu tedna vas bodo razveselile novice, ki jih že dalj časa pričakujete. Zaradi prezaposlenosti s seboj ne smete pozabiti na svoje bližnje, ki imajo tudi svoje potrebe.

Bik (22. aprila - 20. maja)

Partner bo od vas pričakoval, da boste pri neki sicer skupni odločitvi popustili. Nekaj časa boste vseeno vztrajali pri svojem in morda še celo malo obrnili, a na koncu se boste le vdali. Nič hudega, naslednja zmaga bo vaša.

Dvojčka (21. maja - 21. junija)

Poletni, vroči dnevi vam bodo povrnili stare sanje, s tem pa bo tudi hrepenenje po izpolnitvi tega postalo močnejše. Polni energije se boste podali naproti svojim uspehom. Nek prijatelj se ne bo preveč strinjal, vendar se ne boste dali premotiti.

Rak (22. junija - 22. julija)

Kljub temu da ste zadnje čase postali prav varčni, boste kar naenkrat presenečeni nad prazno denarnico. Za še samske rakce se približuje odlično obdobje za resno zvezo. Bodite točno taki, kot ste, in takšne vas bodo imeli radi.

Lev (23. julija - 23. avgusta)

V prihodnjih dneh se boste končno otresli dvomov in odvečnega strahu in prišli od besed k dejanju. Zaupanje, ki ga boste s tem dobili sami do sebe, vas popelje k uresničitvi vaših želja. Izogibajte se večjim nakupom.

Devica (24. avgusta - 23. septembra)

V vas bo zasijala posebna iskra in ta vas bo popeljala do pravih poti. Svet se vam bo obrnil na glavo. Nič zato, saj ste ravno tega potrebni. Moč, da bi lahko premikali hribe, ne bo namišljena, ampak resnična. Dopust se vam približuje.

Tehtnica (24. septembra - 23. oktobra)

Vedno več časa boste začeli posvečati sami sebi. Je skrajni čas, saj ste se predolgo časa zapostavljali. V prihajajočem tednu vam bodo zvezde zelo naklonjene in zmage, take in drugačne, boste želi drugo za drugo. Sobota pa bo prav poseben dan.

Škorpion (24. oktobra - 22. novembra)

Prihaja čas, ko boste začeli urejati vašo čustveno življenje. Premagali boste vsa svoja načela, ki so vam bila v glavnem le v škodo, ne pa v osebno korist. Sreča v ljubezni vam bo dala samozavest, s tem pa se vam marsikaj spremeni.

Strelec (23. novembra - 21. decembra)

Spremembam, ki so pred vami, se boste nekaj časa upirali, saj se boste bali, da vam bodo preveč spremenile ritem življenja. Pri denarju ne boste preveč razsipni, saj se zavedate, da vam kar prehitro polzi iz rok. Novic boste veseli.

Kozorog (22. decembra - 20. januarja)

Slaba volja, žalostne in težke misli, vse to in še kaj več bo postalo samo grenak spomin. Znova boste našli stvari, ki vas veselijo in napolnjujejo. Odkritje, da so vas nekateri zelo pogrešali, vas bo privzdignilo od tal. Konec tedna bo zanimiv.

Vodnar (21. januarja - 19. februarja)

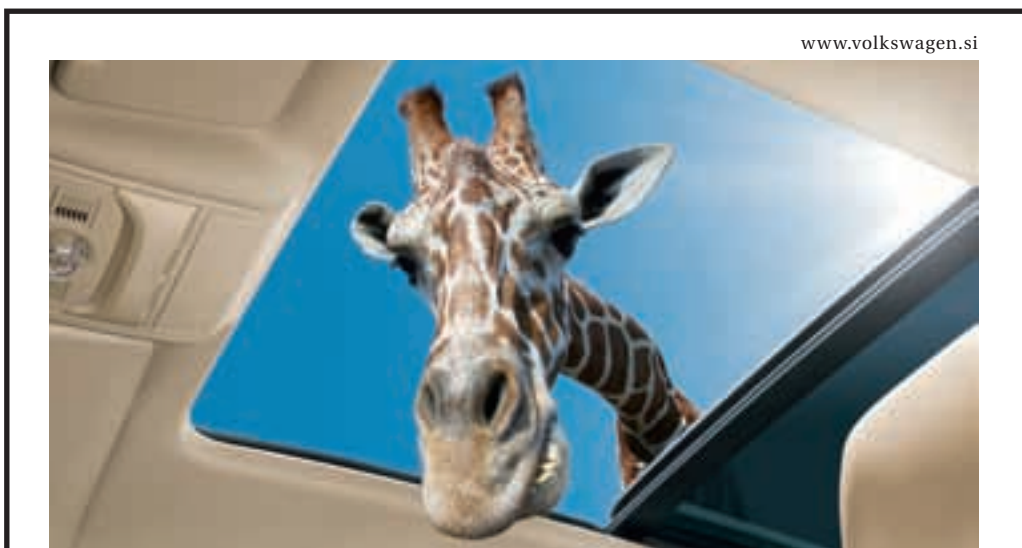
Živeli boste v oblakih in s tem povzročili zavist pri prijateljih. Pri uradnih zadevah boste dali prednost logičnemu razmišljanju. S tem se vam določene težave rešujejo hitreje in tudi boljše, kot boste sicer mislili sami. Na čustvenem področju se vam začne dogajati.

Ribi (20. februarja - 20. marca)

Obremenjevali se boste z malimi stvarmi, ki so vam še pred časom bile vsakdanje. Vse to bo le prehodno obdobje in panika ni in ne bo potrebna. Ker imate najraje ustaljen ritem, vas bodo neki dogodki spravili iz tira. Pozabite na trmo.

NAGRADNA KRIŽANKA

Svet boste videli drugače. Modeli Volkswagen Sky.

Ne glede na to, za katerega izmed modelov Volkswagen Sky se odločite, boste videli svet drugače kot ste vajeni. Modeli Sky s prestižnim strešnim oknom vam nudijo užitek v neomejenem pogledu proti nebu. Z biksenonskimi žarometi boste imeli odličen razgled tudi pred seboj. Da niti ne omenjamo preostale dodatne opreme. Obiščite enega izmed pooblaščenih trgovcev Volkswagen in preverite široko paleto vozil Volkswagen Sky, ki so sedaj na voljo **s prihrankom do 3.800 EUR.***

Za več informacij obiščite naš salon z vozili Volkswagen.

Emisije CO₂: 109–199 g/km.
Kombinirana poraba goriva: 4,2–8,6 l/100 km.

Število vozil na zalogi je omejeno. Slike so simbolne. Več informacij o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO₂ pri novih osebnih vozilih najdete v priročniku o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno dobite na prodajnem mestu in na spletni strani www.volkswagen.si. *Višina prihranka je odvisna od modela vozila.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj

Delavska cesta 4, 4000 KRANJ
 tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
 www.avtohisavrtac.si

Audi Service

- Nagrade:
1. nagrada:
 uporaba za vikend - VW Novi up
2. nagrada:
 enodnevna uporaba - VW Novi up
3. nagrada:
 poklanja Gorenjski glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 11. julija 2012, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj, p.p. 124. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

GORENJSKI GLAS	NADŠKOF V KATOLIŠKI CERKVI	ANTIČNA ZGRADBA V ATENAH	KRAJ NAD VIPAVO	JUNAK ENEIDE	SPARINA	NOVO MESTO	PISATELJ HANSSON	VOLEK VOLIČEK	STARLETA JURANOVIČ	BRESKVI PODOBEN SADEŽ	MADŽARSKI PESNIK (KAROLY)
								2			
MACESNOV LES											
POSODA, V KATERI KUHAMO POD PRITISKOM			6								
NERODA (NAREČNO)						NOVINAR ŠTAKUL			13		
ROY ORBISON			PEVEC PLE-STENJAK STAREŠINA, NESTOR			JADRANSKI OTOK	AMERIŠKI VESOLJSKI CENTER				ZNAK, KI ZNIŽA NOTO
RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI				ŽIVINSKA FARMA					ALFRED NOBEL		
RAZSIPNIŠTVO OTOK V IRSKEM MORJU				MANJŠI RT				TEKOČINA V ŽILAH	RUDNIK LIGNITA V BOSNI		
								JADRANSKA LUKA			

SESTAVIL: F. KALAN	ANTIČNA GLINEVA POSODA	OZNAČEVALEC POTI	PERGAMONSKI KRALJ, ATALOS	OBLIKA IMENA VALENTIN	EVA ČERNE	ŽIVALSKI IZRABEK	KUHINJSKA POSODA	VAL, KI NASTANE PO POTRESU	RELIGIJA	NEKDANJI VRVAR	OTOK ZAHODNO OD NINA	REČNA RIBA	STANOVANJSKA ZGRADBA	ANTIČNA ZGRADBA V PULI	20				
AMATERIZEM																			
KOMEDIJA ANTONA TOMAŽA LINHARTA					21														
FISATELJ LEVSTIK					MNOŽINA														
ŽELVINO OGRODJE				3		FINSKO JEZERO, INARI					SODOBNIK KELTOV	SLEPILO, PRVID	GOZDARSKO ORODJE		GRŠKI JUNAK, AJANT	DUŠAN URŠIČ			
RENJI	17		BODEČ PLEVEL	CESTNA VIJUGA			16		NAJVEČJA KOPENSKA ŽIVAL	ZNAMKA JAPONSKIH VOZIL		KARL VOSSLER	STROK. ZA MASIRANJE	GOROVJE V BOLGARIJI		7			
ROMUNSKO TERENSKO VOZILO				KANADSKI PEVEC (BRYAN)						PAS PRI KIMONU	PESNICA FATUR		EVROPSKA DRŽAVA	18					
ALARIH ARHAIK OBORINA PRAMENKA RODOPI	NASTAVLJAVEC	DIRIGENT HUBAD				JADRANSKI OTOK							INDIJANSKA ŽENA		PEVKA DEŽMAN				
NAŠE IME MESTA NAPOLI V ITALJI		VRSTA SOLATE						USEDLINA, SEDIMENT		5				IGRALEC BALDWIN	RAČ. OPE-RACIJSKI SISTEM GOROVJE V AVSTRJI	12		VRSTA ŽITA	
PESNIK AŠKERC						POSOJLO-DAJALEC	GEOLOŠKA DOBA ZEMLJE					MIŠICA VRTLKA						BARVILO ZA LAŠE	
SIMON DOLAR			BIVŠI HRVAŠKI POLITIK (ĐURO)	JED IZ OLUŠČENE-GA PROSA	ČAČKA				ŠPORTNA IGRA Z LOPARJEM	SEVERNO AMERIŠKI INDIJANEC	IME CIC-CIOLINE				POVE-ČEVALNO STEKLO			OSLOV GLAS	
GRAFIČNI DELAVEC			1					MODEL VOZILA FIAT					ORODJE ZA KIDANJE GNOJA		STAR IZRAZ ZA PRALNICO				
OBER								8					10					AMERIŠKI FILMSKI KIPEC	
RAZKOŠNA HISA	15																		11
GLAVNO MESTO KORZIKE																			
LJUDSKI PLES																			

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22		

DRUŽABNA KRONIKA

MENORCA (1)

MENORŠKA PRIPOVEDKA

V družbi Gorenjskega glasa in turistične agencije Intelakta smo se tokrat podali na tedensko raziskovanje španske Menorce.enorca

Alenka Brun

Možakar na recepciji mi je zagotovil, da je s sobo vse v najlepšem redu. Resda je v šestem nadstropju – če se ne motim kar enajstnadstropne stavbe od dveh, ki sestavljata hotel Sol Milanos Pingüinos v priljubljenem letovišču Son Bou na Menorci, da ima sicer pogled na cesto, supermarket in bowling arena in je zraven šestih dvigal, a spada med večje, bolj udobne sobe. Pač sta obe stavbi prijaznega počitniškega kompleksa zasnovani tako, da so enoposteljne sobe vse obrnjene stran od morja in plaže.

»Dvigala so popolnoma neslišna. Res. Boste videli,« je še prijazno zaklical za menoj v popolni angleščini, ko sem že odhajala iz hotelske avle nazaj v sobo.

Ker je bil pretekli teden precej nogometno obarvan, prava poletna turistična sezona za Menorco pa se šele začela, dvigal res nisem slišala, zato pa vse, kar je na takšen ali drugačen način iz njih izstopilo. O nogometu ne vem veliko, vendar sem tokrat po ranjanju na ulici in glasnih vzklikih iz lokalov vedela, kateri državi se obeta zmaga.

Menorca naj bi bila najbolj mirna med Baleari, kamor spadata tudi Ibiza in Mallorca, so mi razložile štiri Trboveljčanke, ki so bile na istem

letalu na poti na Menorco, kot smo bili Glasovi popotniki. Med njimi sta dve letos prav načrtovali obisk Menorce, a pri iskanju ponudb slovenskih turističnih agencij ugotovili, da teh ni kaj veliko. Poudarili pa sta, da sta se tako na Ibizi kot Mallorci imeli fino in ko smo se čez nekaj dni srečali na kavi v enem izmed lokalov v Son Bou, je bil njun odgovor na vprašanje, kako se imata, kratek: »Prav fajn.«

Sol Milanos Pingüinos je v osnovi namenjen družinam in ima svojo temo – Kremenčkove, tako da mulčki v njem resnično uživajo. Starejši lahko raziskujejo otok v lastni režiji. V predsezoni lahko z malo sreče najamete

avtomobil za nizko ceno, se zapeljete po otoku, je pa Menorca znana tudi po neokrnjenih plažah v osamljenih zalivih, ki pa so zvečine dostopne in vam ravno avtomobil tu lahko še kako prav pride.

Pogost dnevni prizor pa so turisti, ki na plaže tovorijo manjše in večje sončnike. Večina jih kupi v bližnjih supermarketih za nekaj evrov, ker na plažah ob hotelih, recimo, uporaba ležalk in sončnikov precej stane. Glede na to, da v Sol Milanos Pingüinosu precej gostov koristi polpenzionsko nastanitev, vas nihče ne gleda čudno, če v hotelsko sobo nesete sendvič ali skačete naokoli s hladilno torbo in senčnikom. (se nadaljuje)

Še zadnje priprave okoli hotelskega bazena / Foto: AB

Jutranji tek na plaži hotela Sol Milanos Pingüinos

Kremenčkovi so glavna tema hotela Sol Milanos Pingüinos. Otroci uživajo. / Foto: AB

Razpoloženi počitnikarji Gorenjskega glasa – klapa z Mlake: Francka Vene, Bogomira in Zala Maren ter Francelj Vene

Pogled na del bazenskega kompleksa in plažo ob hotelu Hotel Sol Milanos Pingüinos. Plaža je dolga okoli tri kilometre.

VRTIMO GLOBUS

Materinstvo jo osrečuje najbolj

Pevka in igralka **Jessica Simpson (31)** pravi, da se ji je življenje popolnoma spremenilo, odkar je pred nekaj tedni prvič postala mamica. »Popolnoma sem zaljubljena v mojo hčerko Maxwell Drew. Vsakič, ko jo vidim, se mi orosijo oči. Materinstvo je nekaj najlepšega, kar se mi je zgodilo. Maxwell je vse, o čemer razmišljam,« je povedala ponosna mamica.

Sta se zaročila?

Zvezdnica nekdanje zelo priljubljene serije Prijatelji **Jenifer Aniston (43)** in njen partner **Justin Theroux (40)** sta se pred kratkim vrnila iz romantičnega Pariza. Ko sta prispela na letališče v Los Angelesu, je igralka nosila dva prstana. Ali sta potovanje izkoristila in se skrivaj zaročila? »Oba prstana igralka nosi že dlje časa. Tistega na desnici je imela že večkrat, prstan na levici pa ima, odkar prijateljuje z Justinom,« je zatrdil neznani vir.

William jih ima 30

Britanski princ **William** je pred kratkim praznoval svoj 30. rojstni dan, ki je potekal v krogu družine in prijateljev. Z dopolnjenim 30. letom je princ po pokojni mami Diani podedoval 16 milijonov dolarjev vredno premoženje, žena Catherine pa mu je podarila posebno oblikovano uro, poročajo tuji mediji. Kljub temu da je princ na službeni dolžnosti, kjer se šola za pilota reševalca, si je vzel čas za svojo ženo.

Zvezdnik NCSI: Los Angeles je oddan

Eric Christian Olsen (35), zvezdnik nadaljevanke NCSI: Los Angeles se je poročil z dolgoletno spremljevalko, igralko Sarah Wright (28). »Veliko ljudi pred poroko omahuje, sam pa nikoli nisem dvomil o čustvih do Sarah. Nihče me ne spravlja v smeh tako kot ona, nihče me ne osreči tako kot ona in ni dvoma, da bo najboljša mama mojim bodočim otrokom,« je za People povedal pravkar poročeni igralec.

Kranjčanka, dijakinja gimnazije Kranj, osemnajstletna Enja Kaličanin je zaljubljena v ples. Zvrsti ne izbira, moderni jazz, sodobni plesi, hiphop ... Svoje veselje do plesa deli z najmlajšimi, saj jih tudi poučuje. / Foto: Matic Zorman

Velike porcije in klasična glasba

»Naj bo to naša rdeča nit,« je ponudbo, s katero namerava razveseljovati planince, pa tudi alpiniste, opisal Franc Beguš, novi oskrbnik Kranjske kočice na Ledinah.

JASNA PALADIN

Zgornje Jezerstvo – Odločitev, s katero je službo strojnega ključavničarja štiri leta pred upokojitvijo zamenjal za delo oskrbnika v visokogorski koči Planinskega društva Kranj, je v Lescah rojeni Franc Beguš, ki zadnja tri desetletja živi v Ljubljani, sprejel že lansko leto, a zares se je začelo pred nekaj dnevi, ko je kočica odprla svoja vrata v letno planinsko sezono.

»Otroci so odrasli in večinoma že preskrbljeni, in ker v življenju v resnici potrebujemo zelo malo denarja, sem se odločil svojo službo zamenjati za delo na gorskem zraku. Kranjsko kočico na Ledinah sem prvič spoznal že daljnega leta 1977, ko sem v njej kot alpinistični inštruktor mesec dni učil plezanja. Želel sem si dela v pravi visokogorski koči s pravimi planinci, s katerimi lahko tudi poklepetaš, jim kaj svetuješ,« nam je na dan

odprtja minulo soboto pripovedoval Franc Beguš, že celo življenje navdušen planinec in tudi glasbenik. Vse to je tudi združil z nedavnim odmevnim koncertom klasične glasbe, ki se bodo odslej v Kranjski koči redno vrstili. Planince pa namerava razvajati tudi s kulinariko. »Ob koncih tedna, ko je planincev veliko, bomo postregli klasične planinske jedi, kot so ričet in jota, za manjše skupine pa bomo pripravili tudi kakšno polenovko, zakurili žar pred kočico ali pa zapekli kaj na zunanjem kurilšču,« našteva in doda, da bo posebno ponudbo namenil tudi mladim alpinistom. Ti naj bi za vsako smer, ki jo bodo preplezali prvič, v koči dobili brezplačni obrok in to z velikimi porcijami, poudari.

Kranjska kočica, ki je bila zgrajena leta 1977, stoji na 1700 metrih, ima pa šestdeset ležišč in osemdeset sedežev v jedilnici. Do nje

Kranjska kočica na Ledinah ima novega oskrbnika, Franca Beguša iz Ljubljane.

vodi več poti, najbolj priljubljena je Slovenska pot, pa tudi markirana lovska pot, ki jo bodo letos kranjski planinci še dodatno zaščitili. Vse potrebno za obratovanje do kočice pripelje tovorna

žičnica, tudi voda je odlična, saj teče neposredno iz ledenika, a vse le ni tako popolno, kot bi si Franc Beguš morda želel. »Potrebovali bi predvsem večji hladilnik z zamrzovalnikom, na novo

pa bo treba urediti tudi elektriko. A prvi občutki so zelo dobri in tu bom vztrajal, dokler bom lahko; letos bo to vse do prvega snega, ko se bo letna sezona na Ledinah zaključila.«

BISTRICA PRI TRŽIČU Krajevni praznik v Bistrici

Ob prazniku Krajevne skupnosti (KS) Bistrica pri Tržiču bo danes kar nekaj dogodkov od 16. do 19. ure. Ob 16. uri bo na balinišču odprto prvenstvo Tržiča v balinanju posamezno za ženske, ob 17. uri bodo pred osnovno šolo igre z žogo, potekale bodo meritve sladkorja v krvi in pritiska z Društvom diabetikov Tržič. Ob 18. uri bo odprtje parka Ob potoku pred Domom krajevne skupnosti in osvetlitev cerkvice sv. Jurija, ob 19. uri pa slavnostna seja Sveta KS. Jutri bo od 10. ure dalje sladoleadni dan ob slaščičarni Bistrica in ob trgovskem centru Deteljica s kulturnim programom in brezplačnim sladoledom, praznovanjem 35-letnice slaščičarne Bistrica, prodajo na stojnicah domače obrti, razstavo Minfos - 40 let v sožitju z naravo v izlozbi trgovskega centra Deteljica. Ob 16. uri bo osrednja prireditev Bistrica praznuje ob domu KS, ob 16.30 pa zabava z ansamblom Lajb. V nedeljo bo ob 9. uri slovesna maša ob godu farne zavetnice sv. Marije Goretti v cerkvi v Bistrici pri Tržiču. S. K.

Peljimo jih na morje!

Tudi jaz bi šla na morje.

Veliko otrok letos ne bo šlo na morje. Pomagajmo jim.

Rdeči križ tudi letos pelje otroke in starejše iz socialno ogroženih družin na letovanje na Debeli rtič in Punat. **Pridružite se akciji in darujte tudi vi!**

Več o akciji tudi na spletni strani: www.rks.si/morje

En klic do letovanja otrok
EN KLIC DO
090 93 30 88

Daruj 1 EUR preko SMS
MORJE na 1919

Daruj 5 EUR preko SMS
MORJE5 na 1919

S klicem donirate 1,25 EUR.

Vrednost SMS sporočila je 1 EUR.

Vrednost SMS sporočila je 5 EUR.

Telekom Slovenije in Simobil se odrekata vsem prihodkom iz naslova storitve SMS Donacija za Rdeči križ Slovenije.

GG IZLET / SOBOTA, 14. JULIJA 2012

Z muzejskim vlakom po bohinjski progi

Posebna cena za naročnike in bralce Gorenjskega glasa je 67 EUR (redna cena je 75 EUR), za otroke od 6 do 12 let 35 EUR (redna 39 EUR), za najmlajše do 6. leta* pa je izlet brezplačen.

*V spremstvu vsaj ene odrasle osebe, kosilo ni vključeno.

Cena vključuje: vožnjo z muzejskim vlakom, avtobusne prevoze, kosilo, ogled vinske kleti, animacijski program, vodenje, organizacijo.

Predlagamo vam, da si počitnice in poletno ležernost popestrite z izletom, ki vam bo ostal v nepozabnem spominu, posebej za otroke pa bota razburljiva dogodivščina. Vabimo vas, da greste z nami na potep z muzejskim vlakom! Z železniške postaje na Jesenicah je odhod ob 8.53, s postaje Bled-Jezero pa ob 9.07. Vlak nas bo popeljal do Kanala, z nami bo harmonikar in prestolonaslednik Franc Ferdinand s spremljevalko in skupaj si bomo ogledali številne soteske, grape in predore. V Kanalu se bomo presedli na avtobuse in se prepustili vodenemu izletu po slikovitih Goriških Brdih, vzpeli se bomo na razgledni stolp na Gonjačah, od koder se bo pred nami naslikal čudovit pogled na Furlanijo, Julijske Alpe, Dolomite, Vipavsko dolino in Kras. V Dobrovem nas bota čakala okusno kosilo ter ogled vinske kleti. Polni lepih vtisov se bomo vrnili v Novo Gorico na muzejski vlak in se po dolini reke Soče na postajo Bled-Jezero vrnili ob 18.58, na Jesenice pa ob 19.37.

Za rezervacijo sedeža na vlaku čim prej pokličite na tel. št.: 04/201 42 41 ali pišite na: narocnine@g-glas.si ali se oglasite osebno.

Organizator izleta je ABC rent a car d.o.o.

Blagoslovili obnovljeni križ

JANEZ KUCHAR

Zalog pri Cerkljah - Na kmetiji, kjer gospodarita Milena in Peter Humar, po domače Voštetarjeva iz Zaloga pri Cerkljah, so v nedeljo, 17. junija, blagoslovili obnovljeni križ. Kot je na slovesnosti povedala Milena Humar, ni nikjer zapisano, od kdaj je križ na domačiji, po ustnem izročilu naj bi bil že več kot sto petdeset let. Predniki naj bi jih postavljali v 18. in 19. stoletju, ko naj bi v krajih pod Krvavcem morili kuga in kolera. Križ so v poldrugem stoletju večkrat obnovili, večinoma so restavratorska dela opravili Zoklarjevi iz Zaloga, nazadnje zdaj že pokojni Franc Janežič. Tokrat je podoba Jezusa na križu strokovno obnovil

Slavko Ravnik iz Radovljice, leseno konstrukcijo križa je na novo naredil mizarski mojster Štefan Kerč iz Cerklj, kleparska dela je opravil mojster Peter Sodnik iz Zaloga, pri postavitvi križa so Humarjevimi pomagali tudi sosedje. Križ je blagoslovil župnik in sorodnik Humarjevih Ivan Jagodic iz Srednje vasi v Bohinju, pri tem pa sta sodelovala tudi cerkljanski župnik Stanislav Gradišek in nekdanji zaloški župnik Franc Novak. Slovesnost so popestrili zaloški cerkveni pevski zbor, citrarka Ana Humar, kitarist Luka Egart in narodne noše. Marija Kern z Zgornjega Brnika je posebej za to priložnost napisala pesem z naslovom Ob blagoslovu križa.

Humarjevi ob blagoslovljenem znamenju skupaj z župnikom Ivanom Jagodicem in narodnimi nošami

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

IŠČEMO kuharje - picopeke za delo v piceriji na Bledu. Marko Skomina, s. p., Zalošče 30 c, Dornberk, tel: 040/615-040

12002753

ZAPOSLIMO natakarja/ico, po pogodbi ali prek študentskega servisa. Picerija pub, Marko Skomina, s. p., c. svobode 8, Bled, tel: 040/615-040

12002734

ZAPOSLIM študenta ali upokojenca kot voznika kamiona po Sloveniji, pogoj kategorija C, Bernik Anton s.p., Spodnja Luša 19, Selca, tel: 031/628-455

12002789

IŠČEM

IŠČEM DELO, urejanje okolice, hišniška opravila, Kranj z okolico, tel: 040/201-295

12002809

Zaradi širjenja naše avtohiše v Šmohorju/Hermagorju na avstr. Koroškem takoj zaposlimo

2 strokovna tehnična sodelavca m/ž

Plača po kolektivni pogodbi najmanj 1.939,00 € bruto/mesec. Pogoj je znanje nemščine. Veselimo se vaše vloge v nemščini na: **f.g.patterer@autohaus.at**

www.gorenjskiglas.si

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; zakuzije, roloji, rolete, lamelne zaves, plise zaves, kornamiki, markize, www.asteriks.net

12002334

ADAPTACIJE novogradnje od temelja do strehe. Notranje omete, fasade, kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel: 041/222-741

12002338

ASFALTIRANJE, tlakovanje dvorišč, dovoz, poti, parkirišč, polag, robnikov, pralnih plošč, izd. betonskih in kamnitih škarp, Adrovic & Co, d. n. o., Jelovškova 10, Kamnik, tel: 01/83-94-614, 041/680-751

12002554

BELJENJE, glajenje sten, barvanje oken in vrat, barvanje napuščev in fasad, dekorativne omete in antiglivne premaze vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel: 031/392-909

12002588

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič vam nudi čiščenje, razrez cistern, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, tel: 041/989-987

12002340

FLORIJANI, d. o. o., C. na Brdo 41, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel: 041/557-871

12002335

IZDELUJEM kamnite škarpe in tlakujem dvorišča, Azem Tafilaj, s. p., Zg. Bitnje 101 a, Žabnica, tel: 040/995-538

12002728

POLAGANJE vseh vrst keramike, kompletna adaptacija kopalnic, Pečarstvo Železnik, Stanislav Železnik s.p., Vinharje 14, 4223 Poljane nad Škofjo Loko, tel: 031/505-468

12002601

POSEK in spravilo lesa možnost odkupa na panju, na območju Gorenjske M-LES, Matej Urh, s. p., Bodešče 18, Bled, tel: 031/561-613

12002580

SANACIJE dimnikov, vrtanje, zidava, montaža z nerjavečimi tuljavami, Novent - Andrej Jordan s.p., Mlinska pot 12., Lj. - Črnuče, tel: 031/520-603

12002399

IŠČEM

INŠTRUKCIJE iz nemščine, Kranj z okolico, tel: 040/979-099

12002808

ZASEBNI STIKI

ŽENITNA posredovalnica Zaupanje za vse starosti, Dolenja vas 85, Prebold, tel: 031/836-378

12002217

ŽIVI ŽIVLJENJE! Za vse vrste zvez in stikov agencija z 10-letnimi izkušnjami. Kocka 7, d.o.o., Na hribih 40, Tolmin, tel: 031/712-987

12001866

RAZNO

PRODAM

MALO rabljen Syntesizer Yamaha s stojalom in novo deklisksko kolo Sciroco na 21 prestav, tel: 040/389-518

12002784

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.
Pogrebne in pokopališke storitve
Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

Neskončno trudna od iskanja,
od bojev, si miru želim,
miru, ki pesem vanj pozvanja,
da v njo zamaknjena zaspim.
(Lili Novy)
Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša draga sodelavka
BOJANA MARINŠEK
Pogrešali jo bomo, a bo ostala v naših srcih.
Sodelavke, sodelavci in učenci OŠ Naklo

SPOROČILO O SMRTI
Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec iz poslovnega centra ALFA
ANDREJ CUDERMAN
rojen 1943
Od njega smo se poslovili v sredo, 27. junija 2012, ob 13. uri na pokopališču v Kranju.
Ohranili ga bomo v lepem spominu.
Kolektiv Sava Tires

ZAHVALA
Tu pod Blegošem pravi je raj,
življenja tvojega bil je kraj
in vrnila si se nazaj,
da ležeš k počitku za vekomaj.
A. G.
V 91. letu starosti nas je zapustila draga teta
FRANČIŠKA GALIČIČ
iz Debeni
Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala za darovano cvetje in prispevke za dobrodelne namene. Zahvaljujemo se tudi osebju doma starejših Zimzelen, gospodoma Bojanu Likarju in Jožetu Dolencu za lep pogrebni obred ter pogrebni službi Hipnos.
Žalujemo vsi domači
Debeni, 20. junija 2012

V SPOMIN
V tistem grobu zdaj počivaš,
a lučka ljubezni ti v pozdrav gori!
Spomin na tebe ne ugasne
in solza se ne posuši.
Med nami si!
Minevata žalostni dve leti, odkar smo si poslednjič segli v roko
VINKO FERJAN
Hvala vsem, ki se spominjate njegove vrline in mu prižigate sveče - Iskrena hvala!
Žalujemo: žena Krista, hči Niki in sin Uroš z družinama

ZAHVALA
Ob boleči izgubi dragega sina, brata in strica
VILIJA MOČNIKA
iz Kranja
Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob njegovi smrti izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče, dali za maše, se poklonili njegovemu spominu in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala gospodu župniku za lepo opravljen obred. Hvala pogrebni službi Navček, Komunali Kranj ter pevcem iz Tržiča in trobentaču za lepo zaigrano Tišino. Hvala tudi Moto klubu Orli in Moto klubu Starodobniki. Še enkrat hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, nosačem in vsem neimenovanim.
Žalujemo: mama in sestra z družino
Kranj, 23. junija 2012

ZAHVALA
Odšla si tja, kjer ni trpljenja ne bolečin,
zapustila si nam nate ljub spomin.
V 75. letu starosti je odšla v večnost naša draga mama in babica
IVANKA ROZMAN
rojena Roblek, po domače Molova mama iz Praš
Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, denar in sveče. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste jo imeli radi in ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.
Žalujemo vsi njeni
Praše, Drulovka

ZAHVALA
V 88. letu starosti se je od nas poslovila draga babica, prababica, sestra in teta
ROZKA BLAŽ
Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali toliko sveč in cvetja. Posebna zahvala gre vsem sosedom iz ulice Josipa Lapajne in Slovenske ceste, še posebej za podarjene maše. Posebna zahvala gospe Darinki Jereb za ganljiv govor, hvala Pošti, d. o. o., PE Kranj za podarjene sveče, hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in sv. mašo. Hvala tudi vsem sorodnikom, pevcem, praporščakom in podjetju Pogrebne storitve Dvorje, d. o. o. Hvala dr. Beleharju in sestri Bernardi za lajšanje bolečin, enako tudi zdravnikom in sestram bolnišnice Golnik oddelek 200 soba 214. Zahvala tudi vsem tistim neimenovanim in imenovanim, ki sočustvujete z nami.
Žalujemo vsi njeni
Gmajnica, Komenda, Cerklje

*i n ne vrne se –
kakor zvezda vrh neba,
ko utrne se
/Kette/*
ZAHVALA
Na praznik Srca Jezusovega, v torek, 15. junija, se je mirno in tiho preselil v večnost dragi atek, ata, pradedek, tast, brat in stric
FRANČIŠEK BAJŽELJ
Vsem, ki ste nam ob teh žalostnih in bolečih trenutkih stali ob strani in čutili z nami, iz srca iskrena hvala, hvala za vsako besedo tolažbe, stisk roke in za vse tople sočutne objeme, za darovane sveče in svete maše. Posebna zahvala gre zdravstvenemu osebju Bolnišnice Petra Držaja, g. župniku Janezu Zupanu in g. župniku Ivanu Potrebuješu za lepo opravljen pogreb in darovano sv. mašo, še posebej g. župniku Ivanu za obiske na domu in sočuten poslovilni govor, ministrantom, pevcem bratom Zupan, ansamblu Veseli Begunjčani, ki se je poslovil s pesmijo Pastirček, posebna zahvala Niku Legatu za zaigrano Tišino, zahvala podjetju Navček za organizacijo pogreba.
Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala. Vsem, ki ste našega atka imeli radi in ga pospremili v tako velikem številu na njegovo zadnjo pot, hvala in Bog povrni.
Vsi njegovi
Naklo, junij 2012

ANKETA

V mislih že na dopustu

MATEJA RANT

Številni so v teh dneh, če se še niso zares odpravili na počitnice, na dopustu vsaj v mislih. Kot so nam zaupali sogovorniki, si bodo vsaj za kakšen dan privoščili morje, predvsem pa bodo iskali senco.

Foto: Tina Dokl

Blagica Jordanova, Kranj:

»Zaradi nosečnosti bom poletje preživela doma v senci pred blokom. Za kakšen dan bom šla tudi na morje na slovensko obalo ali pa v senco na Bled in v Bohinj.«

Urh Pravst, Kranj:

»Avgusta bom šel verjetno na morje. S prijatelji bomo šli s šotorom za en teden v Portorož, saj je tam vse, kar si želim – plaža, morje, zabava. To so zame najboljše počitnice.«

Primož Papler, Kranj:

»Dopust letos prilagajamo trimesečni Zarji, tako da smo en teden že preživeli v Bohinju, kjer je lažje najti kakšen hladen kotiček. Septembra bomo šli še v Istro, ker je blizu.«

Janez Vencelj, Kranj:

»Načrtov še nimam, imam pa želje. Kot vsako leto bi šel vsaj za nekaj dni na Kolpo. Sicer pa se bom usedel v avto in se odpeljal proti severozahodu, pa kamor me bo pripeljala pot.«

Franc Burja, Hraše:

»Nisem še razmišljal, ampak najverjetneje bomo šli na turistično kmetijo v Izolo, saj imamo na obali sorodnike. Dopust bomo namreč združili s praznovanjem šestdesetletnice moje sestre.«

Več glodavcev, več mišje mrzlice

Inštitut za varovanje zdravja je do petnajstega junija prejel prijavo o 76 primerih mišje mrzlice. Največ bolnikov je bilo starih od 20 do 44 let, vsi so se zdravili v bolnišnici.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana - »Primeri mišje mrzlice se pojavljajo po vsej Sloveniji, največ jih je v osrednjeslovenski, mariborski in novomeški zdravstveni regiji. Pogosto je povezana z opravili na vrtu, polju, dejavnostmi v naravi, kot sta taborjenje in kovanje na divjih kopaljščih. Bolezen se pojavlja tudi v mestih, kjer glodavci okužijo predmete in hrano v kletih in skladiščih.« je povedala prim. doc. dr. Alenka Kraigher z Inštituta za varovanje zdravja. Virus se izloča s sečem, iztrebki in slino okuženih glodavcev; s tem se okužijo hrana, voda in okolje. Bolezen se na človeka prenese prek vdihavanja delcev izločkov glodavcev.

Povečano število obolenj je običajno povezano s povečanim številom glodavcev. Zakaj jih je letos več, predvsem domačih in poljskih miši, smo vprašali republiško Veterinarsko upravo, pa smo dobili le odgovor, da predvidevajo, da so bile ugodne razmere za preživetje populacije, natančnejših vzrokov ne poznajo. Odgovor je dal tržiški župan, sicer veterinar Borut Sajovic: »Razlogov je več. Od jeseni lanskega leta do letos so bile dobre prehranske

Foto: Jasna Paladin

Mišja mrzlica se ne prenaša iz človeka na človeka.

možnosti, ki povečajo številnost zaroda in postavlja jo boljše pogoje za reprodukcijo. Zima, kot je bila letošnja, ne opravi naravne selekcije pri glodavcih. Kadar je na kupu večje število živalske vrste, kot jo okolje prenese, so stiki med živalmi večji in nastanejo ugodnejši pogoji za širjenje in razvoj bolezni. Ljudje neposredno nismo ogroženi, stik ni tako direkten, obstaja pa kar nekaj nevarnosti, kadar čistimo

ostanke hrane, smeti, ki so okužene z iztrebki glodavcev, predvsem v zaprtih prostorih, pa pri tem dihal nismo ustrezno zavarovali z masko in po čiščenju nismo temeljito umili rok.« Med preventivnimi ukrepi, če naložimo na iztrebke, gnezda glodavcev ali mrtve glodavce, sta tudi zračenje prostora in razkuževanje površine z rokavicami. Inkubacijska doba za mišjo mrzlico je običajno dva do štiri tedne, lahko

pa vse od nekaj dni do dveh mesecev. »V prvi fazi, ki traja nekaj dni, je prisotna predvsem visoka vročina, mrzlica, močan glavobol, močne bolečine v ledvenem predelu in trebuhu. Pojavijo se bolečine pri gibanju očesnih zrkel, očne veznice so močno pordele, bolnik je v obraz rdeč, kot bi bil opečen po sončenju. Pri lažji obliki se v tej fazi obolenje tudi konča in pride do ozdravljenja brez posledic. V hudih primerih bolezni po nekaj dnevih visoke vročine nastopi hipotenzivna faza, ko pride do nenadnega padca krvnega tlaka. Bolnik postane nemiren, pojavijo se motnje zavesti, krči, krvavitve v koži in sluznicah. Sledijo znaki odpovedi ledvic. To traja nekaj dni, bolnik lahko celo umre; smrtnost bolezni je pet do petnajst odstotna. Pogosto je potrebno zdravljenje v bolnišnici, cepiva še ni,« je poudarila Alenka Kraigher.

»Naj nas glodavci v naravi, v vrtovih ne motijo preveč, če ne delajo pretirane škode, v stanovanjskih objektih pa jim ni mesta,« je poudaril Borut Sajovic. V primeru najdbe velikega števila poginulih miši v prostorih, kjer živijo rejne živali, morate obvestiti veterinarja.

BREZJE

Nočno romanje mladih

Danes, 29. junija, ob 18. uri se bo v ljubljanski stolnici začelo jubilejno 40. nočno romanje mladih na Brezje, ki ga ob zaključku šolskega in akademskega leta za srednješolce in študente, pa tudi za druge organizirata Skupnost katoliške mladine in Škofijski odbor za mlade. Romanje bo potekalo pod geslom Vztrajam, ker verujem! Romarji bodo iz Ljubljane krenili do cerkve v Šentvidu nad Ljubljano, od koder bodo ob 20.30 odšli proti Brezjam. Med potjo se bodo jutri ob enih zjutraj ustavili v župnijski cerkvi v Kranju, kjer se jim bo pridružil ljubljanski nadškof dr. Anton Stres in ob sedmih zjutraj na Brezjah daroval romarsko mašo. Zaradi varnosti mora vsak romar poskrbeti za kresničko, baterijo in odsevni jopič. J. K.

ŠKOFJA LOKA, ŽELEZNIKI

Občini praznujeta

Jutri, 30. junija, občinska praznika slavita občini Škofja Loka in Železniki. Slavnostna akademija ob škofjeloškem občinskem prazniku bo ob 19.30 na Škofjeloškem gradu. V kulturnem programu bodo nastopili Trio Quartet in violinistka Anja Bukovec z orkestrom. Podelili bodo tudi štiri občinska priznanja. Slovesnost ob občinskem prazniku v Železnikih pa bo v tamkajšnji športni dvorani ob 20. uri. Nastopili bodo: folklorne skupine šol iz Selc, Železnikov in Sorice, v programu sodelujejo še prosvetno društvo Sorica in društvo Sožitje iz Škofje Loke, Pihalni orkester Alples Železniki in ansambel Ideal iz Selc. Priznanja bodo podelili odličnjakom iz osnovne in srednjih šol podelili priznanja, priznanja pa bodo dobili tudi štirje občinski nagrajenci.

KAMNIK

Brezžični internet tudi v središču Kamnika

Občina Kamnik je določila najprimernejšo lokacijo za namestitev brezžičnih oddajnikov, s katerimi si želijo še izboljšati turistično ponudbo kraja. »Opravljene so bili testne meritve, ki so pokazale, da je najprimernejša lokacija pri TIC Kamnik, kjer bi se lahko namestili dve dostopni točki (DT), WiFi oddajnika. Predvidena lokacija v celoti pokriva območje proti kavarni Veronika, Glavni trg in smer proti sedežu Občine,« so sporočili iz občinske uprave. Omrežje je prosto dostopno za vse uporabnike, ki uporabljajo naprave za brezžični dostop do spleta (mobilni telefoni, dlančniki, prenosni računalniki, tablični računalniki). J. P.

vremenska napoved

Danes bo sončno, čez dan bo nekaj kopaste oblačnosti, ni izključena kakšna vročinska nevihta. Jutri in v nedeljo bo pretežno jasno in vroče.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

14/29°C

SOBOTA

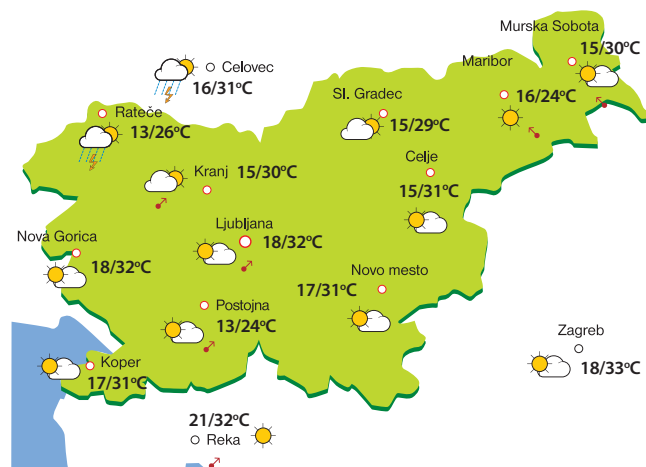

16/32°C

NEDELJA

17/33°C

RADIO KRANJ d.o.o.
Sitrarjeva ul. 8, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2022-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si